

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 5. IZREDNA SEJA

(17. in 23. avgust 2018)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANK IN DRŽAVLJANOV, KI TEMELJI NA TRAJNI IN NEODtujlivi PRAVICI SLOVENSKEGA NARODA DO SAMODOLČNE
PO NAČELU BELTVE OBLASTI NA ZAKONODAJNO, IZVRŠILNO IN SODNO.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO, DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANI JO IZVRŠUJEJO NEPOSREDNO IN ZVOLITVANJE
SLOVENSKEGA NARODA DO SAMODOLČNE

MANDAT

VIII

IZREDNA
SEJA

5

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 5. izredna seja (17. in 23. avgust 2018)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2018

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 5. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: PREDLOG ZA IZVOLITEV PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE, EPA 69-VIII
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZA IZVEDBO VOLITEV PREDSEDNIKA VLADE NA PODLAGI ČETRTEGA ODSTAVKA 111. ČLENA USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE IN PRVEGA ODSTAVKA 228. ČLENA POSLOVNIKA DRŽAVNEGA ZBORA (POGOJNO)*
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O SPREMEMBI ODLOKA O OKVIRU ZA PRIPRAVO PRORAČUNOV SEKTORJA DRŽAVA ZA OBDOBJE OD 2018 DO 2020 (OdPSD18–20-B), EPA 65-VIII
4. točka dnevnega reda: VOLITVE PODPREDSEDNIKOV DRŽAVNEGA ZBORA

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	6
1. točka dnevnega reda: PREDLOG ZA IZVOLITEV PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE, EPA 69-VIII	6
TINA HEFERLE	6
MARJAN ŠAREC	7
MATJAŽ HAN	10
IGOR ZORČIČ	10
DR. MATEJ TAŠNER VATOVEC	11
JOŽEF HORVAT	12
MARKO BANDELLI	14
FRANC JURŠA	15
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	15
NATAŠA SUKIČ	16
FELICE ŽIŽA	16
DANIJEL KRIVEC	17
LJUDMILA NOVAK	19
FRANC JURŠA	20
DUŠAN ŠIŠKO	20
FERENC HORVÁTH	21
LIDIJA DIVJAK MIRNIK	22
GREGOR PERIČ	22
JERNEJ VRTOVEC	23
DR. FRANC TRČEK	23
IVA DIMIČ	25
JANJA SLUGA	25
ALJAŽ KOVAČIČ	26
DR. DARIJ KRAJČIČ	26
PETER JOŽEF ČESNIK	27
VIOLETA TOMIČ	28
BLAŽ PAVLIN	29
RUDI MEDVED	29
EDVARD PAULIČ	30
ALEKSANDER REBERŠEK	30
ROBERT PAVŠIČ	30
MAG. BRANISLAV RAJIČ	31
IGOR PEČEK	31
ROBERT POLNAR	32
JOŽE LENART	32
DUŠAN ŠIŠKO	32
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	33
MARJAN ŠAREC	33
MARJAN ŠAREC	33
MIHA KORDIŠ	34
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O SPREMEMBI ODLOKA O OKVIRU ZA PRIPRAVO PRORAČUNOV SEKTORJA DRŽAVA ZA OBDOBJE OD 2018 DO 2020 (OdPSD18–20-B), EPA 65-VIII	35
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	35
RUDI MEDVED	35
MIHA KORDIŠ	36
JOŽEF HORVAT	37

MARKO BANDELLI	37
ROBERT POLNAR	38
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	39
JELKA GODEC	39
JOŽE LENART	40
MAG. BOJANA MURŠIČ	41
JANJA SLUGA	41
LIDIJA DIVJAK MIRNIK	42
4. točka dnevnega reda: VOLITVE PODPREDSEDNIKOV DRŽAVNEGA ZBORA	42
ALJAŽ KOVAČIČ	42
JURIJ LEP	43
ANDREJA ZABRET	43
MATJAŽ HAN	43
GREGOR PERIČ	44
DR. MATEJ TAŠNER VATOVEC	44
JOŽEF HORVAT	45
NATAŠA SUKIČ	45
MIHA KORDIŠ	45
4. točka dnevnega reda: – NADALJEVANJE	46

Državni zbor VIII. mandat

5. izredna seja 17. in 23. avgust 2018

Predsedujoči: mag. Matej Tonin.....predsednik Državnega zbora

Seja se je začela 17. avgusta 2018 ob 10. uri.

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Dragi poslanke in poslanci, spoštovani gospe in gospodje!

Začenjam 5. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi prvega in drugega odstavka 58. člena ter drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščam sem, da se današnje seje ne more udeležiti poslanec mag. Dejan Kaloh.

Na sejo sem vabil kandidata za predsednika Vlade Marjana Šarca, predstavnika Vlade.

Vse prisotne, tudi medijsko silo, lepo pozdravljam!

Prehajamo na **določitev dnevnega reda 5. izredne seje Državnega zbora.**

Predlog dnevnega reda ste prejeli včeraj, 16. avgusta 2018, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora.

Glede predlogov v zvezi z dnevnim redom vas obveščam, da predlogov za umik 4. točke z dnevnega reda nisem prejel. Predlog za širitev dnevnega reda s točko Predlog za razrešitev predsednika Državnega zbora Mateja Tonina, vložen 16. avgusta 2018, pa je bil danes umaknjen.

Državnemu zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem seje. Prehajamo na odločanje, zato poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev, za je glasovalo 85, proti nihče.

(Za je glasovalo 85.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 5. izredne seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA – PREDLOG ZA IZVOLITEV PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE.**

Državni zbor se je na 4. izredni seji, 27. julija 2018, seznanil s sklepom, da je predsednik republike Borut Pahor Državni zbor obvestil, da na podlagi prvega odstavka 111. člena Ustave

Republike Slovenije in prvega odstavka 225. člena Poslovnika Državnega zbora ne bo predlagal kandidata za predsednika Vlade. S tem je 28. julija 2018 začel teči rok iz tretjega odstavka 111. člena Ustave Republike Slovenije, v katerem je bilo mogoče predlagati kandidate za predsednika Vlade, in se je iztekel 10. avgusta 2018. V tem roku, natančneje 8. avgusta 2018, je skupina 43 poslank in poslancev s prvopodpisanim Branetom Golubovičem Državnemu zboru predlagala, da za predsednika Vlade izvoli Marjana Šarca.

Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo predstavnici predlagatelja Tini Heferle.

TINA HEFERLE (PS LMŠ): Hvala lepa za besedo. Spoštovani!

V Poslanski skupini LMŠ smo prepričani, da je nastopil čas, da v slovensko politiko vstopi nova generacija, saj je v naši državi čas, da zdaj bolj kadarkoli prej vsak posameznik, torej vsak človek, začne iskreno delovati za našo skupnost in za našo državo.

Soglasno in s ponosom podpiramo kandidata za novega predsednika Vlade, našega predsednika stranke, gospoda Marjana Šarca. On je človek, ki zna in bo postavil interese države in vseh njenih državljanov pred parcialne interese posameznikov in interesnih skupin. Le skupnost, ustvarjena na takšnih temeljih, je tista, ki bo ustvarila boljše, stabilnejšo in pravičnejšo državo za vse njene državljanke. Zastavljeni cilji bodo terjali zahtevne in odgovorne naloge in za njihovo uresničitev bomo morali vsi skupaj začeti uresničevati bolj praktično politiko, takšno, ki bo v službi ljudi in ne obratno. Zato je potreben drugačen politik, politik, ki zna biti človek, ki se zaveda visoke politične kulture, temelječe na spoštovanju sogovornika, ki se zaveda, da je treba od besed preiti k dejanjem, in politik, ki ima sposobnost povezovanja različnih stališč. Prav te odlike so predsednika naše stranke Marjana Šarca pripeljale do današnje kandidature za novega predsednika Vlade. Nihče ne pričakuje, da bo delal v koaliciji lahko, še najmanj bodoči mandatar, pa vendar se nam ni potrebno kar a priori bati za stabilnost nove vlade, pa čeprav bo

le-ta tako imenovana manjšinska. V naši poslanski skupini popolnoma zaupamo v sposobnosti našega predsednika in treba je poudariti, da so njegove komunikacijske veščine in vodstvene sposobnosti takšne narave, zaradi katerih si lahko nadejamo, da bo vlada pod njegovim vodstvom učinkovita, operativna in državotvorna. Nenazadnje se je kot uspešen vodja izkazal že v preteklih tednih, ko se je pogajal za sestavo koalicijske pogodbe, ko mu je uspelo združiti vsa vsebinska stališča diametralno nasprotnih si političnih strank, ko je bil pripravljen pokazati pogum, voljo in željo, da prevzame odgovornost za nastalo situacijo, za katero vemo, da danes ni lahka. Vse kdo bi morda že prej vrgel že puško v koruzo oziroma morda si kdo niti ni upal prevzeti te vodilne vloge, kaj šele, da bi prevzel vodenje vlade, ki jo vsa politična javnost že vnaprej obsoja na nek neuspeh, pa čeprav le-ta sploh še ni nastala. Marjan Šarec se vseh teh razmer ne boji, pred njimi ne beži in se nikakor pred njimi ne skriva v molk. Namesto nepotrebnih besed, se je enostavno lotil dela. In ravno ta odločnost, ki jo bodoči novi predsednik Vlade ima, je tista, ki v slovenskem političnem prostoru manjka. Dovolite mi, da si sposodim misel irskega pisatelja in političnega teoretika, za katero mislim, da je za današnji trenutek zelo primerna: »Država, ki nima sredstev za spremembe, je brez sredstev za svoje obstajanje.«

Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci! Marjan Šarec je človek, ki je v slovensko politiko že prinesel spremembe, z njegovo izvolitvijo za predsednika Vlade Republike Slovenije pa smo v poslanski skupini LMŠ prepričani, da prave, tiste prepotrebne spremembe za našo državo šele prihajajo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo dajem kandidatu za predsednika Vlade Marjanu Šarcu, da v skladu z drugim odstavkom 227. člena Poslovnika Državnega zbora predstavi programske zasnove Vlade.

Prosim.

MARJAN ŠAREC (PS LMŠ): Spoštovani predsednik, spoštovani poslanke in poslanci, državljanke in državljani, predstavniki medijev in drugi predstavniki javnosti!

Ko sem pripravljaj današnji govor, sem razmišljal o tem, kako strniti v nekaj vrstic vse, kar človeku leži na duši. Ljudje zunaj stavbe Državnega zbora, ki nas zdaj spremljajo in niso seznanjeni z vsemi podrobnostmi, so naveličani številnih besed in obljub. Mnogi med njimi zato politike niti ne spremljajo več, kar je pokazala tudi nizka volilna udeležba na zadnjih volitvah. A ne samo letos, že nekaj let spremljamo ta trend. Zagotovo gre del krivde pripisati volilnemu sistemu, velik del pa političnemu dogajanju v preteklosti. Morda so bila kriva tudi prevelika pričakovanja, da se bo vse spremenilo čez noč. Ljudje imamo radi tudi

lastnost, da hitro pozabljamo. Zato se nam zdi, da je sestavljanje 13. slovenske vlade dolgotrajno in neka posebnost, a pogled v zgodovino Slovenije nam pove, da se ne dogaja nikakršen precedens, temveč je tudi v preteklosti sestavljanje vlad spremljalo takšno in drugačno dogajanje. Novost v slovenskem političnem prostoru pa je, da bomo dobili tako imenovano manjšinsko vlado in vlado med seboj precej izenačenih strank. Nekateri so se že razpisali, da iz tega ne bo nič, da taka vlada nima perspektive, da je mandat popolnoma nesposoben in tako dalje. Vse to je seveda del demokracije in pričakovano. V preteklosti smo imeli takšne in drugačne vlade. Ne pozabimo, da je vsaka šla skozi določene turbulence, zato je govorjenje o stabilnosti ali nestabilnosti lahko zelo nevhvaležno početje. Vlada ne more biti stabilna ali nestabilna zaradi števila strank, ki jo tvorijo, temveč je stabilnost pogojena z ravnanji ljudi, ki imajo funkcije v vladi. Tudi v vsakdanjem življenju je tako, da se lahko problemov ustrašimo ali pa jih vidimo kot izziv, kako jih rešiti in s tem življenje izboljšati. Vsak v prihodnji vladi bo imel svojo nalogo in odgovornost. Za to namreč gre, za prevzemanje odgovornosti. Lahko je kritizirati, se vzvišeno postavljati nad dogajanjem in govoriti v stilu: To ni moj problem, to boste morali rešiti vi. Takih analitikov in kritizerjev najdemo povsod dovolj, v vsakem delu družbe ne samo v politiki. Razni komentarji, v katerih ni nihče dovolj dober, pavšalne ocene in napovedovanje prihodnosti so sicer lahko prijetni za branje. Pravzaprav nam vsem dajejo lažen alibi, da se tako ali tako ne da nič storiti, da so vsi isti lopovi in da lahko brez slabe vesti ubijemo voljo do dela vsakomur, še preden je imel priložnost kaj pokazati. Skratka, lepo gojijo kult posameznikovega nezadovoljstva nad vsem. Ampak upoštevanja vredni so tisti ljudje, ki so tudi sami pripravljani prevzeti odgovornost, zavihati rokave in delati. Dela pa bo veliko na vseh področjih in štela bodo dejanja ne besede, ki jih je vsak dan izrečenih na tisoče.

V predvolilni kampanji je bilo največ poudarka na področju zdravstva. Vsi smo si bili enotni, da mora biti najvišja prioriteta, kako urediti razmere. Tudi sedaj, ko sestavljamo vlado, se vsi strinjamo, da bo tukaj najtežje. Ljudi v Sloveniji prav nič ali pa zelo malo zanima, o čem razpravljamo za okroglimi mizami na zaprtih ali odprtih sejah, kdo je dal ta ali oni proceduralni predlog, koga bolj ali manj skrbi in podobne reči. Ljudje pričakujejo ureditev razmer in skrajšanje čakalnih dob ter zavedanje, da je nekemu mar za njih. Bolnik, ki se sreča s sistemom, mora imeti zaupanje, da bo zanj poskrbljeno, da ne bo taval od ene do druge ustanove. Vsak človek si zasluži celostno obravnavo, ki jo sistem javnega zdravstva ponuja oziroma bi jo moral ponujati. Veliko je odvisno od proračuna, vse pa vendarle ne. V vsakem segmentu družbe in na vsakem delovnem mestu smo ljudje, ki moramo poskrbeti, da stvari tečejo s čim manj zaplet.

Tako je tudi v zdravstvenem sistemu. Sestavljajo ga ljudje, ki so izbrali ne poklic, temveč način življenja. Osebe v vsaki ustanovi mora med seboj sodelovati, saj zdravnik brez medicinske sestre ne more narediti ničesar in obratno, da številnega drugega osebja niti ne omenjam. Osebe je velikokrat preobremenjeno. Teh težav ne more rešiti samo politika, ampak je nujno sodelovanje stroke in politike, kajti ponavljam in še velikokrat bom, da smo v prvi vrsti ljudje tisti, ki tvorimo celoto. Samo ljudje pa ne morejo storiti ničesar, če jim tega ne dopušča sistem. Nujno je zagotoviti dovolj denarja, še bolj pomembno pa je, da je ta denar usmerjen pravilno in smotrno, ne da se izgublja v sistemu ali pa še kje drugje. Okrepiti je treba informacijsko tehnologijo, saj le-ta omogoča fleksibilnost, preglednost in predvsem zmanjšuje število papirjev in birokracijo. Zaposlene v zdravstvu je treba maksimalno razbremeniti administrativnega dela, saj je vsaka minuta, porabljena za to, minuta manj za bolnika. To ne velja samo v zdravstvu, to velja povsod, kjer delo terja neposredni stik z ljudmi in reševanje njihovih problemov.

Javna naročila so izrazito velik problem, saj je zgodovina samostojne Slovenije povezana s številnimi aferami ob skoraj vsakem večjem nakupu, da o denarju, ki izginja pri manjših zadevah, niti ne govorim. Podobna je situacija na področju zdravstvene infrastrukture, ko so se objekti gradili v nedogled, ko so bili zgrajeni pa so puščale cevi, objekti so zamakali, da o smrtih zaradi napačno priključene napeljave niti ne izgubljam besed.

Če se bomo zaleteli samo v en segment in rekli samo, da je premalo denarja, ne bomo prišli daleč. Gre za celoten sistem tako znotraj zdravstva kot širše v celotni družbi. V mislih moramo imeti plačna razmerja, število kadrov, predvsem pa je pomembno upravljanje. Noben denar, niti število zdravnikov na prebivalca ne more pomagati, če vodenje ustanov ni optimalno. Kdor na vodilnem mestu pričakuje, da ga bodo imeli vsi radi in se bosta cedila med in mleko, ta je zgrešil svoj življenjski fokus. Zato na tem mestu poudarjam, da bom uporabil vso svojo energijo za sodelovanje z vsemi na terenu, ki bodo delali za skupni cilj skrajšanja čakalnih vrst in odprave drugih težav v izključno korist bolnikov. Zaradi njih smo tukaj. Oni so nas izvolili, da jim bomo pomagali, ne zato, da lahko obstaja tretji parlamentarni program.

Drugi velik izziv je zagotavljanje nacionalne varnosti v luči razmer v svetu. Svet, v katerem živimo, se spreminja, žal ne na boljše. Varnostna vprašanja prihajajo v ospredje in vsaka država se je prisiljen z njimi soočiti v takšni ali drugačni obliki. Trenutno seveda ni aktualno vprašanje klasičnega vojaškega napada na Slovenijo, obstajajo pa druge nevarnosti. Obrambno-varnostni sistem je ključnega pomena za obstoj države, saj brez varnosti ni pogojev za nemoteno življenje in

blaginjo naroda. Nikakor na bom pristajal na prepire o tem, ali je pomembnejša vojska ali policija, saj sta obe strukturi življenjskega pomena za normalno funkcioniranje države. V obeh so srčni in predani ljudje, ki se zavedajo, da je bil obstoj našega naroda zagotovljen z mnogimi žrtvami skozi celotno zgodovino. Niso dovolj plačani za svoje delo, a vendar ga opravljajo predano, ker čutijo pripadnost domovini. To pa ne bo dovolj. Nujno bo nadaljevati urejanje vprašanja kadrov in opremljenosti, hkrati pa jim dati vedeti, da jih politika ceni vedno, ne samo takrat, ko teče voda v grlo. Popolnoma enako je s silami za zaščito in reševanje, ki poleg Civilne zaščite temeljijo v veliki meri na prostovoljnem in poklicnem gasilstvu. Dokler bo Slovenija imela prostovoljne in poklicne gasilce se njenim ljudem ni treba bati za življenje in premoženje. Žal smo morali v preteklosti doživeti nekaj hujših naravnih nesreč, da je javnost spoznala pomen teh ljudi, ki sami sebe nimajo za junake, temveč naredijo tisto, kar jim nalagata vest in čut za sočloveka. Njihov status je treba urejati v mirnem obdobju, da ob morebitnih novih preizkušnjah ne bomo imeli slabe vesti ob njih. Nenazadnje pa moram omeniti tudi obe varnostno-obveščevalni službi, ki nosita veliko odgovornost in morata delovati na najvišji stopnji profesionalnosti. Slovenija bo varna le, če bodo funkcionirali vsi člani verige, ki sestavljajo obrambno-varnostni sistem. Prioriteta ostaja varovanje južne meje, ki je meja šengenskega območja, saj se število ilegalnih prehodov meje povečuje. Doslej je Slovenija to nalogo izvajala uspešno in tudi v prihodnje bo tako, ne glede na dogajanje v naši bližnji in daljni okolici.

Slovenija bo lahko uspešna in primerljiva z drugimi le, če bo dobro delovalo njeno gospodarstvo. Pri tem pa ne mislim samo na velike gospodarske družbe, temveč tudi na malo gospodarstvo. Samostojni podjetniki in družinska podjetja prispevajo dobršen delež h gospodarski rasti. Srečujejo se z vrsto vsakodnevnih težav, ki izhajajo največkrat iz neživljenjske zakonodaje. Vsi predsedniki strank smo s tem seznanjeni in prepričan sem, da bomo uspeli kakšno stvar spremeniti. Gospodarstvo potrebuje predvsem nove visoko tehnološke investicije, kjer je izražena skrb za okolje in zdravje ljudi, hkrati pa pomenijo dodano vrednost.

Naša država ima velike potencialne na področju turizma, saj smo zelena destinacija. Veliko je bilo že narejenega, a dela ne tem področju ne bo zmanjkalo. Turizem je pomembna gospodarska panoga, a tudi tukaj obstaja problem kadrov in kapacitet.

Nujna je povezava s področjem okolja in infrastrukture, saj bomo le s sodobnimi cestnimi in železniškimi povezavami konkurenčni in ne bomo zapravili svoje dobre geostrateške lege, kar se do določene mere že dogaja. Zlasti železniška infrastruktura je zelo zastarela, zato trpi logistika, ki je temelj

sodobnega gospodarstva. Vsak zastoj povzroča neposredno in posredno gospodarsko škodo, ki si je naša država ne more privoščiti. Zlasti se moramo zavedati, da trenutna visoka gospodarska rast ne bo trajala v nedogled, saj smo izvozno naravnano gospodarstvo in kot tako zelo odvisno od dogajanja na tujem, ko pride novo ohlajanje gospodarstva moramo biti pripravljeni.

Na prvi pogled se določena področja izključujejo, a v resnici so odvisna eno od drugega. Brez dobrega gospodarstva, ki polni proračun, ni javno dostopnih storitev, na katerih naša družba temelji. Gospodarski in javni sektor nista in ne moreta biti sovražnika, temveč morata delati z roko v roki, čeprav je to mnogim nepredstavljivo. Javni sektor skrbi za nas državljanke od rojstva do pozne starosti. Mnogi namreč javni sektor omejuje samo na javno upravo, kar je daleč od celote. Pavšalne ocene, da je javni sektor prevelik, niso na mestu. Gre za le za vprašanje organizacije in razporeditve kadrov in njihovo motivacijo za dobro delo. Javno zdravstvo in druge javne storitve so temelj, na katerem stoji ali pade država. Imamo javno šolstvo, ki izobrazi odlične kadre, a žal jih mnogo odide v tujino in se ne vrnejo nazaj. Naše šolstvo postaja brezplačni proizvajalec kadrov za tujino. Izseljevanje mladih je resen problem današnjega časa, čutijo se posledice preteklih ravnanj.

Naša družba se stara, razmerje med delovno aktivnimi in upokojenci se slabša. Upokojenci so celo aktivno obdobje prispevali naši družbi in si s svojim delo prislužili pokojnino. Pokojnina ni socialni transfer, temveč je zaslužno plačilo za preteklo delo. Nujno bo zagotoviti vzdržnost sistema tako z zagotavljanjem delovnim mest delovno aktivno populaciji kot tudi ustanoviti tako imenovani demografski sklad, o katerem se že dolgo govori.

Velik del problemov delovno aktivnega prebivalstva predstavlja prekarno delo, ki ne omogoča jamstva za varno prihodnost, zato bo to eden ključnih izzivov v prihodnosti, saj to vpliva na ustvarjanje družin in osamosvajanje mladih ter nenazadnje tudi ne omogoča socialne varnosti in pravic, ki jih imajo zaposleni za nedoločen čas.

Država pa ne obstaja samo zaradi prejšnjih omenjenih področij, temveč je potreben tudi duhovni in miselni razvoj naroda, zato je nujno vlagati v vzgojo in izobraževanje ter kulturo. Slovenski narod je obstal skozi stoletja zlasti zaradi ohranjanja lastnega jezika in kulture. Tujcem tega nikoli ni uspelo uničiti, zato bi bilo nedopustno, če bi se to zgodilo zdaj. Narod brez lastnega jezika in kulture ne more biti nikoli enakopraven drugim, lahko je le v podrejenem položaju. Nujno je oblikovati nov nacionalni program za kulturo, seveda pa tudi povečati delež bruto domačega proizvoda za kulturo.

Slovenija ni samozadostni otok, temveč je vpeta v mednarodne integracije. Pred leti sta

bila dosežena dva pomembna cilja – vstop v Evropsko unijo in zvezo Nato. Za to so bili potrebni dolgoletni napori in velike ambicije. Danes so izzivi drugi, zaradi hitro se spreminjajočega sveta izven omenjenih integracij, ne gre pa zanemariti niti težav, s katerimi se soočamo države članice evroatlantskih integracij. Evropska unija je na določenem razpotju. Evroskeptikom je uspelo doseči brexit, ki bo imel daljnosežne posledice za celotno povezavo. Problem bo že denimo evropski proračun. Poleg tega se v praksi že dogaja Evropa dveh hitrosti. Evropska unija bo morala v najkrajšem času najti odgovore na skupna vprašanja, sicer se ji ne obeta najboljši scenarij. Slovenija si mora prizadevati, da ostane v skupini tako imenovanih jedrnih držav.

Kar se tiče našega sodelovanja s sosednjimi državami, si moramo prizadevati za dobre odnose, hkrati pa vlagati nadaljnje napore pri razreševanju mejnih in drugih sporov s Hrvaško.

Naša država bo v tem mandatu predsedovala Svetu Evropske unije, kar bo od nas terjalo pripravo operativnega načrta za samo izvedbo, zagotoviti pa bo treba tudi ustrezna sredstva in logistično podporo. Aktivnosti se morajo začeti takoj.

Nenazadnje pa nas v svetu predstavljajo ne samo veleposlaniki, temveč tudi ljudje z vseh mednarodno prepoznavnih segmentov, športniki nas s svojimi uspehi razveselijo, hkrati pa so izjemno pomembni za mednarodno prepoznavnost naše države v svetu.

S tem želim povedati, da moramo opustiti ozko gledanje na upravljanje države in tako imenovano vrtičkarstvo, kjer vsak gleda samo na svoje področje delovanja. Nujno je delovati celostno in se zavedati pomena vsakega posameznika ter posledično graditi povezano skupnost.

Spoštovani visoki zbor! dotaknil sem se nekaterih področij, mnogih nisem omenil, a vedno obstaja dilema, kako napisati dilema, kako napisati govor tako, da ni predolg. To, da danes stojim pred vami, je posledica dolgih usklajevanj, od konstituiranja državnega zbora do danes skoraj ni minil en dan brez aktivnosti. Hkrati pa so seveda potekale tudi aktivnosti nekaterih, kdo bo o meni povedal več slabega, tri četrtine seveda izmišljenega. Zavedam se, da so v tej državi mnogi, ki so prepričani, da bi znali voditi vlado boljše od mene. Zavedam se tudi vseh svojih pomanjkljivosti in napak. Imam pa pogum in vztrajnost, predvsem pa se ne bojim prevzemati odgovornosti za svoj prispevek k soustvarjanju boljših razmer v državi. In brez skrbi, imam univerzitetno izobrazbo, ki je nisem kupil, znam pa se tudi sporazumevati v tujih jezikih, zato so te bojazni odveč. Predvsem pa imam svojo državo rad, zato se bom trudil za njen razvoj z odgovornostjo do ljudi. A ne samo do tistih, ki so na volitvah obkrožili stranko LMŠ, temveč do vseh, saj je politika služenje ljudem.

Prizadeval si bom tudi za višjo stopnjo politične kulture in raven komuniciranja, kajti tudi to je pomembno za državo, ne samo gospodarstvo in delež proračuna, namenjen za posamezen projekt, temveč tudi ustvarjanje pozitivne družbene klime.

Danes je pred vami odločitev, da skupaj storimo prvi uradni korak k oblikovanju nove vlade, ki jo ljudje pričakujejo. Oni so svoje delo opravili 3. junija, mi ga moramo danes in v naslednjih dneh, da bomo sredi septembra dobili operativno vlado. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, spoštovani predsednik, spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, spoštovani Marjan Šarec!

3. junija 2018 smo se državljanke in državljani Slovenije tretjič zapored odpravili na predčasne volitve v Državni zbor, kljub temu pa lahko ugotovimo, da je mandat odhajajoče vlade trajal praktično vsa 4 leta in še dalje ter da je ta mandat, ki se zdaj počasi zaključuje, pomembno doprinesel k umiritvi političnih in gospodarskih razmer ter zagotovil potrebno politično stabilnost za razvoj naše države. Vem, da boste nekateri rekli, da je prišlo do nekih nesporazumov, pa vendarle, nesporazume smo reševali tako, kot jih vsi rešujemo tudi v svojih družinah. Volitve 3. junija so nam prinesle močno razdeljen državni zbor, toliko strank, devet, ni bilo v Državnem zboru Republike Slovenije še nikoli, posledica tega je seveda velika razdrobljenost političnega dela v tej državi in pa političnih skupin. Zato smo morale in moramo še naprej vse stranke vložiti toliko večji napor pri sestavljanju nove vlade in verjemite, da ni lahko. Kljub tej razdrobljenosti pa nam podrobnejši pogled na rezultate volitev kaže tudi, da so ljudje v Sloveniji na teh volitvah večino glasov namenili političnim strankam levosredinske politične opredelitve. In te stranke bomo danes podprle imenovanje Marjana Šarca za predsednika Vlade Republike Slovenije.

Gospod Šarec je bil uspešen župan. Uspel je prepričati drugo največje število ljudi na volitvah. In da ne bo kakšne pomote, to, da drugo uvrščeni na volitvah sestavi vlado, ni nič novega v Sloveniji in tudi v Evropi najdemo številne takšne primere.

Socialni demokrati smo se na podporo pri oblikovanju vlade pod vodstvom Liste Marjana Šarca in Marjana Šarca odločili na podlagi dogovorjenega koalicijskega sporazuma. Lahko smo zadovoljni, da smo v okviru koalicijskih pogajanj uspeli v sporazum vnesti veliko nam blizu socialdemokratskih tem, s katerimi smo na volitvah prepričevali ljudi, in verjamemo, da bomo na tak način tudi upravičili njihovo zaupanje. Z imenovanjem gospoda Šarca in nato celotne ministrske ekipe bomo postavili temelj za uresničitev koalicijskega

sporazuma, ki, dragi moji, med drugim določa, da bomo skrajšali čakalne vrste v zdravstvu, da bomo ukinili dopolnilno zdravstveno zavarovanje, da bomo zagotovili dvig pokojnin ... / oglašanje iz dvorane/ Saj bom kmalu končal. Izboljšali bomo konkurenčnost slovenskega gospodarstva ter razbremenili plače delovnih ljudi in tudi dvignili minimalno plačo. Sporazum tudi določa, da bomo namenili več sredstev za raziskave in razvoj ter ustrezno uredili povezovanje znanosti in gospodarstva in prenovili nacionalni raziskovalni sistem ter s tem tudi postavili potrebne temelje za razvoj naše države. In še veliko veliko več je v tem sporazumu napisanega. Verjamem, da se bomo proti koncu mandata tudi ukvarjali s tem, kaj je bilo realizirano in kaj ne.

Prinaša pa današnje imenovanje gospoda Šarca in nato njegove ministrske ekipe, ki bo sledilo, neko novost v slovenski politični prostor. Vlada gospoda Šarca bo imenovana z glasovi na podlagi ločenega sporazuma o sodelovanju med levosredinskimi vladnimi strankami in stranko Levica. Dobili bomo torej tako imenovano manjšinsko vlado, kar pa seveda tudi nič ni dramatičnega ali hudo drugačnega, kot lahko vidimo drugje po Evropi, saj je skoraj ena tretjina vlad v Evropi takšne narave in vas moram spomniti, da so povečini takšne vlade tudi uspešne. Seveda pa bo ta novost od vseh nas, ki vstopamo na to pot, zahtevala – kar je že rekel gospod Marjan – višjo stopnjo politične kulture. Zavedati se moramo, da smo na nek način hkrati vsi nenadomestljivi, tako ali drugače. Vendar pa moramo zaradi potrebe in koristi naše države narediti vse, kar je v naši moči, da zagotovimo, prvič, politično stabilnost, in drugič, da še naprej razvijamo našo državo.

Socialni demokrati bomo glede na zaupanje volivk in volivcev na preteklih volitvah prevzeli svoj del odgovornosti, prevzeli svoj del odgovornosti za oblikovanje naslednje slovenske vlade. Saj veste, prvič, smo stalnica v Državnem zboru, drugič, smo samozavestni, in tretjič, upamo si prevzeti odgovornost tudi takrat, ko je težko, in ne samo takrat, kadar je lahko. Naredili bomo vse, kar je v naši moči, da Slovenija ostane socialna država, da bo Slovenija še bolj napredna, še bolj solidarna in da bo gospodarsko uspešna država. Verjamemo, da bo naše glasovanje v podporo gospodu Šarcu prvi korak v tej smeri.

Jaz bom pa zaključil z besedo: »Srečno Slovenija!« Hvala.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik! Spoštovani kolegice in kolegi!

V Stranki modernega centra, socialnoliberalni stranki si prizadevamo za sodobno in varno Slovenijo, ki ob zagotavljanju

varstva temeljnih človekovih pravic in vladavine prava vsakomur omogoča, da si ustvari človeka dostojno življenje. Takšna temeljna programska izhodišča so oblikovala politiko delovanja stranke v preteklosti in jo bodo tudi v prihodnosti ob vstopanju v novo koalicijo. Letošnje volitve mandatarja prihajajo po za naše razmere dolgotrajnih pogovorih in iskanju skupnega imenovalca v zavezah, ki oblikujejo podobo nove slovenske vlade, trinajste po vrsti. To seveda ne pomeni, da je to napoved morebitnega neuspeha, je pa lahko izziv, da vlada z dobrim delom demantira vražo, ki se pripisuje številki trinajst.

Kandidat za mandatarja gospod Marjan Šarec, ki bo danes prevzel odgovornost za oblikovanje prihodnje vlade, stopa na zanj povsem novo sceno, čeprav jih je v njegovi politični karieri spoznal nič koliko, in v čevlje svojih predhodnikov, ki so politično težo črpali iz strokovnih znanj, posrednih ali neposrednih izkušenj na državnopolitičnem parketu. Ob upoštevanju navedenega in ob upoštevanju letošnjega volilnega rezultata in povolilne aritmetike, ki jo zaznamujejo nizka volilna udeležba, nezmožnost relativne zmagovalke, da si zagotovi večino v parlamentu, in večje število ostalih strank, ki sklepajo v koalicijski oziroma partnerski dogovor, se v Stranki modernega centra zavedamo pomena konstruktivnega načina sodelovanja pri oblikovanju bodoče vlade. Povezovanje šestih strank v tako imenovano kombinacijo pet plus ena bo od vsake od strank, predvsem od bodočega predsednika Vlade, zahtevalo ogromno potrpežljivosti, iskanja konsenza in občutka za koordiniranje med strankami, ki se bodo v skupno dobro, torej v dobro države in državljanov, morale odpovedati tudi nekaterim programskim zavezam. Navsezadnje pa sklepanje dogovorov v politiki, ki želi ustvariti boljšo prihodnost in delati za dobrobit vseh, ne škodi, nasprotno, vsem podpisnicam bo koristilo, da bo ena izmed pozitivnih izkušenj tega mandata spoznane, da je možno in da znamo sodelovati in reševati probleme tudi, kadar je politični prostor bolj heterogen.

Ob naštetih ovirah, ki jih bo treba prestopiti ali občasno tudi preskočiti pa pozitivno prognozo bodoči vladi dajejo rezultati, ki jih bo nasledila od predhodne in predhodnih vlad, ki so na večini resorjev več kot optimistični. Če se izrazim s parafrazo našega največjega pesnika, dobiva doto, ki je nima milijonar. Za nami je mandat vlade 2014–2018, ki ga je po dolgoletni gospodarski krizi zaznamovala skokovita gospodarska rast, zmanjšanje brezposelnosti, boljši življenjski standard državljanek in državljanov in večja politična stabilnost. Slovenija pa doživlja enega največjih razvojnih vzponov v svoji zgodovini. Za nami so leta, ko se je Slovenija od mize, za katero jo je potiskala trojka, presedla za neko drugo mizo, tisto, za katero sedijo gospodarski partnerji. Dokaz so prve velike tuje investicije pri nas in nova

delovna mesta, ki pomenijo dvig blaginje in nove priložnosti za ambicioznejši razvoj lokalnih skupnosti. Javnofinančna krvna slika naše države se je po desetletju in več ponovno popravila. Slovenija je danes, če jo primerjamo z začetno točko prejšnjega mandata, v bistveno boljšem položaju v domala vseh segmentih družbenega razvoja: nižja brezposelnost zlasti med mladimi, nižje tveganje za revščino, manjši delež socialno najranljivejših ljudi, rekordna gospodarska rast, prav tako dosežki na segmentu turizma in podjetništva, rast dodane vrednosti delovnih mest, da tega, česar v številkah ni moč natančno meriti in govori predvsem o povrnitvi zaupanja tujih partnerjev v našo državo in povrnitev njenega ugleda v zavezništvih, ki štejejo, posebej niti ne omenjam. Vse to je bilo mogoče storiti, ker smo takrat politični novinci na čelu vladne koalicije v bazen, imenovan slovenska politika, skočili brez uteži v podobi pogubnih novodobnih afer, z močjo, ki nam jo je dal takrat izjemen volilni rezultat in z enim samim ciljem, da bi nam bilo vsem bolje, da bi od razvoja države imeli vsi več, da bi bila pravila enaka za vse, da na dnu stopnišča razvoja ne bi ostal noben otrok več.

Še vedno nas čakajo številni resni izzivi, večina jih ima brado, ki raste že desetletje ali več. Nekateri bodo zahtevali več kot samo pregovorno močno voljo od nas, ki se povezujemo v prihodnjo vlado, bo terjala vztrajanje pri tem, kar je prav. To so tako razumne čakalne vrste v zdravstvu kot višje plače in pokojnine, dobro javno šolstvo in spodbudna delovna mesta, obdelana polja in nenazadnje tudi več dobrih slovenskih filmov, dobro delujoča sodišča in moderne transportne poti, več domače hrane v šolah, vrtcih in manj žaljivega govora v javnih medijih. Za to se je vredno boriti, vredno je vztrajati in tudi sodelovati tudi v takšni koaliciji, kot se nam obeta.

Gospod Šarec bo v prihodnosti poleg trdnega in odgovornega dela potreboval tudi srečo, srečno roko pri izbiri najtesnejših sodelavcev, operativcev, ki bodo vodili ključne resorje in projekte, občutek za dialog z vsemi družbenimi skupinami. A za začetek potrebuje najprej dovolj glasov na današnji seji, naše iz Poslanske skupine Stranke modernega centra ima. Srečno!

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ TAŠNER VATOVEC (PS Levica): Hvala. Lep pozdrav vsem!

Ko sem pred slabima dvema mesecema stal pred vami ob konstituciji tega državnega zbora, sem govoril o pomenu političnih odločitev, o tem, da je interese ljudi treba postaviti pred interese kapitala ter tudi ali pa predvsem pred kadrovske in tudi druge appetite strank, o tem, da je treba prekiniti s

politiko, ki vedno znova najde izgovor, kako in zakaj se nečesa ne da urediti. Za nami sta zahtevna dva meseca, dva meseca, v katerih je najbolj skrbelo prebivalke in prebivalce te države, tiste, ki so se na volitvah z veliko večino odločili, da ne želijo v Sloveniji scenarijev, ki se dogajajo v naši okolici, na Madžarskem, v Avstriji in nazadnje tudi v Italiji. Volivci so se večinsko izrekli sredinsko ali pa levo, res pa je, da zelo razkrojeno. A volja volivcev ja jasna, desno politiko so volivci zavrnili, 52 poslanskih sedežev je pripadlo strankam sredine in levici. Kljub temu je volitvam sledil skorajšnji obrat v desno, s poizkusom vključitve NSi v koalicijo, a je ta scenarij torpedirala NSi sama in tako še enkrat pokazala in dokazala, da je in bo ostala Janšev satelit. V Levici, čeprav največji kritiki starih politik in novih starih, se nismo izogibali odgovornosti in smo se zato skušali uskladiti s sredino, da bi lahko uresničili voljo volivcev in preprečili desno vlado v tretjem krogu. Razhajanja so bila velika, vendar na nekaterih temeljnih področjih premostljiva vsaj toliko, da so naše članice in člani ocenili, da je sodelovanje s tako vlado možno, vendar iz opozicije. V Levici smo s parafiranjem sporazuma s strankami petorčka postali opozicijski partner manjšinske vlade. Zakaj? Ker se ta bodoča vlada kljub vsemu ne bo odrekla privatizacija na čelu z Novo Ljubljansko banko, ker ne bodo opustili za nakup bataljonskih skupin za Nato, kar smo lahko videli že na jutranji seji Odbora za zunanjo politiko, ker nismo dosegli zaveze, da se Madžarsko izključi iz izgradnje drugega tira, ker koalicijski sporazum ne prinaša pomembnih napredkov v razvoju človekovih pravic in svoboščin. To so nekatere rdeče črte Levice, črte, ki jih ne bomo v nobenem primeru prestopili, črte, ki nam onemogočajo, da bi bili del te koalicije. A vendar smo dosegli strinjanje na številnih temah, ki so ključnega pomena za socialni razvoj te države. Vsi skupaj smo se zavezali k reševanju in krepitvi javnega zdravstva, h končni popravi pokojnin, k višanju minimalne plače ter odpravljanju revščine, k vzpostavitvi stanovanjske politike, javnega prometa, podnebne politike in dobrobiti živali. Zato bomo danes podprli Marjana Šarca za predsednika Vlade, a Levica kot opozicijski partner manjšinske Vlade bo predvsem korektiv, ki bo te politike potiskal levo v skrb za blaginje vseh.

Kljub razlikam smo tako našli nekaj skupnih rešitev za ključna področja. Tisto, kar morajo biti prioritete te vlade v naslednjih štirih letih in v čemer jo bomo vztrajno opominjali, so izboljšanje kakovosti in dostopnosti javne zdravstvene oskrbe. Namesto, da bi drveli v amerikanizacijo našega zdravstvenega sistema, moramo rešiti in okrepiti javno zdravstvo, saj je to prvi in najpomembnejši temelj socialne države. Do konca mandata pa moramo doseči, da bo zdravstvena oskrba dostopna vsem in hitro. Drugič, zmanjšanje stopnje revščine, takoj moramo dvigniti minimalno plačo in iz nje izločiti

dotatke ter jo definirati tako, da bo vsak od plače lahko dostojno živel. In enako velja za pokojnine. Delavce in upokojene moramo povleči iz bede, v kateri živijo kljub trdemu delu. Tretjič, država mora začeti spodbujati redne zaposlitve in začeti z odločnim bojem proti prekamnosti ter izkoreniniti tovrstno izkoriščanje, kar potrebujemo v teh časih, je krepitev sodelovanja delavcev pri upravljanju, nagrajevanje z delitvijo dobička med zaposlene ter spodbujanje naprednih praks upravljanja podjetij, kot sta ekonomska demokracija ter zadružništvo. Četrto, če se ne želimo zadušiti v lastnih izpuhkih, že zamujamo s prehodom na obnovljive vire energije in omejevanje izpustov toplogrednih plinov. Zakaj? Ker imamo med drugim bistveno podhranjeno javno infrastrukturo potniškega prometa, ki jo moramo prav tako nemudoma izboljšati. Še en vidik, ki je predolgo bil zanemarjen, so mladi in pa vsi tisti, ki so tako ali drugače deprivilegirani. Desetletja odsotnosti kakršnekoli stanovanjske politike države so povzročila abnormalne cene tako najemnin kot nepremičnin na splošno, zaradi česar je celim generacijam onemogočeno dostojno bivanje, ne da bi se ali zakreditirali za več desetletij ali pa dosmrtno pristali na plačevanje visokih najemnin. In če hočemo tudi to spremeniti, moramo začeti razmišljati o tem, kako v najkrajšem možnem času izboljšati dostopnost najemnih stanovanj. Pa še zadnje, čeprav seznam še zdaleč ni izčrpan, Slovenija si zasluži razvoj, povečati tisto, kar bi lahko imenovali vlaganje v prihodnost, torej tudi naših otrok, javna sredstva za izobraževanje, raziskovanje in kulturo. V Levici se zavedamo, da bomo soočeni z vlado, ki ima celo vrsto pomanjkljivosti, bo pa to vlada, ki bo v danih okoliščinah, predvsem je to volilni rezultat, edina možna. Seveda bi si želeli leve vlade, ki bi bila bolj kompatibilna z nami, a politični prostor trenutno teh pogojev ne vzpostavlja zaradi takšne volilne aritmetike. Zato smo se odločili, da prvi korak k oblikovanju te vlade, to je izvolitev predsednika Vlade, podpremo, vsebinski sporazum, ki smo ga usklajevali, ter sporazum o sodelovanju z manjšinsko vlado, ki smo ga dorekli, sta dovolj za to, da smo vzpostavili osnovne pogoje, kot jih je imenovala dr. Svetlana Slapšak. Ti osnovni pogoji so glas najranjlivejših. Ti osnovni pogoji so tisto, kar imenujem slaba vest prihodnje koalicije. Levica bo še naprej konstruktivna, a stroga opozicija, taka, ki bo na prvo mesto vedno postavljala blaginjo vseh in ne le peščice.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima Poslanska skupina Nova Slovenija – krščanski demokrati, zanj Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik Državnega zbora. Drage kolegice in kolegi! Spoštovani kandidat za predsednika Vlade gospod Marjan Šarec!

Najprej vam moram pravzaprav iskreno čestitati za vaš pogum in tudi za velik politični kapital, ki ste ga dobili predvsem v času predsedniških volitev. Upam, seveda, da kot gospod Marjan Šarec in ne kot anti-obstoječi predsednik Republike Slovenije.

Ponovil bom misel, kolegice in kolegi, starogrškega filozofa Platona, ki sem jo izrekel ob konstituiranju državnega zbora: »Človek se ne rodi samo zase, temveč tudi za domovino.« Naša slovenska domovina pa niso le polja, gore in morje, ki jih simbolično zaobjema slovenski grb, naša slovenska domovina je tudi naš skupni duhovni prostor. Kolegice in kolegi, nahajamo se pred odgovorno nalogo, zato upam, da smo od dneva volitev do danes ponotranjili vso odgovornost našega poslanstva in si odgovorili na vprašanje, zakaj so nas ljudje z demokratičnimi in svobodnimi volitvami poslali v ta hram demokracije, da namesto njih in za njih, za ljudi, sprejemamo najboljše rešitve. In še enkrat, volivci so nam povedali, v kakšni državi bi radi živeli. Mi v Novi Sloveniji smo takole razumeli sporočilo volivcev: Želimo živeti v normalni demokratični, evropski državi Sloveniji, v kateri volivci nagradijo uspešne vlade in kaznujejo neuspešne tako, da se oblast menja. Ne želimo ostati tvorba, kjer na oblasti ostajajo eni in isti, resda venomer v novih oblačilih. Želimo takšno državo, ki je obrnjena k zvezdam prihodnosti. Ne želimo države, ki se ne more posloviti od zvezde preteklosti. Želimo živeti v državi, ki bo usmerjena v Evropo in svet. Ne maramo države, ki bo zagledana v svoje lastne drobnjakarske zdrahe in ji pogled ne bo segel preko hribov nekdanje balkanske države. Želimo takšno parlamentarno demokracijo, v kateri bodo politične stranke zastopale interese državljanov in državljanov in bo tako človek temeljna skrb politike. Želimo državo, kjer stranke niso izpostave globokega ozadja. Želimo državo, ki jo politika vodi iz ospredja. Tako sporočilo volivcev razumemo tudi danes in tudi v prihodnje ne bo drugače.

In kaj bomo dobili v naslednjem mandatu, kot se pač nakazuje? Očitno vlado, ki jo bo podpirala koalicija pet plus ena, mi ji pravimo najbolj pragmatično konformistična koalicija po osamosvojitvi. To pa ni vlada v interesu državljanov in državljanov Slovenije, sploh pa ne Sloenk in Sloencev. Bojimo se, resnično se bojimo, da bo to zgolj izvršni svet tako imenovane tranzicijske levice, katerega izključna naloga bo ohranjanje njihovih sedanjih privilegijev oziroma zaviranje kakršnihkoli sprememb v splošno korist naših državljanov in državljanov.

Spoštovani gospod Marjan Šarec! Hvala za vaš relativno dober in natančen posnetek stanja slovenske družbe. Tukaj smo si najbrž vsi enotni. Gotovo bi vse stranke, če bi dobile to nalogo, približno tako kot vi dobro predstavili posnetek stanja. Kaj smo pogrešali? V vašem programu v vašem nastopu smo pogrešali, kako iz diagnoze preiti v terapijo, kako

izboljšati, modernizirati slovensko družbo, slovensko državo in določene družbene podсистeme. Povedali ste, da zdravniki ne morejo nič brez medicinske sestre, približno tako ste rekli. Seveda se strinjamo. Ali je to vaša zdravstvena reforma, reforma zdravstvenega sistema, ki praktično razpada, zadnja štiri leta intenzivneje kot prej? Tu smo pričakovali vaše konkretne rešitve – kako, na kakšen način. Vsi govorimo o javnem zdravstvu, tudi Nova Slovenija si prizadeva za javno zdravstvo. Ali boste vi nadaljevali z državnim zdravstvom? Ali boste privzeli nek drugačen koncept modernizacije slovenskega zdravstva, ki ga resda od osamosvojitve dalje nismo doživeli?

Govorili ste o šolstvu. Vsi smo za javno šolstvo, tudi Nova Slovenija. Ali želite, da bo to odprto, bolj odprto, evropsko; ali pa bo zgolj zatoхло, državno? Ne boste pustili zasebne iniciative tudi na tem področju? Rekli ste, da je izseljevanje mladih resen problem. Podpišem vašo izjavo! Ali bomo zdaj štiri leta govorili, da je izseljevanje mladih resen problem, ali pa bomo kaj naredili, vsaj poskušali kaj narediti?! Če boste imeli dobre rešitve, vam tu danes obljubljam, da boste imeli zaveznika v Novi Sloveniji. Govorili ste o Republiki Sloveniji, ki naj ostane v jedrnem delu Evropske unije. Kako? Na kakšen način? Ali bomo čakali, da nam bo nekdo dal etiketo: Republika Slovenija – jedrni del Evropske unije. Za to je treba delati, ustvariti kredibilnost. Že prejšnja koalicija je napisala v svoj koalicijski sporazum, da bo primarna naloga na področju zunanje politike povrnitev verodostojnosti Slovenije. Danes me kolegi parlamentarci iz Evropske unije sprašujejo, kdaj bomo še katero državo ali koga pač tožili na evropskih sodiščih. Tako nas vidijo. Mi obžalujemo, da nas tako vidijo. Pogrešal sem kakšen koncept boljšega financiranja lokalne samouprave. Tu ste doma, tu ste mojster. Gotovo ste veliko predebatirali s svojimi kolegi župani in vsi so vam ali pa vam bodo povedali, da so občine dejansko finančno podhranjene in da se dosledno ne izvaja Zakona o financiranju občin.

Gospa in gospodje! V Sloveniji večina državljanov pošteno plačuje dovolj visoke davke in prispevke, da imajo pravico zahtevati od države, da zagotavlja kvalitetne storitve na področju varnosti, poštenega sojenja, dostopnega zdravstva, šolstva in socialnega varstva, da vzdržuje javno komunalno infrastrukturo, da skrbi za okolje in prostor ter kakovostno opravlja vse tiste naloge, za katere je sodobna evropska država sploh ustanovljena. In z rezultati na teh področjih vse vlade od leta 2008 do danes nimajo kaj bistvenega pokazati; raje se hvalijo s tujim perjem, z odličnimi rezultati slovenskega gospodarstva. Da bi politika vsaj pol toliko naredila kot slovensko gospodarstvo s svojim izvozom, svojim znanjem, novimi proizvodi, novimi trgi, zaposlovanjem in tako dalje. Naši ljudje od prihodnje vlade pričakujejo samo to, da bo omogočila tako okolje, v katerem

bodo državljanom na voljo kakovostne, učinkovite in cenovno dostopne javne storitve. Pričakujejo, da prihodnja vlada ne bo več v vlogi zastopnika te ali one interesne skupine, ki izvaja storitve, preplačane z davkoplačevalskim denarjem, in da bo preprečila izčrpavanje denarja iz zdravstva, lekarništva, IT-industrije in velikih infrastrukturnih projektov ter njegovo prečrpavanje v davčne oaze, s čimer tranzicijska levica ohranja politično moč; podobno ravna tudi mafija po svetu. Pričakujejo, da jo bo zanimala kakovost življenja v Sloveniji; in to vsakega posameznika in vseh državljanov skupaj; ne pa da ravno v času levih vlad narašča revščina v državi, mladi pa se selijo v bolj obetajoča okolja za njihov razvoj. Naši državljani pričakujejo, da bo država podjetnikom dejansko omogočila svobodno, poudarjam svobodno, gospodarsko pobudo, skladno z načelom – Za dobro delo dobro plačilo vsem, ki se v tej državi pošteno trudijo z lastnim delom in pametjo. Sistem mora biti tak, da meritokratsko nagraduje sposobne in prizadevne; ne pa pripadnih posameznikov. Od prihodnje vlade pričakujejo, da bo Slovenijo zadržala v polju evropskega demokratičnega vrednostnega in gospodarskega okolja ter se odpovedala spogledovanju z avtoritarnimi rešitvami tipa Putinov režim v Rusiji.

Mag. Matej Tonin, predsednik Nove Slovenije – krščanskih demokratov, je bil izvoljen za predsednika Državnega zbora z 80 glasovi. V Novi Sloveniji smo že takoj izjavili, da njegova izvolitev nikakor ne pomeni vstopa Nove Slovenije v kakršnokoli koalicijo. Dogovorjeno je bilo, da bo odstopil po imenovanju nove vlade; vendar ne. Koalicija pet plus ena je ponovno potrdila nauk, da je laž nesmrtna duša komunizma; in predlaga njegovo predčasno razrešitev. Vidite, v tem je razlika med nami. Levica za doseg ciljev, beri materialnih koristi, ne izbira sredstev, zato se požvižga na formalno demokracijo; mi pa se držimo dane besede in formalnih postopkov, četudi od tega nimamo prav nobene koristi. Zato podpiramo odločitev mag. Tonina, da sam odstopi s funkcije predsednika Državnega zbora po izvolitvi podpredsednic Državnega zbora. In še za konec. Nova Slovenija je ravnala še kako prav, ko je izstopila iz pogajanj o prihodnji koaliciji, saj v takšni demagoški politični združbi ne bi mogla uresničiti praktično ničesar iz svojega političnega programa. Zato bomo v Novi Slovenije še naprej ohranili načelnost, dostojanstvo in veliko mero potrpežljivosti. Seveda pa bomo zelo aktivna in kritična opozicija, ki bo svoje delovanje temeljila na vzročno-posledično zvezi dogodkov in empiričnih podatkih.

Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije bomo glasovali proti izvolitvi Marjana Šarca za mandatarja slovenske vlade. Spoštovani kolega Marjan Šarec, ne privoščimo vam, da bi vas stare politične sile nekoč vrgle na smetišče zgodovine.

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima Poslanska skupina Stranke Alenke Bratušek, v njenem imenu Marko Bandelli.

MARKO BANDELLI (PS SAB): Spoštovani predsednik, spoštovani kolegi!

V Stranki Alenke Bratušek se zavedamo odgovornosti, ki so nam jo na volitvah zaupali državljani. Pred volitvami smo jasno povedali – zavzemamo se za višje pokojnine, za vsem dostopno javno zdravstvo brez dolgotrajnega čakanja. Rekli smo tudi, da bomo poskrbeli za naše mlade, ki si zaradi razmer na trgu dela težko privoščijo selitev od staršev v samostojnost. Zaradi našega programa in izkušenj so volivci v Stranki Alenke Bratušek prepoznali politike, ki ne samo vidijo izzivov, ampak so se z izzivi tudi pripravljene spopasti. Danes bomo naredili prvi korak do levosredinske vlade, v kateri bomo lahko naše načrte v veliki meri uresničili. V pogajanjih za vstop v koalicijo smo zagotovili, da je v koalicijski pogodbi zapisano povišanje odstotka za odmero pokojnin in ukinitvev kriznega varčevanja pri upokojencih. To je bil naš temeljni pogoj za vstop v koalicijo. Koalicijski dogovor, ki smo ga sklenili, predvideva tudi takojšen začetek reševanja kaosa v zdravstvu. Zagotovili bomo dodaten državni denar za zdravstvo in na ta način aktivirali vse razpoložljive kapacitete, da nihče od nas ne bo več čakal nedopustno dolgo na zdravniški pregled ali poseg. V prihajajočem mandatu pa bo med ključnimi izzivi tudi ureditev položaja naših mladih. Ko se z njimi pogovarjamo, nas opozarjajo predvsem na stanovanjsko problematiko, na to, da se zaradi previsokih najemnin in cen stanovanj ne morejo zares osamosvojiti. V našem predvolilnem programu smo zato predvideli vzpostavitev stanovanjske in garancijske sheme, ki bi mladim omogočila lažji nakup stanovanja. Napovedali smo tudi postopno zagotovitev več stanovanj za neprofitni najem. To bomo s prevzemom Ministrstva za infrastrukturo ter Ministrstva za okolje in prostor lahko zares dosegli. V Stranki Alenke Bratušek vemo, kaj pomeni voditi vlado; še več, vemo, kaj pomeni voditi vlado v kriznih razmerah. In če smo znali takrat, bomo zdaj, ko kriznih razmer ni, lahko vladali še bolje. Na trdo delo smo pripravljene, imamo znanje, zagon in izkušnje, ki jih bomo pri vseh ključnih vprašanih delili z našimi koalicijskimi partnerji. Pripravljene smo na novo vlogo, bomo pomemben del odločne in operativne levosredinske vlade, ki bo naredila, kar je treba, da se življenje v naši državi še izboljša.

Mandat za sestavo odločne, izkušene in operativne vlade bomo v Poslanski skupini Stranke Alenke Bratušek zaupali gospodu Marjanu Šarcu. Da gospod Šarec dobi mandat za sestavo vlade, bo glasovalo vseh pet poslancev Stranke Alenke Bratušek.

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske nacionalne

stranke, v njenem imenu Zmago Jelinčič Plemeniti. Se opravičujem, moja napaka, sprejmite opravičilo.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, v njenem imenu Franc Jurša.

Še enkrat iskreno opravičilo!

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, predsednik. Gospod kolega Zmago Jelinčič Plemeniti, se opravičujem, jaz sem pač bil na vrsti, ampak pozneje boste tudi vi. Spoštovani kolegice in kolegi, vsi prav lepo pozdravljeni!

Poseben pozdrav gre kandidatu za mandatarja gospodu Šarcu. Za nami je pestro poletje sestavljanja koalicije, ki je potekalo praktično pred očmi javnosti. Vi igri je bilo veliko različnih kombinacij, a za nas je bila edina Marjan Šarec, današnji kandidat za predsednika Vlade. Ves čas je bil edini in sprejemljivi za našo poslansko skupino oziroma našo stranko. Volilni rezultat je prinesel razdrobljenost glasov med devet političnih strank, zato je bilo pogajanje še toliko bolj naporno; a s skupnimi močmi nam je uspelo. V medijih smo brali takšne in drugačne komentarje ter kritike, javnost je bila neučakana, a treba je poudariti, da ta pogajanja niso bila bistveno daljša in bolj težavna, kot so bila v preteklosti. Samo spomnimo, kakšne težave je imel nemalokrat dr. Drnovšek, ko je leta 1996 vlado sestavljal več kot tri mesece, mandat pa je nastopil čez tri mesece in pol. A takrat je bilo bistveno manj medijev, ni bilo senzacijskih poročanj, internet je bil v povojih, Facebooka in Twitterja takrat še nismo poznali. Torej ni prvič, da se vlada v Sloveniji oblikuje malo dalje, le da je včasih vse potekalo za zaprtimi vrati, daleč od javnosti, v miru – in tako je bilo tudi prav.

Večkrat smo poslušali, da se Desus med pogajanja bistveno manj pojavlja v medijih, kot je bilo v javnosti to znano. S svojim izjavami nismo želeli še dodatno zapletati pogajanj, ves čas smo bili konstruktivni, saj verjamemo, da je to prava pot. Je čas, ko je treba več nastopati; in pride čas, ko je treba dati prednost tihi diplomaciji, vsebini in sodelovanju. Moram reči, da smo v Desusu s pogajanja zadovoljni. V koalicijski pogodbi smo zapisali vse vitalne interese naše stranke, to so pravice starejše populacije. Pomembno nam je, da se bodo minimalne pokojnine dvigovale nad prag revščine, tudi vdovske pokojnine se bodo zvišale, veseli smo tudi, da bodo bodoči upokojenci dobili višjo odmero in s tem višje tudi pokojnine. Regres bo še naprej izplačan vsem upokojencem, našli pa smo tudi rešitev, kako upokojencem omogočiti, da še naprej delajo in hkrati dobivajo pokojnino, če za to obstaja želja, potreba in seveda zdravje vsakega posameznika. Konec koncev si po 40 letih poštenega dela vsak zasluži pokojnino; če pa je poleg tega pripravljen še naprej delati, plačevati vse prispevke in s tem še naprej služiti družbi, je to samo pozitivno. Kot velik uspeh si štejemo

tudi dejstvo, da se je bodoča koalicija zavezala, da končno ustanovi demografski sklad, ki bo dolgoročno jamčil za vzdržnost pokojninskega sistema, kar je bila že dolgo naša zaveza mlajšim generacijam. Zavedamo se, da bo delo v manjšinski vladi naporno, a bodoči predsednik Vlade gospod Marjan Šarec se je med pogajanja izkazal kot človek kompromisa, človek z izrazitim čutom za ljudi; zato verjamemo, da bo dobro plul med vsemi čermi politike. Upamo, da koalicijska pogodba ne bo le mrtva črka na papirju, a prav zato bomo morali prav vsi zavihati rokave in se takoj lotiti dela. Desus bo tu zanesljiv in državotvorni partner. Kot že rečeno, Marjanu Šarcu zaupamo, verjamemo, da je sposoben sestaviti in uspešno voditi trinajsto slovensko vlado; in mi mu bomo pri tem po svojih najboljših močeh tudi pomagali. Ne bo lahko; a če bomo vsi stopili korak nazaj ter zasledovali skupne cilje, nam bo to tudi uspelo.

V Poslanski skupini Desus bomo Marjana Šarca soglasno podprli za predsednika trinajste slovenske vlade. Gospod Marjan Šarec, vso srečo vam želim!

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke, v njenem imenu Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI (PS SNS): Pred volitvami sem hodil po Sloveniji, sem bil na Gorenjskem, kjer mi je nekdo rekel – Saj ne boš dobil enega procenta glasov. Pred dnevi sem tega človeka ponovno srečal pa sem rekel – No, smo prišli v parlament; pa je rekel – Te bomo pa drugače ustavili. Kako? Ali se bomo obračali in gledali, kdo hodi za nami? Ali bomo pazili, s kom govorimo? Ali bomo pazili, kje hodimo, kako hodimo? Ali bo to način dela te vlade, kakor je bil to v veliki meri način dela dosedanje vlade? Zloraba policije, zloraba preiskovalnih organov, obveščevalnih služb, Komisije za preprečevanje korupcije, sodstva; kot kaže, se lahko zgodi, da bo to postal modus operandi, če že ni postal. Že zdaj odstopljeni premier Cerar, ki bo kot del izvršne oblasti glasoval o samem sebi za del zakonodajne oblasti, je na svojo roko in brez pooblastil v tem vmesnem času vložil tožbo proti Hrvaški, ki je še zmeraj tajnost in je skrita; razen na Hrvaškem. Podpiše Marakeško listino, po kateri bodo, ne vem kaj, vsi tujci imeli pravico vstopati v Slovenijo, ker bo to akt Združenih narodov; ne da bi mu kdorkoli dal mandat, v Državnem zboru o tem nismo razpravljali. Medtem pa otroci pri nas umirajo, ampak kupovali bomo pa 179 tisoč zobnih ščetk, pa ne vem koliko tisoč damskih vložkov, pa tisoč 200 postelj, vse v pripravi za to, da se bo lahko ta marakeška zadeva, ki bo podpisana v Maroku decembra, lahko implementirala. Grozljivo! In to dela človek, ki nima več mandata. Kaj pa šele bo! Kaj si lahko mislimo, kako se bo dogajalo, kajti ta gospod bo verjetno zunanji minister v bodoči vladi. Naseljevali nam bodo turiste iz

Afrike, ki jim bo vse dovoljeno. Naši državljani pa – kaj? Ali se bomo morali državljani potihoma oboroževati, da bomo lahko branili svoja življenja, svoje domače in svoje premoženje? Nam, ki mislimo drugače, seveda mislimo v korist domovine, nam pa prisluškujejo, nam sledijo, nas kontrolirajo, nameščajo pasti, delajo dosjeje, kontrolirajo e-maile in telefone; pa ne samo meni in nekaterim. Da ne boste mislili, tudi vam tule na levici, čeprav ste v koaliciji, to počno. Ukvarjali se bomo s kodeksom poslancev. In kaj je kodeks poslancev? Kodeks določijo edino volivci, ki se odločijo za takega poslanca, kot ga hočejo imeti v Državnem zboru. Ali bomo zdaj s kodeksom dresirali poslance, da smejo govoriti, ali ne smejo govoriti?! Izgleda, da po vzoru kumrovških šol, ki jih nekateri zelo dobro poznajo. Medtem pa država tone. Obljube, ki jih dobivamo, so lepe, ampak se pa vprašam, koliko bodo implementirane.

V Slovenski nacionalni stranki ne bomo podprli mandatarja, vemo pa, da bo izvoljen, saj mora biti izvoljen. Dogovor je pač dogovor in besedo je treba držati, prav je, da se besedo drži, na vseh straneh. Vlada bo tako nastala brez naših glasov, vendar če bo kaj dobrega za državo, za mojo domovino pa za domovino nekaterih vas tule, bomo zadevo podprli; seveda jo bomo, čeprav dvomim, da bo kaj mnogo takega. Gospodu Šarcu želim veliko uspeha, predvsem pa živcev, ker jih bo rabil! Kregarije bodo na dnevnem redu in ne bo lahko. Čez leto ali dve pa se vidimo na novih volitvah.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti, v njenem imenu Felice Žiža.

NATAŠA SUKIČ (PS Levica): Spoštovani predsedujoči v Državnem zboru, jaz bi prosila, da ne dopuščate uporabe sovražnega govora kogarkoli od nas, poslancev, oziroma pozivanja k oboroževanju državljanov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Gospod Felice Žiža, izvolite.

FELICE ŽIŽA (PS IMNS): Spoštovani predsednik Državnega zbora, hvala za besedo. Spoštovani kolegice, kolegi, spoštovani kandidat za predsednika Vlade gospod Marjan Šarec! Egregio presidente della Camera di Stato, grazie per la parola, egregi deputati, egregio candidato alla presidenza del Governo Sig. Marjan Šarec!

Uvodoma želim poudariti, da Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti zaradi svojega poslanstva ne more biti sestavni del koalicije, kar je tudi korektno. Sodelovanje z vlado je seveda zaželeno in nujno za zagotovitev ter uresničevanje varstva avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti in njihovih pripadnikov v Republiki Sloveniji. Pri imenovanju mandatarja je pomembno, ali kandidatu nedvomno zaupajo volivke in volivci; ali je njegov pristop k reševanju

pereh sistemskih in vsebinskih vprašanj države ter družbe pravilno naravnano, predvsem z vidika pravne države, demokratičnosti, socialne občutljivosti, gospodarske učinkovitosti ter spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Za Poslansko skupino italijanske in madžarske narodne skupnosti je posebej pomemben njegov pristop do ohranjanja in razvoja varstva avtohtonih skupnosti ter njegova pripravljenost reševanja aktualnih vprašanj na tem področju.

S poslancem madžarske narodne skupnosti kolegom Ferencem Horvathom ocenjujemo, da so v primeru predloga gospoda Marjana Šarca za mandatarja omenjeni pogoji v pretežni meri izpolnjeni. To pomeni, da bo kandidat za predlaganega predsednika Vlade danes deležen najine podpore. Od mandatarja zato pričakujemo smernice morebitne nove vladne koalicije o uresničevanju varstva pravic avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti. Omenjena vsebinska vprašanja naj bi zato bila ustrezno oblikovana in vključena v sporazum o partnerstvu. Najin najpomembnejši pogoj za podporo slehernemu mandatarju in kasneje vladi je, da mandatar in kasneje vlada upošteva pomembne zahteve avtohtonih narodnih skupnosti, ki temeljijo na določbah Ustave, osamosvojitvenih aktih, odločbah Ustavnega sodišča, splošno veljavnih načel mednarodnega prava, uradno ratificiranih mednarodnih pogodb o varstvu avtohtonih narodnih manjšin in manjšinskih jezikov ter zakonskih aktov o varstvu avtohtonih narodnih skupnosti. Med pričakovanji poudarjamo pomen ohranjanja narodne in kulturne identitete avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti ter specifičnosti narodnostno mešanega območja. Zato je temeljno, da do sedaj zagotovljena raven položaja in posebnih pravic avtohtonih skupnosti predstavlja izhodišče za njihov nadaljnji razvoj. Ustvarjanje sistema gospodarske osnove avtohtonih narodnih skupnosti je zato pomembno za obstoj in razvoj teh skupnosti ter tudi za razvoj občin in regij, v katerih živita naši skupnosti; in tudi za čezmejne sodelovanje. Za avtohtoni narodni skupnosti je zelo pomembna tudi nadgradnja dvojezičnega poslovanja državne in občinskih uprav, pravosodja in ostalega javnega sektorja, nosilcev javnih pooblastil in drugih oseb javnega prava na območjih občin, v katerih živita omenjeni narodni skupnosti.

Temeljno je zagotavljanje ustreznih pogojev za stabilno in razvojno usmerjeno delovanje in avtonomnost ustanov avtohtonih narodnih skupnosti, ki izvajajo tudi narodnostne programe na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, informiranja, znanosti, gospodarstva in drugih za avtohtoni narodni skupnosti pomembnih področij. S tem se v državi ustvarjajo ustreznimi pogoji za uveljavitev politik v zvezi z italijansko in madžarsko narodno skupnostjo z namenom zagotovitve ustreznega družbenopolitičnega in gospodarskega položaja

avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti v Sloveniji. V Poslanski skupini italijanske in madžarske narodne skupnosti pričakujemo, da bo prihodnja vlada za razvoj dosedanjega varstva avtohtonih narodnih skupnosti in njihovih pripadnikov pripravila nadgradnjo zakonodaje o varstvu avtohtonih skupnosti, področne sistemske politike, ustrezno financiranje in nadzor nad izvajanjem omenjenih zakonskih aktov in politik. Na vseh področjih uresničevanja ustavnih in zakonskih določb o varstvu avtohtonih skupnosti namreč ugotavljamo velik razkorak med normativno ureditvijo in izvajanjem določb v praksi. O tem pričajo tudi nadzorni mehanizmi Okvirne konvencije za varstvo narodnih manjšin in Evropske listine o regionalnih ali manjšinskih jezikih, kar so zaznale tudi pretekle vlade. Zato je treba še bolj intenzivno nadaljevati z ukrepi za odpravo omenjenega razkoraka. Zelo pomembno je, da se bo bodoča koalicija zavezala za dejansko uresničitev varstva avtohtonih narodnih skupnosti in njihovih pripadnikov. Še enkrat poudarjamo pričakovanje po nadgradnji vseh potrebnih zakonskih aktov o varstvu avtohtonih narodnih skupnosti ter dosledno uveljavljanje dvojezičnosti v javni upravi, pravosodju, pri izvajalcih javnih služb in nosilcih javnih pooblastil, ki uresničujejo pravice in obveznosti ali pravne koristi avtohtonih narodnih skupnosti; pripravo celovitega seznama ter registracij kulturne in naravne dediščine avtohtonih narodnih skupnosti; vzpostavitev učinkovitega sistema gospodarske osnove narodnih skupnosti in tudi primerno sistemsko proračunsko financiranje obeh avtohtonih narodnih skupnosti s posebno skrbjo za vzgojo in izobraževanje, medije, kulturne, gospodarske ter druge sisteme narodnih skupnosti, vključno s kadrovskimi potrebami.

Na podlagi povedanega bova z gospodom Ferencem Horvathom podprla kandidata za mandatarja gospoda Marjana Šarca. Od tu dalje nas čaka trdo in odgovorno delo ter konstruktivno sodelovanje. Avtohtona italijanska in madžarska narodna skupnost bosta znali dati svoj prispevek k boljši skupni prihodnosti Slovenije. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, v njenem imenu Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Spoštovani predsednik, spoštovani kolegice in kolegi!

Pred nami je glasovanje o mandatarju Marjanu Šarcu. Koalicija šestih strank, med katerimi nobena ni zmagala volitev, vključno z Levico, se je dogovorila, da bo podprla poraženca volitev za mandatarja. Legitimnost takšnega mandatarstva in vladanja bo nizka. Izkušnje s šesterico strank na oblasti nimamo, pretekli mandat pa kaže, da je lahko problematično že vladanje treh strank; jedro vladne koalicije so prav stranke, ki so marca

letos razbile medsebojno koalicijo in povzročile padec vlade. Sestavljanje vlade mimo zmagovalca volitev povečuje apatijo med volivci in znižuje zaupanje v demokracijo, zato bo v prihodnje nujna sprememba volilnega sistema. Gospodarstveniki so večkrat dejali, da si želijo stabilno vlado z jasnim programom. Menijo, da je v tem trenutku potrebna učinkovita vlada, saj se obeta ohlajanje gospodarske rasti v Evropski uniji, kar terja restriktiven javnofinančni pristop. Predsednik Gospodarske zbornice Slovenije je dejal, da si težko predstavlja, da bi vlada petih strank z zunanjo podporo šeste lahko hitro sprejemala dobre odločitve v dobrobit vseh državljanov. Analitiki in politični komentatorji ocenjujejo, da je manjšinska vlada sicer mogoča; a ne nujno stabilna. Opozorila so predvsem v smeri velikega števila strank in neizkušenosti potencialnega mandatarja, prvaka LMSŠ Marjana Šarca. Tudi primerjava ekonomskih kazalcev za Portugalsko za obdobje od leta 2015 naprej, ko je bila formirana tako imenovana projektna vlada, kaže, da se je najslabše odrezala pri doseganju povprečja razvitosti Evropske unije, ker od leta 2015 ni dosegla nobenega napredka. Tudi pri ostalih kazalnikih je dosegla napredek okoli povprečja Evropske unije, kar kaže, da tako imenovana projektna vlada ne zagotavlja nobenega jamstva za uspeh; prej obratno.

Koalijski šesterček pa v koalijskih zavezah napoveduje povečanje trošenja, kar vodi v podobno napačno ravnanje kot leta 2009 pod levo vlado, ko je BDP padel za 9 %. Vlada pa je istočasno povečala porabo za skoraj toliko in ustvarila veliko javnofinančno vrzel, ki je v nekaj letih povečala naš javni dolg z 8 na 30 milijard. Ko je Miro Cerar marca odstopil, je o svojih koalijskih partnerjih dejal: »Odstopil sem po premisleku, zato ker sem hotel pokazati, da se ne grem politike izseljevanja in metanja polen pod noge.« In še: »Stare sile ne dopustijo, da bi delali za prihodnje generacije, zanima jih le osebna korist.« Lahko se vprašamo, kako bo Miro Cerar v novi vladi znova sedel z Erjavcem in Židanom, kako se bodo lahko kaj dogovorili, če pa je Cerar zadnjega pol leta nenehno poudarjal – Metali so nam polena pod noge. Tudi pri Desusu in SD s kritikami na račun Mira Cerarja niso nikoli skoparili. Erjavec je povedal, da v političnem smislu Cerarjev mandat ni bil najbolj uspešen. Pravi, da se je tukaj pokazala neizkušenost novih obrazov. Dejan Židan pa je še konec aprila dejal, da si želi, da bi vlada Mira Cerarja bistveno več naredila. Dejal je še, da »na prihodnjo vlado prelagamo nekaj bremen, pri čemer me najbolj skrbijo razmere v zdravstvu«. Slednje je po njegovem mnenju po nepotrebnem v slabšem stanju kot pred štirimi leti, kar bo treba urgentno reševati v prihodnji vladi. Cerar je v intervjuju za Mladino aprila dejal: »Sam si bom prizadeval za zaveznitvo s tistimi strankami, ki jim je res mar za Slovenijo kot celoto. Tukaj vidim težavo pri Desusu, saj celo njegovi predstavniki prepogosto pravijo, da

so jim na prvem ali izključnem mestu zgolj pokojnine.«

Cerar je pojasnjeval tudi težavnost vladanja z dvema partnerjema, kot sta SD in Desus. »Na področju zdravstva se je pod krinko sodelovanja dostikrat nagajalo. Desus je tukaj vedno dežural, da nam je lahko pod noge postavljaj polena, temu ni bilo ne konca ne kraja.« V času pred volitvami je bil tudi Marjan Šarec precej kritičen do vladajoče koalicije SMC, SD in Desus; sedaj pa se spušča v sodelovanje prav s tistimi igralci, ki jih je tako zelo kritiziral. 2. maja je Šarec v pogovoru za Planet TV na vprašanje, koga bi najraje povabil v vlado, odvrnil: »Desus ni na prvem mestu, čas je za novo generacijo.« Čas je za novo generacijo, je bil tudi naslov volilnega programa Liste Marjana Šarca, s katerim je Marjan Šarec prepričal volivke in volivce. »Bili so na mnogih funkcijah, imeli so priložnost, a naredili niso ničesar ali pa zelo malo,« je Šarec ocenil na programskem kongresu Liste Marjana Šarca 14. aprila. »Povzročali so bančne luknje, gradili drage projekte, omogočali kredite na lepe oči, pisali zakonodajo, ki omogoča izigravanje na vseh področjih, spravili so državo skoraj na kolena,« je govoril Šarec o strankah SD, Desus in SMC. Prav o teh strankah, s katerimi sedaj stopa v koalicijo. Na vprašanje, ali bi v koaliciji z LMS raje videl Desus ali NSi, je odgovoril jasno: »Vendarle raje NSi. V koaliciji bi rad predvsem stranke, ki ne bi bile ujetnice svojih voditeljev.« Kako bo torej Šarec sodeloval z Desusom?! Karl Erjavec tudi ni skoparil s kritikami Šarcu, ki mu je že pred volitvami izrekel jasno nezaupnico z naslednjo izjavo: »Mi imamo zadnja leta veliko izkušenj z novimi obrazi. Če se bo to zgodilo, če se bodo volivci tako odločili, bomo pač še enkrat imeli neko grenko izkušnjo, ker ponavadi novi obrazi potrebujejo kar nekaj časa, da sploh spoznajo, kako država deluje. Jaz bi tukaj zelo opozoril, da vodenje občine ni enako kot vodenje države. Šarec nima programa, on je prazen nič.«

Kaj pa Alenka Bratušek, ki se je že preizkusila v vlogi predsednice Vlade? Bratuškova se je od začetka pogajala o koaliciji s Šarcem, a v pismu članom 5. avgusta zapisala: »Pred nami so pomembni izzivi, ki potrebujejo trdno politično večino. Bo vlada s koalicijskih šesterčkom trdna? Resno kdo temu verjame? Alenka Bratušek je bila ob odstopu predsednika Vlade Mira Cerarja kritična. Dejala je: »SMC first, Slovenia second«. Kritična je bila tudi do Karla Erjavca, za katerega je dejala, da odkar je Karel Erjavec v vladah, so se pokojnine realno znižale; nekdo, ki je dvajset let povzročal krivice upokojencem, jih ne more reševati. V svoji knjigi, biografiji pa je celo zapisala: »Erjavec se ni izkazal niti kot zunanji minister niti kot koalicijski partner.« V isti knjige je priznala, da je morda naredila napako, ko Erjavca ni poslala za evropskega komisarja, saj bi se tako znebila velikega političnega populista, ki največ naredi zase, za upokojence pa bore malo.

»Vedno si priskrbi položaj, ki nima nič z upokojenci; ima pa službeni avto in šoferja,« je zapisala v svoji knjigi. Kako bo Alenka Bratušek torej sodelovala z Erjavcem v bodoči koaliciji? »Naša stranka bo svojo odločitev o vstopu v vlado sprejela sama, ne bomo si dovolili, da o nas odločajo drugi.« Na katere »druge« je mislila Alenka Bratušek?

Kaj pa Levica? 6. avgusta so v Levici dejali: »Šarca nameravamo podpreti, opozarjamo pa koalicijske partnerje, da ne za vsako ceno.« Še mesec prej po posvetovanjih pri predsedniku republike pa je Matej Tašner Vatovec dejal, da »Levica še vedno ne vidi možnosti za podporo Šarcu«. Po izvolitvi predsednika Državnega zbora pa je Matej Tašner Vatovec povedal tole: »Izvolitev predsednika Državnega zbora ni neka začasna stvar, nekaj, kar se naredi kar tako; ampak je močan indikator tega, kakšna bo prihodnja koalicija.« »Mi smo šli v pogovor iskreno, ampak očitno na drugi strani te iskrenosti ni bilo,« je ocenil Vatovec. Kaj je botrovalo njihovi spremembi stališč, pri čemer so se v Levici večkrat zaklinjali, da zaveze, ki so jo dali volivcem, ne bodo prelomili. 24. marca je Luka Mesec dejal: »Imamo potrebne izkušnje in znanje, da si v naslednjem mandatu poskušamo izboriti tudi kaj več kot zgolj stalež v opoziciji.« Sedaj sami sebe prepričujejo, da so v opoziciji, pa vendarle so v koaliciji z Listo Marjana Šarca. Razumi, kdor more. Koalicija bo torej oblikovala vlado s podporo Levice, v zameno pa naj bi skupaj izpeljali tudi nekaj projektov, ki so del volilnega programa Levice. Toda ali sploh vemo, katere volilne projekte so si pri Levici zamislili, da bodo sodelovali pri njih? Kaj je zapitek, ki ga bodo plačali davkoplačevalci, gospodarstveniki; odobrila pa Lista Marjana Šarca?! Konkretno do sedaj nismo slišali ničesar, niti v uvodnem nagovoru kandidata.

In še nekaj besed o izključevanju. Generalni sekretar Stranke Alenke Bratušek gospod Pavlič je 15. junija dejal, da je pogovor pomembna stvar, ker v nasprotnem primeru si zašel v napačno branžo, saj je politika stvar dogovorov in pogovorov z vsemi. LMS je a priori izključil pogovore s Slovensko demokratično stranko. Je torej LMS zašel v napačno branžo? Tudi Židan je večkrat ponavljal: Mi smo pripravljeni za neko širše sodelovanje, to pa zato, ker se zavedamo, da smo del relativno majhnega naroda. Ob tem pa je izrazilo nasprotovanje sodelovanju in pogovorom s Slovensko demokratično stranko. Enako je tudi v Stranki modernega centra, enako v Stranki Alenke Bratušek, enako v Desusu, ki so formirali levi blok, izrazilo nasprotovanje dogovarjanju in sodelovanju. Naj spomnim, Matjaž Han je 6. aprila dejal naslednje: »Nisi še ničesar pokazal, nimamo tvojega programa, v bistvu si samo Marjan Šarec iz Kamnika. Tudi jaz sem šest let vodil občino, pa zato še ne morem biti predsednik Vlade.« Glede na vse povedano se lahko vsi upravičeno sprašujemo, kako dolgo bo

zdržala ta vlada; ali pa bomo spet kmalu slišali tisti stavek, ki ga je ob odstopu predsednika Vlade Mira Cerarja izrekel dr. Bojan Dobovšek: »Dogodki so pokazali, da vlada ne vlada in da je podlegla pritiskom iz ozadja«.

V Poslanski skupini Slovenske demokratične stranke kandidata ne bomo podprli.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

O predlogu skupine poslancev, da Državni zbor za predsednika Vlade izvoli Marjana Šarca, pričujem razpravo poslank in poslancev.

Besedo ima poslanka Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Danes nas spremlja Slovenija, ker čaka, kaj se bo zgodilo. Ali bomo dobili operativno vlado? Moram reči, da najprej čestitam kandidatu za mandatarja gospodu Marjanu Šarcu za pogum! Za vsako malo bolj zahtevno delovno mesto potrebujemo oziroma se razpisujejo delovne izkušnje; gospod Marjan Šarec pa je pripravljen sprejeti delo predsednika vlade, ki je izredno zahtevno, odgovorno; in to celo manjšinske vlade, vlade petih strank plus dodatek. Za to moraš res imeti pogum. Vendar mu sama že vnaprej ne pripisujem neuspešnosti, ker to ne bi bilo fer. Vsak pač mora dobiti priložnost, da se izkaže; čas pa vedno pokaže, kaj je nekdo naredil, kako se je izkazal; in tudi tu bo ta čas verjetno kmalu prišel. Zakaj imam sama osebno in tudi Nova Slovenija dvom v uspešnost te vlade? Ker so v tej vladi tri stranke, ki so bile do sedaj v vladi, imele so torej močno večino, pa vendar smo videli, da niso uspele. Ne samo da so se kregale in skregale, ampak niso uspele reševati akutnih problemov v Sloveniji. Kako naj verjamem, da bodo stranke – ki so do sedaj kar nekaj let vodile zdravstvo, poslabšale razmere, pripomogle k temu – zdaj naenkrat vse rešile?! Upam, da bomo. Kajti največja škoda bo prav pri ljudeh, ker že zdaj mnogi umirajo tudi zaradi predolгих čakalnih dob oziroma neuspešnega zdravljenja, zaradi pomanjkanja kadrov in podobnega.

Moram pa poudariti, da sestavljanje te vlade ni bilo enostavno, težka povolilna matematika, ker smo v Sloveniji zašli v neko slepo ulico v politiki. Politiki prodajamo tisto, kar se dobro kupuje, hkrati pa politiki učimo ljudi nekaj, kar se na koncu vrne kot začaran krog. Zame je v politiki pomembno, da nekdo, tisti, ki je prevzel odgovornost, dela za skupno dobro, in to pošteno, odgovorno, ima rešitve in dela povezovalno, misli na skupno dobro. Mi smo mnoge kriterije opustili, poštenost ni več pomembna, razne tožbe, obsodbe, dokazane stvari niso pomembne. Pomembno je, ali je naš ali je vaš, ali je levi ali desni. To so postali kriteriji na obeh straneh, ne bom rekla, da je kdo pri tem boljši ali slabši, žal. Sama osebno bi bila

pripravljena iti v vlado, kjer se načelno vse natančno dogovori, poišče rešitve in se tega potem tudi stoodstotno drži. Žal tudi zaradi preteklih izkušenj Nova Slovenija ni verjela v to, da bodo dane besede, dane obljube tudi izpolnjene. Pa še druge stvari nas ovirajo. Tako se nekatere straši z rdečo zvezdo, druge z urbanizacijo, tretje z migranti in tako naprej. To so napačni kriteriji, napačni signali, ki jih dajemo ljudem. Politika mora reševati predvsem probleme ljudi, ustvarjati okolje, v katerem bodo lahko ljudje čim lažje, čim bolje in čim bolj uspešno delali, tudi zaslužili in seveda preživljali sebe ter svoje družine. Za to pa so potrebni dobri in primerni zakoni. In tu imam ponovno dvom, kajti kar je kandidat za mandatarja povedal, svoja načelna stališča, moram reči, da se skoraj z večino strinjam. Ko pa bo prišlo do realizacije, pa močno dvomim, da bo to tudi izpolnjeno tako, kot je bilo napovedano. Sama sem prevečkrat to doživela, ko je Nova Slovenija predlagala konkretne rešitve, zakone, ki jih je vladna koalicija celo potrdila, da »so potrebni, ampak ne bomo jih podprli«.

Zdaj slišim, kako se Desus zavzema za to, da bodo tisti upokojeenci, ki bodo želeli, lahko še naprej delali, ne da bi jim za to vzeli pokojnine. Mi smo to nekajkrat predlagali Državnemu zboru, vedno je bilo zavrnjeno iz takšnih ali drugačnih razlogov. In kako naj verjamem, da bomo res sprejemali takšne zakone, da bodo podpora gospodarstvu, če pravi Levica, da bo korektiv tej vladi?! Jaz se bojim, da bo bremza, ne korektiv, ki bo vtikala kol med kolesa, kadar bo pač rešitev taka, ki bi jo dejansko tudi mi podpirali. Lahko je deliti, kadar imamo gospodarsko rast, kadar se nateka denar v državno blagajno. Sama sem bila na žalost del vlade takrat, ko smo morali predvsem zmanjševati stroške države, ampak vsi vemo, da za rastjo pridejo krize. Vedno se to ponavlja, vedno je cikel in to se že tudi napoveduje, če bomo sedaj preveč delili, preveč trošili, bomo kmalu spet prišli v stanje, ko bo treba močno rezati. Zato naj bi bila ta delitev pametna, tam, kjer je potrebna. Upam, da bo tudi za kulturo več denarja, kajti zelo žalostno nam propadajo tudi spomeniki kulturne dediščine, v zelo žalostnem stanju so življenjske razmere nekaterih uveljavljenih kulturnikov. Kultura, ki nas je oblikovala kot narod, bi morala dobiti več besede in seveda tudi več denarja. Da ne govorim o kmetijstvu; vsi se zavedamo, da so vremenske spremembe, da se ponavljajo suše, poplave in da so razmere v kmetijstvu vedno bolj težke. Da pa živimo od pridelkov, da pa lahko kaj kmalu svet zaide in se že napoveduje kriza, kriza s hrano in vodo, zaradi tega bi morali karseda podpirati kmetijstvo, da ne bomo izgubili še teh kmetov, ki jih še imamo. Pa ne samo da bo v Sloveniji še manj domače hrane, tudi pokrajina bo zelo drugačna.

Naj zaključim. Jaz seveda ne bom podprla kandidata za mandatarja gospoda Šarca, kajti to ni običajno, da bi stranka, ki se

odloči za opozicijo, podprla mandatarja. Tako kot do sedaj pa bom vedno podprla tiste rešitve in tiste zakone, ki bodo v dobro ljudi, dobro državljanov. Moje načelno stališče je takšno, da je treba vse dobro podpreti in seveda biti proti temu, kar škoduje, kar ni dobra rešitev, kar ni poštena rešitev; in za to si bom prizadevala tudi v prihodnosti.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima poslanec Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo. Kolegice in kolegi, še enkrat prav lep pozdrav!

Ker je bilo v stališčih poslanskih skupin že ogromno rečeno, pa vseeno mislim, da bi kazalo na nekaterih točkah opozoriti na določene zadeve in spomniti posameznike, kaj se je dogajalo v preteklosti v tej dvorani. Za začetek bi opozoril, da vseeno stališča, ki govorijo, da je bila vlada, ki se ji tokrat izteče mandat, zelo nestabilna; tega ne smemo in ne moremo trditi. Ta vlada je vseeno zagotovila stabilnost v Sloveniji in pod to vlado so se pozneje dejansko krepili gospodarstvo ter vse ostale družbene sfere. Ker je marsikdo govoril tudi o tem, da je bilo ogromno sporov znotraj koalicije, z gotovostjo vam lahko zatrdim, kajti bil sem tudi del tega, da znotraj koalicije ni bilo nekih posebnih prepričanj. Je pa res, da ob izvajanju programov strank vsak hoče in predvsem želi, da se čim več njegovega programa tudi realizira, in na teh točkah so bile včasih tudi izrečene kakšne pikre besede. Nismo pa šli narazen, ni, da eden z drugim ne bi govorili in da eden do drugega ne bi bili spoštljivi.

Prišli smo na volitve, na volitvah smo pač dobili toliko glasov, kolikor so nam jih volivci tudi namenili, in vedno se je zgodilo, da je več ali manj ena stranka relativni zmagovalec. Tudi tokrat smo imeli relativnega zmagovalca, vse ostale stranke pa so dobile odstotke, ki jih mi vsi bolj ali manj dobro poznamo. Več odstotkov so dobile levosredinske stranke, manj glasov so dobile desnosredinske stranke. Relativni zmagovalec je bil z desne strani in predsednik republike je opravil tudi razgovor s predsednikom relativnega zmagovalca in mu je ponudil možnost, da sestavi vlado. Kakšna je bila odločitev relativnega zmagovalca, predsednika tudi vsi poznamo in tega ne bi želel še posebej razvijati. Je pa res, da oblikovanje te vlade ni bilo lahko. To vlado bo tvorilo pet strank plus ena in ti programi, ki jih imajo te stranke, zopet ... Bom rekel takole, vsak ima svoje prioritete in prioritete ima tudi stranka in poslanska skupina, ki jo jaz zastopam. Kaj je kdo govoril in zakaj je govoril, da stranka DeSUS v preteklosti ni nič naredila za upokoјence, to sam ve; tisti, ki je to izrekel. Jaz sem že nekoč rekel ob priliki prisposodob, da je zelo zanimivo loviti ribe, tam kjer jih je v jezeru veliko število, in seveda upokoјencev je veliko število in seveda okrog njih se zadeva vrti. Oni hodijo tudi na

volitve in logično je, da upokoјenci pripadajo vsem političnim strankam. Niti slučajno si mi ne pripisujemo, da so oni samo naši. Zastopamo pa pač interese te populacije, in to bomo tudi v prihodnosti še naprej delali.

Ta koalicija, če želi uspešno voditi Slovenijo, rabi glede na manjšinsko vlado tudi podporo še ene od opozicijskih strank. Prvo priložnost je dobila stranka na desni in se za to ni odločila. Jaz sem vnaprej vedel, da se ne boste odločili, saj se je nekaj takšnega zgodilo tudi štiri leta prej. Vsak izgovor, ki ste ga našli, je pač bil izgovor, in to je vaša odločitev, v vaše odločitve ne bom posegal. Želel pa sem opozoriti, da ta priložnost je bila dana in da je gospod Marjan Šarec želel dejansko imeti sredinsko vlado. Zdaj se je pač zgodilo to, kar se je zgodilo. Trudili se bomo, vsak po svojih močeh, da bo ta vlada čim dalj časa uspešno delovala in da bomo dočakali z njo tudi iztek štiriletnega mandata. Zavedam se, da bo to vladanje sila naporno, ampak vseeno, za spodbudo pa imamo takšne vlade v Evropi. In v eni tretjini primerov dejansko te vlade tudi uspešno vladajo. Kakšni so bili rezultati v preteklosti, na primer govora je bilo o portugalski vladi – nobena kriza ni lahka, in če so še tako stabilne vlade, jim ni enostavno in seveda tudi tej manjšinski vladi na Portugalskem ni bilo. Ampak dokazali so, da so sposobni zdržati, in to bomo poskušali dokazati oziroma bomo dokazali tudi v Sloveniji.

Veste – bom jaz rekel kar po naše – šimfanje starih obrazov, istočasno pa reči, da mladi obrazi, novi obrazi pa nimajo nobenih izkušenj in da ne vemo, če bi jim dali to možnost, da bi vodili ... Stare šimfamo, govorimo o njih najslabše, v nove pa dvomimo, da bi lahko uspešno vodili – koga bomo zdaj potem mi dejansko sploh imeli? Ali stare ali nove ali nekaj na sredini? Ne vem. Jaz si enostavno in preprosto ne znam več razlagati. Veste, kaj? V politiki je umetnost sprejemanja kompromisov. Kljub temu da je kolega Danijel Krivec govoril o teh zadevah, ki so tekle znotraj predsednikov strank, ki tvorijo to novo koalicijo – ja, ampak iti naprej, sprejeti kompromis in uspešno delovati v interesu te države, to je ključno vprašanje. Nekateri se bodo morali tega naučiti. Pa ne bom citiral spoštovane kolegice Ljudmile Novak, jaz mislim, da sem z omembo tega že vse povedal. Delo in pokojnine – ja, do zdaj to ni dozorelo, v teh časih, ko primanjkuje tudi delovne sile v Sloveniji, pa jaz mislim, da je prav, da omogočimo tistim, ki so voljni, pripravljeni in povrh še zdravi, da lahko tudi v bodoče delajo in plačujejo vse obveznosti tej državi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima poslanec Dušan Šiško.

DUŠAN ŠIŠKO (PS SNS): Hvala za besedo. Spoštovani predsednik Državnega zbora,

spoštovani kolegice, kolegi poslanci, spoštovani kandidat za predsednika oziroma za mandatarja!

Naj kar takoj povem, gospod kandidat, da vaše kandidature ne bom podprl. Pa ne zaradi vas, saj sem tudi sam več let deloval v občinskem svetu in dobro poznam delo občinske uprave in lokalne skupnosti ter župana. Zato mislim, da bi lahko bile vaše izkušnje iz lokalne politike koristne, zlasti za nas, ki prihajamo z obrobja države, iz Krškega, iz Posavja. Moj ne ali pa vzdržani glas, o tem se bom še odločil, ne bo zaradi tega, ker bo to leva ali levosredinska vlada. Podprl vas ne bom zato, ker bodo večino v novi vladi sestavljale stranke in predvsem ljudje, ki so imeli zadnja štiri leta priložnost, da pokažejo, kaj navajajo, pa so zelo razočarali ljudi. V prvi vrsti in največje razočaranje je bil sam predsednik vlade gospod Cerar, od katerega so ljudje ogromno pričakovali, ne zaradi njega samega in njegovih obljub o vladavini prava in morali – v začetku mandata je večkrat prišel k nam v Krško, tudi hodil v cerkve – ampak zaradi zaupanja njegovega očeta, ki je velik športnik in zelo velika oseba. Gospod Cerar je po eni strani tožil, da ne vlada sam, po drugi strani pa ni naredil nič, da bi presekal neumnosti, ki so se dogajale; tudi za ceno svojega položaja. Prepričan sem, da v prihodnje nihče več ne bo dobil tako velike zaupanja med Slovenci, tako velike podpore, kot jo je dobil gospod Cerar, ki pa bo tudi v novi vladi.

Če naštejemo samo dva primera. Gospod Cerar je kljub neštetim težavam in nepravilnostim že najprej podpiral gospo ministrico za zdravje, ki je iz meseca v mesec samo obljubljala rešitve, v resnici pa predvsem skrbela za svoj lepši izgled, medtem pa so ljudje umirali in še umirajo zaradi dolgih čakalnih vrst. Tudi rešitve, ki jih zdaj najavljajo, kažejo, da bodo metali denar v jamo brez dna, nihče pa ne bo odgovarjal za tiste milijone, ki so šli v žepe posameznikov. Da omenim, v vladi bo sedel tudi gospod Erjavec, pod katerim se je zgodila prisluskovalna afera. Ljudje božji, drugi ministri bi že odstopili, krivce pa bi pripravili. Pri nas pa nikomur nič. To je za ljudi veleizdaja, ki bo imela dolgoročne posledice za slovensko državo in narod. Mi pa se delamo, kot da ni nič posebnega, kot da smo otroci v peskovniku. Vsa čast komisijam, čeprav kolegov ni v dvorani, dr. Logarju in gospe Godec; tega, kar so naredili, še nismo videli v Sloveniji. A neverjetno je, kako se nič ne zgodi, kako se nič ne premakne. Očitno smo res ugrabljena država.

Zaradi tega, gospod Šarec, ker bo v vaši vladi vrsta ministrov, ki so svojo priložnost že imeli, ne moremo podpreti vaše izvolitve. Če se motim in boste vi uspeli delati bolje in boste imeli dobre rešitve, bom vaše predloge in zakone brez problema potrdil, a najprej bodo potrebni dokazi.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima poslanec Ferenc Horvath.

FERENC HORVÁTH (PS IMNS): Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Lep dober dan želim! Szép jónapot kívánok mindenkinek! Spoštovani kolegi in kolegice, spoštovani gospod Šarec!

Gospod Žiža je sicer že predstavil stališče naše poslanske skupine, s katerim se seveda v popolnosti strinjam, vendar bi pa določene stvari vseeno povedal glede na vašo predstavitev, ki ste jo imeli. Mislim, da ste zadeve zelo dobro in precej korektno predstavili. Kot je bilo sicer povedano, v tem kratkem časovnem obdobju niste uspeli predstaviti tudi rešitev za tiste probleme, ki ste jih zelo dobro navedli, ampak verjamem, da rešitve za te imate. Seveda niste posebej izpostavljali stanja avtohtonih narodnih skupnosti v Sloveniji, ampak na osnovi razgovora, ki smo ga skupaj imeli, sem prepričan, da bo to ena izmed tistih tematik, ki bodo za vas kot predsednika vlade tudi v bodoče pomembne, in sem prepričan, da bomo na tem področju lahko veliko skupnega naredili v dobro smer. Moram izpostaviti, da je prejšnja vlada na tem področju naredila kar nekaj korakov naprej, predvsem na področju gospodarstva, in jaz si želim, da bi to pozitivno smer nadaljevali tudi v tem mandatu, ki ga bomo imeli. Popolnoma se strinjam z vami, da je zakonodaja na marsikaterem področju zelo neživiljenjska. Mislim, da je to eno izmed osnovnih načel oziroma eno osnovnih vprašanj, ki se jih moramo skupaj lotiti, ker se ta zakonodaja ne tiče samo predstavnikov madžarske in italijanske narodne skupnosti, ampak vseh državljanov Slovenije. Sam svoje delo v Državnem zboru vidim tudi kot predstavnik vseh državljanov na narodnostno mešanem območju, ne samo predstavnikov madžarske narodne skupnosti.

Predvsem me veseli, da ste izpostavili problem izseljevanja mladih, ker mislim, da je ta problematika za narodnostno mešana območja oziroma za eno izmed najbolj nerazvitih območij, ki ga imamo v Prekmurju, zelo pomembno in še bolj pereče kot morda drugje v Sloveniji. Zato sem še posebej prepričan, da je treba spremeniti zakonodajo tudi na tem področju za bolj skladen regionalni razvoj, ker menim, da so določeni, predvsem severni, severovzhodni deli Slovenije veliko bolj gospodarsko nerazviti in posledica tega je tudi socialna ogroženost v primerjavi z ostalimi deli Slovenije. Izpostavili ste gasilce. Sam bi tu dodal še kakšno druga društva, ki prostovoljno delujejo in opravljajo ogromno dela, in sem prepričan, da je tudi na tem področju treba zakonodajo primerno spremeniti.

Kot je gospod Žiža povedal, bova midva vašo današnjo kandidaturo podprla. Prepričan sem, da lahko s skupnimi močmi naredimo veliko dobrega v prid obeh avtohtonih narodnih skupnosti, zato vam želim pri tem delu veliko uspeha. Če bomo delovali v skupno dobro, potem lahko na najino podporo tudi računate. Hvala lepa.

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima poslanka Lidija Divjak Mirnik.

LIDIJA DIVJAK MIRNIK (PS LMŠ): Hvala lepa, gospod predsednik, za besedo. Lepo pozdravljeni, kolegice in kolegi, predvsem od mojih Mariborčanov!

Matematika je zelo eksaktna stvar, to moj mož vedno trdi. Dva plus dva je pač štiri in 90 poslancev je razdeljenih tako, kot so pač razdeljeni, če je to komu všeč ali ne. Novi poslanci pravzaprav ne razumemo, zakaj bi morali vedno v tej Sloveniji nečemu nasprotovati, se deliti, etiketirati, biti negativni in vse to, čemur smo priča v zadnjih dveh mesecih. Tu smo vendarle zato, ker želimo narediti nekaj dobrega za nas in za naše ljudi; jaz predvsem za Maribor in moje Mariborčane. Zato ni nobene potrebe po nenehnem nagajanju, tvitanju in vsem tem, kar pač beremo, če beremo. Zato, spoštovani, trdo delo, pošteno delo, pozitiven odnos do ljudi, kulturna komunikacija in pa spoštljiv odnos do vseh nas, tudi do sodelavcev, so kvalitete, ki odlikujejo gospoda Šarca. Prepričana sem, da bo zelo dinamično, da bo pestro in da bo zelo naporno vladati. Ne bo lahko, to vemo vsi, tega se verjetno – in sem prepričana – zaveda še najbolj on.

Vendar, Tam kjer je volja, tam je pot je knjiga, ki jo je napisal moj gluhonemi prijatelj Roy Goreya, in pot je prava, zato bom gospoda Šarca podprla in vas prosim, da to storite tudi vi. Hvala lepa.

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Beseda ima poslanec Gregor Perič.

GREGOR PERIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani poslanke in poslanci, dragi politični sopotnice in sopotniki!

Danes smo pred enim najbolj ključnih in pomembnih glasovanj v tem mandatu in verjamem, da se vsi te odgovornosti zavedamo. Zavedali smo se je tudi v prejšnjih dneh in tednih, ko smo ta postopek pripeljali do današnje točke. Hkrati se pa tudi zavedamo, da ta čas, ki nas je pripeljal do tega trenutka, ni bil enostaven in ni bil preprost, da politična situacija ni enostavna, da je geometrija, s katero imamo opravka v tem trenutku, kar komplicirana. Zato tudi rešitev, ki smo jo poiskali, ni najbolj običajna, ni najbolj preprosta in bo od vseh nas terjala veliko energije, veliko časa, veliko truda, da delamo pomembne korake naprej. V SMC smo tako med volilno kampanjo – in danes ni prav nič drugače – zagovarjali vlado, ki bi bila stabilna, svobodomiselnost in razvojno naravnana. Verjamemo, da smo v preteklih štirih letih oziroma v mandatu, ki se izteka, pokazali, da se da marsikaj narediti, če sodelujemo – znotraj koalicije in tudi širše. Zato sem marsikdaj nezadovoljen, včasih tudi jezen, ker se navkljub tem delitvam levo, desno, sredina in še kaj četrtega ne poenotimo, vsaj pri tistih točkah, ki

so za našo državo najbolj ključne in pomembne in presegajo te dnevno-politične okvire raznoraznih delitev.

Stabilnost, ki smo ji predvsem v zadnjem obdobju oporekali pomen in vrednost znotraj političnega prostora, se danes, kot poslušamo to razpravo, izkazuje, kot da je eden tistih ključnih elementov, za katerega se tudi tej vladi očita, da ga nima. Stabilnost v politiki vemo in ugotavljamo, da je zelo pomembna, ker ni vezana samo na politične aspekte, ampak je vezana tudi na samo gospodarstvo, tako znotraj Slovenije kot tudi širše znotraj regije, kjer delujemo, oziroma tudi globalno. Navsezadnje je stabilnost pomembna tudi za to, da smo znotraj Evropske unije in drugih integracij spoznani in obravnavani kot enakovreden in spoštovan partner, za kar lahko trdimo, da je v zadnjem obdobju Slovenija zopet pridobila na ugledu in na verodostojnosti znotraj teh polj. Kot rečeno, je Slovenija v zadnjih štirih letih ponovno postala kredibilen partner in ima nek kapital, ki je tako znotraj kot tudi izven, torej v mednarodnem polju, zelo pomemben. Še najbolj pomembno pa je predvsem to, da se je v tem obdobju uspelo zmanjšati brezposelnost, da je gospodarska rast taka, nad katero smo lahko samo zadovoljni. Gospodarska rast pomeni povečevanje potrošnje, povečevanje potrošnje pomeni več pobranih davkov, več pobranih davkov pa pomeni več vlaganj v podsisteme družbe. In tu pridemo do ključnih točk in tudi izzivov vlade v iztekanju in predvsem vlade, ki jo bomo danes, verjamem, formirali oziroma vsaj podelili mandat mandatarju.

Kot smo danes slišali večkrat, je zelo pomembna za nas varnost, je pomembna sociala, je pomembna tudi infrastruktura in so pomembni izzivi na področju gospodarstva. Na vsem tem je vlada, ki se ji izteka mandat, vložila – in vse druge, ki ji bodo sledile, bodo morale vložiti – ogromno volje, energije in časa, da se premakne. Vlada, ki se ji izteka mandat, ima nekaj zelo pomembnih točk oziroma dosežkov, če izpostavim samo Magno in Yaskawo na področju gospodarstva in še številne druge, ki so morda bile tudi v medijih povsem zanemarjene ali pa včasih tudi namenoma ignorirane. Odhajajoča vlada dr. Cerarja predaja štafeto bodočemu mandatarju v neprimerno boljši kondiciji, kot jo je dobila. Morda to nekateri priznavajo bolj, nekateri manj, ampak številke so številke in govorijo same zase. Hvala bogu nam danes ne grozijo več trojke, mednarodni špekulanti z državnimi obveznicami, finančni kolapsi in druge stvari, ki si jih niti v sanjah nočemo več želeči. V Stranki modernega centra smo veseli, da bo v tem mandatu moč žeti sadove vložene delo pri številnih za Slovenijo pomembnih projektih, kot je drugi tir, kot je tretja razvojnica os, kot je širitev pretovornih kapacitet koprškega pristanišča in še bi lahko našteval. Ravno tako pa v SMC pričakujemo, da se bo vsem dobrim, kakovostnim projektom dala ustrezna pozornost, kajti le na tak način bo

možno vzdržno in dolgoročno razvijati in krepiti vsa ostala področja, za katera ugotavljamo, da nas čaka še veliko dela, da jih optimiziramo in da jih naredimo še dosti bolj po meri naših državljan in državljanov.

Vseskozi slišimo tudi o dilemah, novi obrazi, stari obrazi, to je najbrž težko rešljiva dilema znotraj našega političnega prostora, bom pa vseeno ponudil eno rešitev v razmislek. Mlajši obrazi s potrebnimi izkušnjami so se izkazali kot kar zanesljiva rešitev, taka, ki nosi rezultate. In če se za trenutek še vrnem nazaj na vprašanje politične situacije v tem trenutku, že imamo takšno izkušnjo, ko je relativni zmagovalec sedel v opoziciji, in to nedolgo nazaj, nekje 6 let se je tako zgodilo, tako da ne prihaja do nobene katastrofe oziroma unikuma znotraj Evrope ali širše. Nekoliko me tudi preseneča, da v določenih govorih slišimo o nekaterih interpelacijah skoraj sedanji vladi, kar pa glede na izkušnje tistih, ki te besede izrekajo, ni ravno običajna praksa oziroma je vse skupaj nekoliko čudno. Prihodnja vlada ne bo imela enostavnega dela, zato ji pa želim predvsem obilo modrosti, obilo poguma in veliko potrpljenja, kandidatu za mandatarja gospodu Šarcu pa predvsem veliko politične intuicije. Naj zaključim z besedami: srečno, Slovenija! Ker jo bomo potrebovali. Hvala lepa.

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima poslanec Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS Nsi): Lep dober dan!

Gospod Šarec, tokrat pa vam ne bo lahko. Pa vam želim vse dobro – sem pa skeptik. Najprej vsebina. Iz naslova vašega govora smo lahko slišali korektno opisovanje stanja, kaj je potrebno na področju zdravstva, kaj je potrebno na področju gospodarstva, kakšno sodelovanje je s Hrvaško, kaj moramo tam ukreniti, kako zagotavljati varnost. Korektno ste opisali, da se bo treba soočiti s problemi, iz vaših ust pa nismo slišali ključnih rešitev za te probleme. Od kandidata za mandatarja bi potrebovali vsaj pet ključnih rešitev, eno za zdravstvo, gospodarstvo, kakšna bo smer. Zaradi tega sem malce razočaran po tem vašem uvodnem govoru. Verjamem pa, da je težko usklajevati vso vsebino v tem ne divjem cvetu, ampak norem cvetu bodočih koalicijskih partnerjev in da vam je zelo težko potemtakem tudi tu govoriti. Ampak vsaj malce več rešitev za izzive, ki so pred Slovenijo, bi pa na vaš uvodni dan pričakovali.

V svojem govoru ste tudi dejali: »Stabilnost je pogojena z ljudmi, ki imajo funkcije v Vladi.« Če seštejemo na palec bodoče ministre in kaj se o njih govori, bo skoraj ena tretjina ministrov istih, kot so bili v prejšnji vladi. Torej, vi pričakujete stabilnost in roko stabilnosti od istih ljudi, za katere je Miro Cerar dejal, da so cokla in ovira pri delu. Jaz vam moram čestitati za pogum ali pa, žal, za naivnost. Ampak od ljudi, ki so se tako razleteli, kot so se tile, težko

pričakujete roko stabilnosti. Pa danes hodijo po hodnikih mimo vas in vas trepljajo, ko bo prišlo do kadrovskega razreza na področju gospodarstva, pa boste občutili pravo politiko, ki ima zelo ostro konico noža. Kar zdaj jo pogledajte! Nič drugega ni kot to, da ste se usedli na voznikov sedež starega avtomobila, volan pa ima še vedno v svojih rokah – kot že zadnjih deset let z enoletnim premorom – stranka SD, dobili ste še ročno zavoro, Levico, pa večje število potnikov, kot jih je bilo do sedaj v tem avtomobilu, ki ga je vozil Miro Cerar. Kljub temu da vam želim resnično vse dobro, kajti če bo šlo Vladi dobro, če bo šlo vam dobro, pomeni, da bo šlo dobro našim državljanom, da bo šlo dobro gospodarstvu, da bomo uredili razmere v zdravstvu. Ponavljam, sem velik skeptik. In opozicije ne iščite na tej strani, vsaj kar se tiče Nove Slovenije. Tako kot v preteklosti, kar bo dobrih predlogov, gospod Šarec, jih bomo podprli. Verjemite, kar bo dobrih predlogov, ko vam bo vaš koalicijski partner Levica odklanjal podporo, in če bo dober predlog, bomo v Novi Sloveniji podprli; opozicijo iščite najprej tam. In prve stvari, ki jih boste na Vladi naredili, veste, kdo jih bo komentiral kot kritiko? Vaš bodoči predsednik parlamenta. To kažejo izkušnje, da bo tako. In izkušnje s temi političnimi strankami, sodelovanje s temi političnimi strankami narekujejo eno dejstvo – da je sodelovanje zelo težko, kljub lahko dobrim namenom.

To je bil glavni razlog, da Nova Slovenija ne sodeluje v tej zgodbi. Zaradi tega, ker ta roka stabilnosti ni iskrena. To se ne potrjuje samo skozi zadnji mandat, ampak tudi skozi pretekle mandate – stranke, ki so pripeljale do treh predčasnih volitev, so iste. In drugi razlog, da Nova Slovenija ne more sodelovati v tej združbi, je zavedanje, da bi lahko ta vladajoča koalicija, če bi Nova Slovenija v njej sodelovala, določene leve ideološke, morda tudi sporne teme pripeljala na dnevni red Državnega zbora in jih sprejela s pomočjo Levice, mimo dogovorjene koalicije. Torej, dve stvari sta: nezaupanje je botrovalo k temu in ta divji cvet, nori cvet, ki se nakazuje ob izvolitvi nove vlade. Vse dobro!

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima poslanec dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

Najprej opomba pod črto. Poslušam kolega pred mano in človek bi si mislil, da si Nova Slovenija želi avtomobil brez zavore. Taki avtomobili ne gredo čez tehnični pregled, mladi kolega, če ne veste. Zdaj se pa zresnimo za trenutek. Včeraj sem še sedel pod šotorom – in v tem mandatu se ne bom delal bolj neumnega, kot sem – bral sem knjigo Kar nam je usojeno, Kari Hotakainen, sodobni finski klasik. Na 39. strani zapiše: »Človek dozori počasi.« Če si zdaj upam metaforično vzeti toliko svobode, ta naša ljuba kokoška, ta 27-letna dama zori prepočasi,

če se tako izrazim. Zori prepočasi zaradi tega, ker vsi vi, ki ste hoteli postati politiki iz stare politike, ste v največji meri zaslužni za to. Meni se je v bistvu politika zgodila bolj zaradi gospoda Bogoviča, ki je hotel ostati v Bruslju, in sem se med tistimi štirimi zvrnil v parlament in potem sem se jaz zgodil politiki.

Zgodba manjšinske vlade. Veliko je bilo že povedanega, veliko je bilo tudi zavajanja. In, kolega Tonin, prosim lepo, politolog si, magister politologije, vsaj ti bi moral vedeti, kaj je manjšinska vlada, pa se delaš, kot da ne veš. Zakaj je manjšinska vlada dobra? Manjšinske vlade so – pa moram malo pokritizirati tudi meni ljube dame iz Zakonodajno-pravne službe, sklicevati se na neko besedilo Igorja Lukšiča iz leta 1990 iz ČKZ ... 30 let je že skoraj tega in od takrat je bilo tudi o manjšinskih vladah marsikaj napisanega – zlasti dobre zaradi tega, ker dederogirajo Državni zbor oziroma parlament. Naj to prevedem, da boste vsi razumeli: parlament dobi spet vlogo zakonodajnega telesa. V teh štirih letih, kar sem bil v politiki, so ministrice pa ministri zelo neradi hodili v parlament. Še državni sekretarji pa sekretarke pogosto sploh niso blagovolili odgovarjati na naša poslanska vprašanja, zlasti poslanska vprašanja opozicije. Pogosto SMC-jevci, ki jih je bilo več kot tretjina parlamenta, na odboru niso imeli enega, ki bi znal iz poslanskih vrst vsebinsko obrazložiti, kaj sploh dogaja. In v družbah, kjer imajo tradicijo manjšinskih vlad ... Danska je taka družba, od leta 1901 je večino časa – kolega Pojbič, res je, lahko greš guglat – imela manjšinske vlade. In da malo razveselim desničarje, Danska nima problema z rodnostjo, z demografijo tudi zaradi te resnosti manjšinskih vlad.

Druga zgodba. Zelo veliko tu govorite vladanje, gor in dol. Nekako se je pozabilo, ker ste preveč zaljubljeni nekateri očitno v to »priti do korita« – pa ne mislim tu na Marjana – mi to vejo oblasti imenujemo izvršilna. Skratka, Vlada Republike Slovenije izvršuje to, kar sprejme Državni zbor, hram demokracije Republike Slovenije. Se mi zdi, da bomo tudi tu morali en krog nazaj odteči. Neke ta zgodba – moram navesti še eno opombo pod črto – ki jo je gospod Tonin načenjal, ali je Levica opozicija ali koalicija ali ne. Saj si se sam izdal, kolega Tonin, za Knovs gre. Štiri leta je Grims zlorabljal Knovs. Tudi NSi je v Janijevi komisiji glasoval za to, da je zavajal, da je neprimeren. Ali hočeš še naprej štiri leta zlorabljanja? Pa zelo dobro veva, v kakšnem stanju je naš varnostno-obveščevalni sistem: potrebuje več penězov, potrebuje pokritje generacijske vrzeli in še kaj. Veste, že ko se nam je zgodila ta blamaža z arbitražo, sem šel samo pogledat proračunske postavke, slovensko, hrvaško, ha-ha, glede teh služb, pa jih ne mistificiram. Dobro jutro!

Gremo naprej. Sam sem se po neki avtorefleksiji svojega dosedanjega štiriletnega dela v Državnem zboru odločil, da ne bom več klovn. Vse prevečkrat sem se vedel tako, kot se

vede zlasti desnica pri nas, večino slabega sem se od Janševe ekipe naučil, moram priznati. Absolutno se strinjam, da potrebujemo neko novo, drugačno politiko, da potrebujemo neko drugačno politično kulturo, ampak, veste, to lahko počneš s kulturnimi ljudmi. Če pogledamo, kaj se je dogajalo zadnjih nekaj tednov, zlasti bivša predsednica vlade in predsednik vlade v odhajanju – kakšne je govorila gospa Alenka Bratušek! Pa človek bi si mislil, da ima Alenka Bratušek oziroma njena, Janša bi rekel, strančica vsaj 20 poslanskih mest. Pa koliko se je zaletavala v Levico – saj to me veseli, da se nas bojite kot nove sile. Alenka Bratušek je dosegla dobro polovico poslanskih mandatov Levice, 54,7 %. Miro Cerar. Miro Cerar se še vedno vede, ne vem, kot da ima vsaj 33 poslanskih mest. Pa nimam osebno nič proti njima, ampak to jasno kaže, da vsak ni za vse. In tu je problem. In tu bo problem tudi ministrske ekipe. Velik problem bo sploh najti koga, ki bo ministrica ali minister za finance, ker takih ljudi ne vzgajamo, ker jih ne delamo, ker ne dozoriijo, kot sem že prej rekel.

Jaz v Levici, tudi na blogu, verjetno predstavljam neko konservativno krilo, marksistično, ker največkrat govorim o odgovornosti. Ampak, veste, vsi mi smo odgovorni. Vseh nas 90, vseh 40 v Državnem svetu, vsi ministri, ministrice, državni sekretarji, sekretarke, pomembnejši vodje inšpektoratov in tako naprej. V bistvu nas je za štiri, pet avtobusov. In je treba operirati z imeni. Po navadi potem začnejo branilci teh prej omenjenih napadati moje tete na blogu: »Ja, to je pa nespodobno, nedopustno.« Počakajte, konkretni ljudje so nekaj počeli! Tudi gospa, ki ima isti priimek kot jaz, je bila na nekem inšpektoratu za delo in ima tam neko maslo na glavi in je temu treba reči tako in pač poimenovati. Če gledamo naprej, seveda v nekem dvajsetminutnem govoru nek kandidat za mandatarja ne more povedati vsega. Ampak, veste, kdaj je zapelo in zakaj Levica v bistvu ni v vladi? Zapelo je, ko so naši pubeci na pogajanjih začeli govoriti o kadrovskih zadevah, ali bomo uštimali KPK, kaj se bo naredilo s SDH, kaj bo z DUTB, kako bomo šli poštimat Slovenske železnice, da ne bodo razna gospoda ščipala novinarke za zadnjice, ko so bili pijani na Planici z DRI in imeli plače dvakrat boljše, kot jih imamo poslanci, slučajno tisti iz vrste SDS, mogoče če bi mi imeli trideset let tradicije, bi tudi kdo iz Levice bil. Zelo kmalu bomo imeli test »izbira guvernerja ali guvernerke Banke Slovenije«. Takrat sta najbolj rezgetala proti Levici prej omenjena gospa in gospod, zato nas ni v vladi, seveda, ker mi se s figo v žepu neke zgodbe ne gremo. Mogoče bo še kdo od naših kaj povedal. Kolegu Marjanu sem že prej povedal in čestital za dober govor. Rekel sem, samo dve zadevi me malo zmotita, delavca in dela ni bilo omenjenega. Gospodarstvo je seveda pomembno, ampak gospodarstvo izhaja iz dela, iz dela nekih konkretnih ljudi. Druga zgodba,

mogoče tega nisi povedal, da te ne bi nabijali, »kaj pa ti, županček, veš, kaj je to regionalni razvoj in reforma lokalne samouprave«. Mi po četrto stoletje moramo dejansko ugrizniti v to. Nova politika v Sloveniji bo prišla šele, ko bo konec tega, kar jaz imenujem plenjenje in pajdaške, gospa Simona, ki je vodila Poslansko skupino SMC se je hitro tega naučila, »iz naših kvot« fevdalizacije. Dokler tega ne bomo dosegli, ne bo nekega ključnega premika.

Jaz bom kolega Šarca podprl, ker mi deluje pošten. Verjetno si v to, podobno kot jaz, ampak vseeno z neko drugo izkušnjo padel nekoliko naivno. Skozi ta dva meseca se je nekako pokazalo, da pa mogoče vseeno niso toliko naiven, kot si stara politika misli. Seveda bi si želel, da bi Levica imela 13, 14 poslanskih mandatov pa da bi jih vi imeli 17, 18; v šali sem rekel, da če bi me pol leta pred volitvami srečal, bi jih imel, mogoče kdaj za drugič kakšen brezplačen nasvet. Ampak tako pač je, takšno je prečenje sil in takšni so neki dogovori.

Zaključil bi z nekim stavkom, s katerim Patrick Boucheron zaključuje svoje nastopno predavanje, kaj zmore zgodovina v neki najbolj elitni intelektualni inštituciji Francije, ki ima skoraj 500-letno zgodovino. Citiram: »Kaj se bo pojavilo, nihče ne ve, vsi pa razumemo, da bomo zato, da bi to zaznali in sprejeli, morali biti mirni, raznoliki in čezmerno svobodni. In to je v osnovi bistvo demokracije, zlasti ta desni del danes je tako govoril, kot da že vse veste vnaprej. Kot da ste vi boljši od Maruče s kristali pa Dannyja z njegovimi zvezdami pa kartami. Ne vemo, kaj bo, lahko mene, ne vem, ko stopim iz Državnega zbora, trola povozi pa pride ena poslanka iz Maribora namesto mene. Je pa seveda odgovornost na nas vseh 90. Jaz se bom trudil v smeri neke nove in drugačne politike, kar Levica že ves čas počne, kolikor se bo dalo, bom svoje brzdal v tistem klovnovskem delu politike in zaenkrat sem še nek realistični optimist in upam, da ne bom obupal. Si pa ta 27-letna mladenka zasluži končno tretji mandat v celoti, to si upam trditi. Me osebno žalosti, seveda, da Levica ni v vladi. Zakaj je temu tako, sem povedal, kar pa seveda ne zmanjšuje ne odgovornosti Levica ne moje osebne odgovornosti kot politika. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima poslanka Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani prisotni na današnji seji!

Poslušala sem stališča poslanskih skupin pa lahko rečem, da tudi bodoči predsednik vlade mogoče kakšne tri osnovne temelje, ki jih v Novi Sloveniji ves čas poudarjamo in smo prepričani, in tudi državljani, da so zelo pomembni za prihodnost Slovenije: svoboda, varnost in pravičnost ... Dotaknili ste se nekaterih tem, izpostavljali ste večino svojega govora zdravstvo, pa vendarle naj poudarim, da je zelo pomembna za dobro blaginjo naroda tudi

pravičnost, pravičnost, da smo pred zakoni vsi enaki, da veljajo zakoni in pravila za vse enako, ne tako, kot je bilo do sedaj, in smo večkrat – tudi sama sem večkrat – opozarjali, da veljajo dvojna pravila za dve vrsti državljanov, za tiste, ki si lahko privoščijo, in drugačna za tiste, ki si tega ne morejo ali pa ki so mogoče drugačne nekako versko ali pa nazorno opredeljeni. Reči, da v slovensko politiko vstopa nova generacija, se mi zdi, da je že tako zljajana fraza, ki jo poslušam jaz sama tukaj že kar nekaj let. Vsak mandat: nova generacija, mi mladi bomo rešili Slovenijo. Jaz se štejem v neko sredinsko generacijo, mogoče šest let nazaj v mlajšo, pa mogoče tudi prevelike želje in pa neka taka zagnanost včasih človeka odpeljejo, odnesejo.

Prav je – in vam polagam na srce – da bi znali slišati človeka, tistega, ki živi nekje na obrobju. Obljubljali ste, da boste imeli in da boste peljali, da gre za prevzemanje odgovornosti. To sem si najbolj zapomnila od vašega govora, »gre za prevzemanje odgovornosti«. Jaz si srčno želim, da boste kot bodoči premier znali to udejanjati; tudi pri svojih ministrih. Ker prevzeti odgovornost subjektivno ali objektivno – v zadnjih 25 letih v Sloveniji tega ni bilo, sploh ne na nivoju državnih funkcionarjev. Če boste to dosegli, ste dobili eno veliko kljukico; če bodo znali ljudje, ki so napake naredili – objektivno ali subjektivno odgovorni – če bodo znali ti ljudje odstopiti s svojih funkcij. Tega v Sloveniji še nismo dočakali. Jaz si srčno želim, da bi pod vašim vodenjem, tako kot ste rekli, znali ljudje prevzemati odgovornost.

Bilo je veliko besed rečenih, pa se mi zdi, da je prav, da poudarim še eno: kaj vse boste, kaj vse je narobe, stanje. Povzetek izjemno dober, ampak kje je pa tukaj bil akcijski plan? Koalicijska pogodba je bila omenjena, jaz sem te dni resnično veliko listala po vseh spletnih medijih, tudi po tiskanih, ampak nikjer neke osnove, kaj je tista koalicija, za kaj gre. Edino, kar sem razbrala iz tega, je bilo, kdo bo kje sedel. Ampak kdo bo kje sedel, bo čez teden dni, čez 14 dni, čez 3 tedne ... ko boste sestavili svojo vladno ekipo. Vendar, naj povem, v tej vladi, v vaši vladi, gospod Šarec, bodo sedeli ljudje, ki so zadnjih 25 let tudi že na politični sceni, in mogoče je res čas za novo generacijo.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima poslanka Janja Sluga.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa.

Upam, gospod Šarec, da ste si prebrali magnetograme te seje iz prejšnjega mandata, pa tudi še iz prejšnjega mandata, tako da vas te napovedi o kratkotrajnosti te vlade ne skrbijo preveč, ker se zgodba ponavlja na teh sejah v vsakem mandatu. Tudi prejšnji vladi so napovedovali en mesec, pa tri mesece, pa šest mesecev, pa tako naprej do tega, da se je skoraj iztekel mandat. Danes mislim, da je vsekakor za Državni zbor vseeno velik dan, predvsem je velik dan za vas, gospod bodoči mandatar, in tudi za

Vlado. Seveda pa bo kljub vsemu glede na razdrobljenost v tem državnem zboru in na razdrobljenost v bodoči vladi potrebna velika mera politične zrelosti in sposobnost sklepanja kompromisov, predvsem pa sposobnost postavljati interese državljanek in državljanov in interese te države pred svoje lastne, kar bo za nekatere stranke svojevrstna politična izkušnja in nekaj povsem novega in jaz upam, da pozitivnega za njih. Predvsem pa bo ob tem postavljanju drugih interesov pred svoje lastne politične potrebne izjemna vodstvena sposobnost, modrost in usklajevanje s strani bodočega mandatarja. V takšnem primeru menim, da tudi takšna vlada lahko naredi mnogo. V preteklem mandatu je Stranka modernega centra dokazala, da je sposobna tudi takšne politične modrosti. V časih, ko so mnogi očitali premalo odločnosti premierju v odhajanju, je ta pokazal, da je to potrebno zavoljo tega, zavoljo postavljanja interesov državljanek in državljanov pred svoje lastne. Lahko je udariti po mizi, vendar to ni vedno modro. Ravno doseganje kompromisov mogoče v časih pusti vtis neodločnosti.

V letu 2014, ko smo v SMC stopili skozi vrata Državnega zbora in prevzeli tudi Vlado, je bila država v bistveno slabši kondiciji, v bistveno slabšem stanju, kot je danes, kar je dobro. Imamo dobro gospodarsko rast, napoveduje se tudi za prihodnje leto rast BDP. Pričeli smo razbremenjevati stroške dela, donosnost družb v državni lasti se je povečala z 1,8 % na preko 6, imamo rast neposrednih tujih investicij, ki neposredno vplivajo tudi na življenje državljanek in državljanov, ker prinašajo službe, ker prinašajo višje plače, ker prinašajo neko konkurenčnost in kvaliteto življenja nasploh, rast izvoza, ravno včeraj sem brala nove članke o podiranju vseh rekordov v turizmu, zmanjšane brezposelnosti, ki je bila, če se ne motim, preko 120 tisoč v letu 2014, danes pa je pod 88 tisoč, predvsem med mladimi se je brezposelnost v tem času prepolovila.

To so neki rezultati, s katerimi se neka vlada lahko pohvali, in upamo lahko, da se bodo ti trendi, ta dobra dejanja v prihodnjem mandatu nadaljevala. Upamo lahko, da prihodnja vlada in prihodnji funkcionarji te vlade ne bodo imeli za svoj edini cilj najprej zrušiti to, kar je bilo že narejeno, pač pa nadaljevati tam, kjer je to dobro. Če povzamem iz svoje razprave, ki sem jo imela na tej seji v letu 2014, sem dejala: »Ker politika sama po sebi ni slaba, politiki smo namreč v službi ljudstva, ki nas je izvolilo. Politiki moramo temu ljudstvu v resnici tudi služiti, in SMC to znamo.« Hvala lepa.

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima poslanec Aljaž Kovačič.

ALJAŽ KOVAČIČ (PS LMŠ): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Sam sem se mnogo let ukvarjal s športom in vedno, ko sem šel na kakšno

tekmovanje, sem pravila gledal pred samo tekmo. Tudi vsi, ki smo šli na te volitve, smo nekako volilni sistem poznali pred samimi volitvami, tako da se mi zdi sedaj po volitvah sklicevati se na sam volilni sistem nekako nepošteno. Sam tudi zagovarjam, čeprav tega nikjer ne piše, da relativni zmagovalec volitev prvi dobi priložnost za sestavo vlade. Tudi v tem primeru je relativni zmagovalec dobil možnost za sestavo vlade. Zakaj mu ni uspelo, najverjetneje najbolj ve on sam, se je pa mogoče za vprašati; če nobena punca z menoj ne bi rada šla na pijačo, je najverjetneje tudi v meni problem, ne le v vseh puncah. Odgovornost je potem sprejel gospod Šarec, ki se je do sedaj izkazal, ker, kolikor vemo, je danes glasovanje o njem. Če se ne bi, tega glasovanja ne bi bilo.

Nekako največ kritik prihaja iz Nove Slovenije, kar me nekako žalosti, kajti prav vi ste v samih volilnih soočenjih najbolj zagovarjali razna sodelovanja oziroma dopuščali sodelovanje z vsemi. Gospod Šarec se je najprej pogovarjal z vami, tudi vaš predsednik je rekel, da ste se nekako vsebinsko dogovorili, dopuščate pa možnost oziroma težavnost sodelovanja teh šestih strank, kar me nekako žalosti, kajti vseeno mislim, da bi lahko kar nekaj svojega uresničili. Največjo prednost vlade petih strank plus Levice vidim v tem, da je moč v parlamentu nekako enakomerno porazdeljena, se pravi, vsi bodo morali svoj delež prispevati. Žalosti me tudi, da se Levica na koncu ni odločila, da enakopravno vstopi v vlado, me pa veseli, da je po prvih štirih letih v parlamentu sprejela odgovornost in se na tak drugačni način nekako odločila, da bo podprla mandatarja in potem tudi po svojih močeh sodelovala v vladi. Politika, ki namerno zbuja strah med ljudmi, mi ni blizu, tako da sem nekoliko razočaran tudi nad zadnjim tednom v parlamentu, ko so se zlorabljale nekatere besede, od glasovanja, volilnih lističev, tudi časovni potek seje, kar me – moram še enkrat reči – nekoliko žalosti; da ne bomo danes odločali o odloku oziroma o teh 35 milijonih za zdravstvo, vsaj kolikor kaže iz časovnega pregleda. Prav tako mi ni blizu sovražni govor, zaničevanje manjšin in vseh drugače mislečih.

Prav to ni blizu tudi gospodu Šarcu, zaradi tega bom gospoda Šarca podprl. Če pa smem na koncu še prebrati iz Zločina in kazni verz Dostojevskega: »Oblast se da tistemu, ki se mu ni težko skloniti in jo vzdigniti.« Hvala.

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima poslanec dr. Darij Krajčič.

DR. DARIJ KRAJČIČ (PS LMŠ): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani kolegice, kolegi!

Kandidat za predsednika vlade je v svojem nastopnem govoru pokazal široko poznavanje problematike, s katero se ima namen srečati, gre za problematiko delovanja države, družbe, skupnosti in tudi mednarodnega

prostora. Nadalje je izkazal v teh dveh mesecih prerivanja tukaj po Državnem zboru pa tudi zunaj njega – tudi v Kamnik so šli, kolikor mi je znano – potrpežljivost, vztrajnost in tudi pogum, kar smo slišali tudi iz drugih poslanskih skupin, celo iz opozicije. Zanj je značilna odprtost. V pogajanja je povabil tudi opozicijsko stran. Zanj so značilna visoka etična načela, domoljubje, na katero veliko stavijo tudi opozicijske stranke. Veliko pozornost namenja varnosti. Kot vemo, je varnost po Maslowu ena najbolj osnovnih vrednot človeka, in ker je ena od najbolj osnovnih človeških vrednot, je z njo tudi najlažje manipulirati. Če se človek ne počuti varno, občuti strah, in kadar je človeka strah, dela stvari, ki niso vedno racionalne. Želim si pač v tej državi, v tem državnem zboru, v vadi, da ne vlada strah, ampak vlada čisto, pristno domoljubje. Tudi koalicijske stranke, smo danes slišali iz njihovih nastopnih govorov, so se našle v tej koaliciji, da so lahko večino svojih idej, svojih načel, svojih volilnih obljub vključile v koalicijsko pogodbo. Mandatar je pač tisti, ki lahko sestavi vlado, in v tem trenutku je to ena sama oseba v tem državnem zboru. Lahko bi bila tudi iz najmanjše stranke, je pač iz druge največje stranke.

Sposobnost sestaviti vlado ni sama po sebi umevna, ampak jo lahko ima samo človek, ki je tega sposoben, ki lahko pripelje v koalicijo različno misleče, tako tiste starejše, izkušene politike kot tudi nas mlajše, ki smo prišli v Državni zbor kot novi obrazi z namenom in ciljem, da tukaj nekaj spremenimo in tudi novo politiko pripeljemo. Slišali smo iz ene opozicijske stranke, da to koalicijo sestavlja divji svet, ampak s to potencialno koalicijo se je tudi ta stranka pogajala, tako da ne razumem čisto; jaz sem vendarle nov v politiki in ne razumem čisto tega, kako je mogoče, da se je pogovarjala, pogajala z divjim svetom. Nekako me to napeljuje na misel, da so to počeli s figo v žepu. Ampak to je pač morda tudi rezultat moje politične neizkušenosti. Pomembna dobra lastnost, ki jo ima kandidat, je tudi to, da je bil župan. To dejstvo mu je priznal tudi prvak največje opozicijske stranke, in to ni mala prednost, to je velika prednost. S tem ima lahko občutek ne samo za lokalno samoupravo in področje lokalnih potreb, ampak tudi za malega človeka – ker tam je v bistvu najprej stik z občanom, državljanom in neko državno strukturo.

Na podlagi vsega tega mislim, trdim, trdno verjamem, da kandidat gospod Marjan Šarec zbuja zaupanje. Verjamem, da bo znal zelo dobro voditi to vlado. Voditi jo bo težko, mi mu bomo seveda pri tem pomagali, verjamem pa, da bo imel srečno roko tudi pri izbiri ministrske ekipe. Tisto, kar me tudi navdaja z upanjem, je način, kako je naša stranka kadrovala kandidate za poslance. Nismo bili nabrani na ulici, ampak smo imeli en poseben postopek, da smo lahko kandidirali, in to je tudi

tisto, kar je meni vzbudilo zaupanje v ta novi način dela, v nove obraze. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima poslanec Peter Jožef Česnik.

PETER JOŽEF ČESNIK (PS SAB): Hvala za besedo, predsedujoči. Čestitke gospodu Šarcu!

Ne bo lahka pot, ampak pokazali ste neko določeno sposobnost kompromisnih rešitev, ki jih sprejemate. Biti župan je dobra podlaga. Zdaj boste župan 214 občinam plus vse ostalo, kar je v državnem sistemu, tako da boste verjetno končali s toliko lasmi, kot jih imam jaz. Žal mi je, da na desni strani ni poslancev. To je dejansko zaničevanje tudi volivcev. Če pogledamo malo nazaj, skoraj natanko pred štirimi leti je nastopila vlada dr. Mira Cerarja in takrat je Stranka Alenke Bratušek opozorila na nujnost reševanja tako pokojnin kot zdravstva. V mandatu odhajajoče vlade ničesar ni bilo postorjenega. Opozorjeno je bilo, da bi to morala storiti, vendar je prejšnja vlada preložila odgovornost na ta državni zbor in seveda tudi na to novo prihajajočo koalicijsko vlado. Manjšinska vlada sama po sebi lahko dobro deluje, predvsem zaradi tega, ker vsak od partnerjev ve, da stoprocentno svojega programa ne more uveljaviti, kompromisno smo pa v koalicijski pogodbi vsak dobili svoj kos pogače in smo pripravljeni sodelovati z ostalimi partnerji po strokovni strani. Vsaka stranka ima tudi svoje strokovnjake, ki so pripravljeni delati prav na ta način.

Zvišanje pokojnin je bilo dogovorjeno. To je ena izmed najbolj pomembnih stvari. Pokojnine bodo dostojnejše tudi zaradi tega, ker je Stranka Alenke Bratušek, kot že sami veste, insistirala na povišanju odstotka odmerka pokojnine in odprave varčevalnih ukrepov. Ker kriza je minila, naslednja kriza je verjetno nekje za Šmarno goro ali pa za Karavankami, in ko nas bo doletela, bomo imeli res ujmo. Ko gledam na to, smo se dogovorili skupaj s koalicijskimi partnerji, da bomo zmanjšali čakalne vrste v zdravstvu. Za to bodo namenjena določena proračunska sredstva, nekaj se je govorilo po medijih 30, 35 milijonov in tako dalje, bistveno pa je, da ko se ta denar nameni v to pot, v reševanje problema čakalnih vrst, istočasno začnemo solidno, centralno zdravstveno reformo za celo Slovenijo in za vse državljane. Kot je že predsednica naše stranke Alenka Bratušek rekla, mi smo prevzeli kot stranka v koaliciji določene ključne naloge. Sami veste, da poleg tega, da je bila predsednica vlade, je bila tudi vodja direktorata za finance in ima torej izkušanje na teh področjih in bi lahko mirno koordinirala finančni, zdravstveni, socialni sektor ali področje. Seveda brez pomoči koalicijskih partnerjev in soglasij in skupnih rešitev tega ne bo.

Ko govorimo o rešitvah, gospod Šarec je predstavil neko vizijo stanja in možne izhode ali pa vsaj točke, ki jih moramo nasloviti in

reševati. Rešitev ne moremo dati tukaj na mizo, ker rešitve se bodo odvijale posamično. Nekateri ukrepi so že pripravljene, vendar pustimo to na strani. Desnica vedno pravi, da ni bilo rešitev, zdaj imamo vsaj osnutek neke vlade, imamo mandatarja, ki je, in upam, da bo uspešen v svojem delu tu. Ker se ostali z nekaterimi načini našega dela niso strinjali, smo se osredotočili na področja, na katerih ravnati lahko dosežemo vidne rezultate in občutne izboljšave. Mi bomo prevzeli ministrstvo za infrastrukturo in za okolje in prostor. Naj dodam, da smo, zato da bi vendarle potešili kadrovske apetite v skupini, v Stranki Alenke Bratušek pri kadrovskega razreza še dodatno popustili tako, da bi se ta vlada vendarle sestavila in šla naprej. Če pogledamo evrokovanec s Trubarjevo podobo, tam piše: »Stati inu obstati.« Slovenija zadnjih štirih let je cepetala na mestu, zdaj je čas za premik. Eden od kolegov ali kolegic je rekel, da so novi obrazi in da ne bomo ... Jaz sem star, nisem nov obraz in nisem več mlad, ampak upokojenci so moja prioriteta in ravnati tako zdravstvo. Slovenija se stara in mi moramo te stvari nasloviti čim prej.

Tako politiko seveda delamo mi v Stranki Alenke Bratušek. Politika je pač sposobnost sprejemanja kompromisov in ta manjšinska vlada se je formirala na osnovi učinkovitih kompromisov in dogovarjanj, pri katerih je gospod Šarec imel veliko zaslug. Prepričan sem, da se bodo naše proaktivnosti mogoče razširile tudi na druge poslance in partnerje, prav tako, da bomo z gospodom Šarcem dobili predsednika ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima poslanka Violeta Tomič.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Hvala za besedo.

Najprej čestitam kolegu Šarcu za hrabrost, vztrajnost in potrpljenje. Kolega Šarec je sedaj moj dvojni kolega, prvo igralski kolega, sedaj še kolega iz vrst tukaj v Državnem zboru. In mi, ki smo se šolali in nekako živeli v gledališču, ki je ogledalo družbe, smo se naučili ene pomembne stvari, in to je – kolektivnega dela. Ni nobenega gledališkega dela, pustimo monodrame, pa stand up nastope, ki jih včasih tudi tukaj, na žalost, gledamo, ampak gledališče je kolektivna umetnost. Vsak je pomemben, tudi tisti, ki prižge luč, tudi tisti, ki gumb pritisne ob pravem času, da zaigra glasba. In ne moremo biti vsi Hamleti. Zelo pomemben je tudi tisti, ki drži helebardo ali pa je dialog grobarjev lahko tisti cukr, ki naredi to predstavo najboljšo. In ko sem že pri prisposodbi grobarjev, upam, da bomo končno pokopali stare politike, ki so Slovenijo vodile četrto stoletja navzdol. Da bomo končno, kot pravimo, novi obrazi spremenili ta tok, ki gre vedno v večji nerazvoj, kljub ogromni gospodarski rasti, s katero se radi hvalimo. Ko govorimo o novih obrazih, ne govorimo o mladih obrazih, kot je prej kolega iz SAB-a govoril. Ne gre za mladost, gre za izkušenost, modrost in

seveda za nove obraze, ki niso obremenjeni z nekimi navezami, pa naj bo to EmChem ali pa Vatikan ali pa Nato ali pa kdorkoli, ki se mu reče stric iz ozadja. Mi bi se s Šarcem dokaj hitro zmenili in tudi kolega Trček je navedel nekaj razlogov, zakaj nismo polnovredni člani koalicije. Ampak tisti, ki so imeli možnost biti predsedniki vlade, so imeli s tem hud problem. Sami veste, kaj je Alenka Bratušek počela in kako je skakala in kakšne komentarje je dajala glede Levice, kot da bi imela sama, ne vem koliko poslancev ali pa kot da bi bila celo izvoljena v ta državni zbor. Pa ve se, da enim ne preostane nič drugega, kot biti del koalicije.

Volivci so izbrali levo sredino in zahtevali so od nas, da se zmenimo. In mi smo se zmenili. Ni bilo lahko, ampak smo se zmenili. Sedaj imamo manjšinsko vlado, ki pa ni noben novum nikjer po svetu. Če se zgledujemo po zrelih demokracijah v Skandinaviji, tam so manjšinske vlade običajne. Mi Slovenci imamo mlado zgodovino demokracije in se učimo. Zakaj ne dati možnost nečemu novemu? Zakaj takoj diskvalificirati nekaj, kar še zaživelo ni, kar ni še naredilo prvega koraka? Verjamem, da desnico bogu, so za nami časi, ko so cerkveni dostojanstveniki vodili vrtce, šole, bolnice. Danes imamo sekularno državo, in to je civilizacijska pridobitev, od katere res ne smemo odstopati.

Kolega iz Nove Slovenije je govoril o zaprašenem šolstvu, javnem šolstvu, državnem šolstvu in si želi več katoliškega šolstva. Hvala bogu, so za nami časi, ko so cerkveni dostojanstveniki vodili vrtce, šole, bolnice. Danes imamo sekularno državo, in to je civilizacijska pridobitev, od katere res ne smemo odstopati.

Upam, da bo v tem državnem zboru več kulture in manj sovražnega govora, kot smo ga prej videli pri predsedniku SNS, kajti pozivi k oboroževanju državljanov so nedopustni. Upam tudi, da bo novi predsednik Državnega zbora imel več poslušnosti in ustavljal sovražni govor. Mi tukaj smo tisti, ki dajemo ogledalo državljanom. Mi moramo biti vzor. Če se bomo mi obnašali primitivno, potem ne moremo ustaviti divjanja državljanov, ki bodo najhujskani in v strahu lahko res jemali pravico v svoje roke, kar pa vemo, da nikoli ni rodilo ničesar dobrega. Imamo državo in ta država lahko deluje in skrbi tudi za varnost in blagostanje vseh. Ko govorimo o gospodarski rasti, dajmo za božjo voljo poskrbeti, da bodo vsi državljani imeli nekaj od te gospodarske rasti, kajti revni ljudje so nesrečni in jezni in ne vedo na koga so jezni. In potem pride kakšen radikalnež in jim pokaže s prstom, nimaš zaradi njega, nimaš zaradi njega, in potem vsi divjajo v tisti smeri.

In še nekaj za konec. Ker je gospod Šarec iz kulturnih sfer, upam, da bomo končno tudi medijski zakon lahko prenovili in našo ubogo javno RTV zaščitili pred politikanti in ga »odgrimasti«, kajti javna televizija, ko sem še jaz delala na njej, ni dovolila politične opredeljenosti. Danes pa se novinarji celo

hvalijo, da so lahko zaposleni celo na Nova TV in hkrati na javni TV. Kakor v zdravstvu ločujemo dvoživke, tako jih bo treba tudi v medijih. Hvala za vašo pozornost.

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Spoštovana poslanka Violeta Tomič, poznate moj stil vodenja, jaz puščam svobodo govora, ker drugače bi potem lahko skoraj vsakega poslanca ustavljal. Tudi v vašem govoru je bilo kar nekaj netočnosti in neresnic, zlasti v delu, ko govorite o šolstvu.

Na tej točki bom za približno pol ure prekinil zasedanje, sejo Državnega zbora bomo nadaljevali ob 13.30. Nadaljeval bo z razpravo poslanec Blaž Pavlin. Opozarjam pa, da je prijavljenih še 10 poslancev za razpravo, vse ostale, ki pa še želite razpravljati, bo najverjetneje ostal čas za delitev, tako da se boste lahko prijavili, Prekinjam sejo zbora, nadaljevali jo bomo ob 13.30.

(Seja je bila prekinjena ob 13.02 in se je nadaljevala ob 13.30.)

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Spoštovane poslanke in poslanci!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo. Besedo ima poslanec Blaž Pavlin.

BLAŽ PAVLIN (PS NSI): Hvala za besedo. Pozdravljeni dragi kolegi poslanci in drage kolegice poslanke!

Skoraj zagotovo bomo danes dobili mandatarja za sestavo Vlade, ki mu bo po dveh mesecih koalicijskih pogajanj uspelo sestaviti le manjšinsko vlado s petimi strankami. Prihodnost take Vlade, ki bo potrebovala za potrditev vseh pomembnih odločitev podporo devetih poslancev Levice, je pod velikim vprašanjem. In kakšna bo nova vlada? Večino vlade bodo sestavljali koalicijski partnerji, ki imajo zamere iz preteklih mandatov. V veliki meri so le-ti odgovorni za prekomerno dolge čakalne vrste v zdravstvu, korupcijo pri porabi javnega denarja, nizke pokojnine in neučinkovito javno upravo. Drugi del pa so neizkušeni novinci, ki jim je vodenje države nepoznano in nas bo to lahko še kako drago stalo. Namesto da bi se vlada ukvarjala z resnimi reformami, ki so za prihodnost in razvoj Slovenije še kako pomembne, bo njihova naloga le ohranjanje statusa quo in starih privilegijev. Slovenija bi v tem trenutku potrebovala predsednika vlade in vlado, ki bi bila sposobna izvesti strukturne spremembe, ki izhajajo iz staranja slovenskega prebivalstva in hkrati problematike mladih v Sloveniji. Ob vedno večjem številu starejših bo še večji pritisk na pokojninsko in zdravstveno blagajno. Prepričan sem, da koalicija strank, ki je glavni krivec za povečanje čakalnih vrst v zdravstvu ter nižje pokojnine, ne bo uspešna. Upam, da se pri tem motim in bom pozitivno presenečen. Od nove vlade vseeno pričakujem, da bo prisluhnila in podprla tudi predloge in

pobude opozicijskih poslancev v Državnem zboru in sprejela zakone v korist vseh državljanov.

Poslanci NSi se bomo trudili, da ne bomo razočarali volivcev in bomo podprli vse zakone v dobro ljudi, mandatarja gospoda Marjana Šarca pa ne. Hvala.

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima poslanec Rudi Medved.

RUDI MEDVED (PS LMŠ): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Marjan Šarec je med vsemi dosedanjimi kandidati za predsednika Vlade v delu političnega prostora, v delu medijske krajine in med političnimi poznavalci na družbenih omrežjih zagotovo najbolj omalovaževan, zasmehovan, poniževan, žaljen. V obdobju po volitvah mu je bila iz teh naslovov odrekana pravica ne le sestavljanja koalicije, ampak političnega delovanja na državni ravni na sploh, češ, da je popolni politični začetnik, politični analfabet, da v politiki nima kaj iskati. Ampak Marjan Šarec je ta hip edini politik v Sloveniji, o katerem so državljani v zadnjem manj kot letu dni kar trikrat glasovali na volitvah. Dvakrat na predsedniških in na parlamentarnih. Na teh volitvah se je dobro odrezal. Za tolikšnega političnega začetnika pravzaprav odlično. Med argumenti, zakaj Marjan Šarec ne more biti predsednik vlade, je bil kar malce grotesken ta, da nima izkušenj z vodenjem vlade. Seveda jih nima, pa tudi če bi jih imel, dolgoletne politične izkušnje namreč pri nas niso jamstvo za uspešno vodenje vlade. Če spomnimo, od leta 2008 kot da živimo v nekih izrednih političnih razmerah z začasnimi vladami, saj smo imeli leta 2008 nazadnje redne parlamentarne volitve. To je bilo pred desetimi leti. In se potem sprašujemo, kaj je ljudem pravzaprav tako priskutilo v politiko, da ne hodijo več na volitve. V teh zadnjih desetih letih sta dve vladi volila politika z največ izkušnjami in z najdaljšim stažem v slovenski politiki, pa smo vendarle imeli predčasne volitve tako leta 2011 kot leta 2014. Zanimivo je pravzaprav, da je najdlje zdržala vlada, skoraj ves mandat, čeprav jo je sestavil – to je bila ta zadnja vlada – in vodil človek brez izkušenj v politiki, ki nikoli ni opravljal kakšne funkcije v vladi pred tem. Torej pravilo, da je garant za stabilno in uspešno vlado človek z dolgoletnim stažem v politiki in izkušnjami pri vodenju države, v Sloveniji v zadnjih desetih letih v praksi ni potrjeno. Tudi ni potrjeno pravilo, da je velika in udobna večina v parlamentu jamstvo za njeno stabilnost. Glede na to, da nas čakajo veliki infrastrukturni projekti tudi na cestnem področju – za primerjavo, to je tako kot vožnja po avtocesti, priče smo prekoračenjem hitrosti, izsiljevanju prednosti, prehitovanju po desni, vožnji v napačno smer – opozicija je hitro potisnjena na odstavni pas, in to gre, dokler ne pride do zastoja. Po izkušnjah v zadnjih desetih letih pa vsak tak malo večji

zastoj pomeni že tudi predčasne volitve. Obstaja pa še drug način, druga alternativa, ne najbolj priljubljena, ampak to je vožnja po dveh zoženih pasovih. Tu gre res vse skupaj počasneje, vendar promet teče, nihče ne prekoračuje hitrosti, ne prehiteva, ne izsiljuje prednosti, kaj šele, da bi vozil v nasprotno smer. Tu vozniki pazijo in upoštevajo drug drugega. Na dveh zoženih pasovih ne prihaja do zastojev, ne prihaja do nesreč, ker vsi postanemo bolj odgovorni, z večjim posluhom eden za drugega. Tako bosta delovali prihodnja koalicija in vlada, jaz verjamem in sem prepričan, pod vodstvom Marjana Šarca.

Jaz bom Marjana Šarca podprl za predsednika Vlade. Zavedam se, da bo delovanje manjšinske vlade vožnja po dveh zoženih pasovih. Ni idealno, ampak promet pa teče.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima poslanec Edvard Paulič.

EDVARD PAULIČ (PS LMŠ): Hvala za besedo.

Spoštovane in spoštovani! Slovenija potrebuje operativno vlado, vlado s polnimi pooblastili in vlado, ki se bo takoj lotila reševanja akutnih problemov te države. Danes bomo storili prvi korak. Prepričan sem, da se je tekom pogajanj gospod Marjan Šarec izkazal kot optimalna rešitev za predsednika Vlade, zato ima moj glas. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima poslanec Aleksander Reberšek.

ALEKSANDER REBERŠEK (PS NSI): Hvala lepa.

Spoštovani! Zdrava kmečka pamet mi pravi, da je v tej državi nekaj res hudo, hudo narobe. Zakoni so enaki za vse, na žalost pa nismo vsi enaki pred zakonom. Imamo ljudi, ki v tej državi komaj živijo, imamo pa ljudi, ki jim je vse dovoljeno in jih nikoli ne bo dosegla roka pravice. V Sloveniji ni revščine zato, ker ne moremo nahraniti siromašnih. Revščina je zato, ker ne moremo nahraniti bogatih, tajkunov. Jaz mislim, da je čas, in to zadnji čas, da se temu upremo. Kdaj bodo odgovarjali tisti, ki so v NLB vzeli kredite in, kot vse kaže, jih ne bodo nikoli vrnili? Koliko časa bomo še gledali dolge čakalne vrste, preslabe plače medicinskih sester, hkrati pa dopuščali, da davkoplačevalski denar prek javnih razpisov, aneksov in ostalih pogodb odteka v privatne žepe? Bomo dopuščali, da državna podjetja ustvarjajo milijonske dobičke, svoje delavce pa zelo slabo plačajo? Zbiramo zamaške, zbiramo star papir, pošiljamo sms sporočila, da bi pomagali pomoči potrebnim. Zbiramo denar za otroke in za osebe s posebnimi potrebami, za zdravljenje, za opremo in za terapije, hkrati pa Vlada razpisuje, išče in kupuje opremo za migrante. Država na žalost s trenutno socialno politiko podpira nedelo. Razlika med nedelom in delom je pičlih

180 evrov. Delo pri nas sploh ni cenjeno. Razlika med socialno podporo in minimalno plačo je, kot sem že omenil, pičlih 180 evrov. Ni jih malo, ki nimajo niti minimalne plače. V rokah držim plačilno listo, kjer oseba s 30 let delovne dobe ne dobi niti minimalne plače. To je velika sramota v naši državi.

Spoštovani kandidat za mandatarja! Če boste izvoljeni, sprejemate odgovornost za vodenje naše države in tudi za te probleme in vprašanja, ki sem jih izpostavil. Na dušo vam polagam, nikoli ne pozabite na poštene, pridne, delovne ljudi. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima poslanec Robert Pavšič.

ROBERT PAVŠIČ (PS LMŠ): Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi!

Danes spet slišimo besede, kot so etiketiranje, blokovska delitev, leva, desna, sredina. Jaz pravim, da je stran odvisna od percepcije. Zame ste vi danes na levi, za gospoda predsedujočega ste pa dejansko na desni. Kako imamo tukaj, smo vedeli že, ko smo se usedli v te stole in kako bomo približno sestavljeni čez nekaj mesecev tudi v vladi. Tam imamo en blok in tukaj drugi blok, tukaj je nekako sredina, na desni je opozicija, ki nam verjame, na lepi pa opozicija, ki upa, vmes pa nekdo, ki ne verjame nikomur razen samemu sebi.

Danes zaključujemo 75-dnevni proces izbire mandatarja trinajste vlade, ki potrjuje, da je tudi v tej ustanovi dovolj podpore novemu načinu dela, ki ne izključuje nikogar zaradi njegovega prepričanja, ampak ima zadržke do načina dela in obravnavanja ljudi. Smo namreč tisto, kar delamo. Zato sem se tudi sam osebno odločil, da grem v politiko, ker s svojim imenom in s svojim delom vidim veliko možnost napredka. Vseeno pa se mi zdi kot novincu v politiki na tem nivoju, da je položaj tukaj prevečkrat konfuzen. Če smo se namreč tudi z vami še včeraj pogovarjali, da bi nekaj naredili skupaj, pa se danes gledamo po strani, kot da smo sovražniki, da nismo več zavezniki. Cilj mora biti jasen, urejanje takšnega okvirja, da bomo vsi lahko živeli bolje in predvsem varneje. Ne pa, da se igramo kot otroci v peskovniku in eden drugemu govorimo, da lahko naš ata premaga vašega ata. To ni v redu. Seveda je vladanje naporno, to dokazuje tudi to, da imamo danes samo enega kandidata za mandatarja. Če bi bilo enostavno, bi jih imeli tukaj celo množico in bi lahko izbirali. To pomeni, da je treba zbrati dovolj poguma in vložiti v ta proces velike napore. Prepričan sem, da bo naslednja vlada delala dobro, da bo vključevala različne poglede in različne rešitve, z leve, z desne, s sredine, tudi s strani tistih, ki upajo, da jih bo upoštevala. Saj smo zato konec koncev vsi tudi tukaj, da se pogovarjamo in uskladimo. Ker če ne, bi bil dovolj eden, ki bi vedel vse in bi vse, kar bi vedel, imel tudi prav.

Zato bom podprl današnjega kandidata za mandatarja, ker mu zaupam in verjamem, da bodo šle zadeve na boljše. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima poslanec mag. Branislav Rajič.

MAG. BRANISLAV RAJIČ (PS SMC): Hvala, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, dober dan!

Se ne bojim prevzeti odgovornosti, je povedal kandidat za mandatarja, in jaz nimam razloga, da mu ne bi verjel. Programi so usklajeni, tudi usmeritev družbenega razvoja in naši pogledi so zelo sorodni med vsemi petimi strankami koalicije. In to se mi zdi posebej pomembno v času, ko se vrednote in način delovanja nekaterih strank izrazito družbeno in, če hočete, tudi kulturno izpostavlja kot nesprejemljiv. Priča smo hujskanju, spodbujanju sovraštva, širjenju lažnih novic s ciljem izpostavljanja ene neresnice kot resnice.

Stranka modernega centra je v preteklem mandatu naredila velik preboj, preboj s svojimi dejanji in dosežki, tudi s kulturo političnega dialoga, ne nazadnje tudi z uveljavljanjem in udejanjanjem spoštljivosti do svojih političnih soakterjev. V preteklem mandatu smo bili večinski člen in smo ustvarili stabilnost in blaginjo. Zato ni razloga, da bi v novi vladi SMC bila najšibkejši ali šibki člen. Prav nasprotno, verjetno bo garant te stabilnosti, da gre naprej. Pogosto se je pojavlja vprašanje, kako dolgo bo zdržala ta koalicija. Poznam družine, ko sta samo dva otroka in svoja stara leta ali polovico življenja preživita na sodišču, prerekajoč se za zapuščino po starših. Poznam pa tudi družine s šestimi ali osmimi otroki, ki se znajo imeti radi in razumeti, čeprav so različni, in živeti v slogi. Jaz mislim, da je to primer, ki si ga lahko zadamo, ne pa te običajne sodne zgodbe. Vsi smo izvoljeni zato, da bi delali za dobro ljudi, zato verjamem, da nas ni preveč za to koalicijo in za stabilno vlado, tako kot je v dobri družini. Ko sem že pri družini, lahko uporabim še to prisposodbo dote. Vsi se verjetno strinjamo da ta vlada, nastajajoča vlada dobi eno zelo dobro doto. Jaz sem naravnost misliti, da bo zagotovo to doto znala dobro izkoristiti.

Kot poslanec SMC pa vsekakor pričakujem, da delamo na tem, da bo ohranjeno javno zdravstvo in javno šolstvo, da se skrajšajo čakalne vrste v zdravstvu, da se ohranja dobro stanje gospodarstva in infrastrukture, da se začne gradnja tretje razvojne osi v naslednjem letu, da se država vodi brez afer, konfliktov in korupcije, da se kultura postavi v fokus in da se nadaljuje ta trend upada brezposelnosti.

S temi pričakovanji imamo pravico zavezati novo vlado. Zakaj imamo to pravico? Zato ker nihče ni pustil Slovenije v boljši koži, kot jo je pustila koalicija in SMC ter vlada dr. Mira Cerarja. Od tod moj optimizem, ker vem, da se da. Tako je šlo štiri leta. S poštenimi nameni, v katere absolutno ne dvomim, gospod Šarec kot

novi mandatar lahko nadaljuje v smeri ohranjanja ravno te blaginje, ki smo jo skupaj v koaliciji gradili.

Spoštovani gospod Šarec! Danes so vam v enem od stališč poslanskih skupin skušali zalepiti etiketo, citiram, »nesmrtno duše komunizma«, konec citata. Naj vas to ne zmede. Velikokrat se bo bo ponovilo, ker ta ideološka podtikanja so vedno način, da se usmeri pozornost nase. Vsekakor moj glas imate, glas SMC, in verjamem, da boste to našo jahto, ne barko, ampak jahto, dobro peljali naprej. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima poslanec Igor Peček.

IGOR PEČEK (PS LMŠ): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovane, spoštovani!

Pred volitvami sem tako v svojem lastnem imenu kot tudi v imenu stranke obljubljal drugačno operativno politiko. Politiko, ki bo temeljila na dialogu in iskanju predvsem skupnih rešitev in kompromisov, ki smo jih v politiki pripravljene sprejemati. Danes, ko je od volitev že kar nekaj časa, smo prišli do rezultata, v katerega je bilo vloženo zelo veliko truda in moramo reči tudi zelo veliko znanja. To dokazuje, da dani obljubi in cilju, ki iz te obljube izhaja, sledimo.

S tem se uresničujejo tudi moja lastna osebna pričakovanja, hkrati pa se v tej svoji novi vlogi, ki mi je bila zaupana, srečujem s stvarmi, ki jih do zdaj nisem bil vajen. Izhajam iz gospodarstva, tam smo določene stvari delali mogoče malo drugače. Ne želim reči, da me situacija, v kateri sem, žalosti, čeprav bi mogoče včasih rad, me pa določene stvari presenečajo. V reševanju takšnih situacij, ki me v tem trenutku še presenečajo, pa v prihodnje vidim delovanje in vlogo nove vlade in tudi svojo lastno. Zato močno verjamem, da bom z današnjim glasom podpore gospodu Šarcu prispeval k uresničevanju obljube, ki sem jo v uvodu navedel. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Ker sem listo vseh razpravljavcev izčrpal, prehajamo v sklepni del razprave, v katerem dobite besedo še predstavnic predlagatelja in kandidat za predsednika Vlade.

Besedo ima predstavnic predlagatelja Tina Heferle. Se odpoveduje. Odpoveduje se tudi naslednji prijavljeni razpravljalec.

Ker ste vsi razpravljavci, ki ste to želeli, dobili besedo, čas pa še ni potekel, je možnost za delitev časa. Sprašujem, ali želi kdo na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora razpravljati. Še so želje. Prosim vas, če se lahko prijavite. Prijavite se pa tako, da pritisnete tipko za govor. Če se bosta k razpravi prijavila tudi predstavnic predlagatelja Tina Heferle in kandidat za predsednika Vlade Marjan Šarec, dobite besedo kot zadnja, in sicer najprej predstavnic predlagatelja, nato pa še kandidat za predsednika Vlade.

Vsi izklopite, rdeča luč na mikrofону vam ne sme goreti. Ko bom odprl prijavo, pa pritisnite tipko za govor. Odpiram prijavo. Vsak razpravljavec bo imel na voljo pet minut časa.

Besedo ima Robert Polnar.

ROBERT POLNAR (PS DeSUS): Gospod predsednik, hvala za besedo. Gospe poslanke gospodje poslanci!

Izvolitev mandatarja za sestavo vlade ni nikoli v nobeni državi majhen političen dogodek, zato ker z gotovostjo s seboj prinaša nove elemente v politično življenje oziroma bi vsaj naj prinašala. Med temi zidovi in znotraj zamejitev tega prostora postane zelo lahko igrati politiko previdnega izčrpavanja. Nekje med nesmiselnimi razpravami in osredotočenjem na obrobno namesto na bistveno postanejo odprte zadeve problemi, ki jih je treba obvladati, ne pa krize, ki jih je treba razrešiti. In tako v določenem trenutku nehamo posegati po mogočem in se zadovoljimo s tistim, kar je najverjetnejše. V pluralistični demokraciji pa nimamo izbire. Politika je odvisna od naše sposobnosti prepričati vsakega posameznika o skupnem cilju, osnovanem na skupni stvarnosti, vključuje kompromis, umetnost mogočega. Mislim, da gre v bistvu današnje razprave za to, na kaj Slovenci stavimo. Stavimo z razumno in sprejemljivo mero tveganja. Ali stavimo na naše razvojne dolžnosti? Ali stavimo tudi na napor, ki ga bo treba vložiti v ustvarjanje mesta v Evropi in v globalnih procesih sveta? Ali prepoznavamo naše medsebojne odnose brez fige v žepu in brez balkanske pretkanosti? Ali sprejemamo ustvarjalni proces zaveze delovanja za skupno dobro, v katerega smo vstopili prostovoljno, nekateri celo z navdušenjem?

Gospe in gospodje! Soočeni bomo tudi vsak s svojo mero cinikov, dvomljivcev in lažnivcev. In ker je tako, kot je, in ker živimo v Sloveniji tukaj in zdaj, ne pa na zlati cesti utopijo, tudi ne bomo mogli mimo tega, da ne bi bili soočeni, da ne bi negovalci vsakršne mizerije na Slovenskem in narobe vitezi duha tega vsega skupaj oznanjevali. Treba pa jim je gledati pod kožo. Navzven so tako en sam karneval, komična ubožnost, sprevod smešnega napuha. Pod kožo pa se zelo jasno vidi brezupna ničevost in kratkovidnost, če že ne kar slepota njihovega netopirjenja. Dober politik lahko postaneš samo tako, če zmoraš prenesti, da bodo prevaranti izkrivljali tvojo resnico. Izkrivljali pa jo bodo zato, da bodo lažje ogoljufali nevedne in nezainteresirane.

Mandatarsko kandidaturo gospoda Šarca podpiram predvsem iz enega temeljnega razloga. Mislim, da mandatarski kandidat razume osnovno razpoloženje slovenskih ljudi in tisto, kar slovenski ljudje pričakujejo od svojih izvoljenih predstavnikov. To je vztrajno delovanje v skladu z zdravo pametjo. Poseži po metodi in jo uporabi. Če ne uspe, to odkrito priznaj in poskusi z drugo. Predvsem pa z nečim poskusi, predvsem deluj. Hvala lepa.

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima poslanec Jože Lenart.

JOŽE LENART (PS LMŠ): Spoštovane kolegice, kolegi!

Vsak izmed nas, ki smo se odločili za kandidaturo za poslanca Državnega zbora in smo dobili zaupanje volivcev, smo se na to pot podali z vizijo. Danes jo lahko začnemo uresničevati. Pogoj za to je tudi izvolitev predsednika vlade in pa same vlade kot takšne. Osebnostno gledam na nastalo kombinacijo 5+1, koalicijo, kot dobro demokratično izhodišče za bodoče delo. Seveda pa tako demokratično postavljena koalicija 5+1 zahteva veliko dogovarjanja in preudarnosti, kar je z vidika kvalitete vsebine projektov dobro in pa pozitivno.

Spoštovane kolegice in kolegi, veselim se izzivov, ki smo si jih zadali v koalicijski pogodbi, in novonastalih izzivov tekom mandata, ki bodo prihajali. Dobro sodelovanje, kolegice in kolegi, naprej! Hvala.

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima poslanec Dušan Šiško.

DUŠAN ŠIŠKO (PS SNS): Spoštovani, hvala za besedo.

Resda sem novi v tem svetu, večina nas je novih tu notri. Vendar spoštovani kolegi, imam kilometrino iz občinskih vrst, kjer smo točno vedeli, kdo se je za kaj opredelil. V tej zasedbi ne vemo, kaj je Levica. Vsi govorite 5+1. Če se podpiše nek sporazum, potem je koalicija. Zakaj me to zanima? Predvsem zaradi tega, ker ko bomo sestavljali odbore, ne bomo znali opredeliti Levice, ali bo pri vladi ali bo v opoziciji. Zato bi res prosil, preden se odločamo in glasujemo, da vemo, kaj so oni. Hvala lepa.

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Sicer to nima neposredne povezave s samim glasovanjem danes o predsedniku Vlade, naj pa vse poslance obvestim, da je Zakonodajno-pravna služba že izdelala mnenje, iz katerega je jasno razvidno, da pri sestavi odborov in drugega delovanja v Državnem zboru bo imela Poslanska skupina Levice status koalicijske poslanske skupine.

Prehajamo torej na glasovanje o predlogu skupine 43 poslank in poslancev za izvolitev Marjana Šarca za predsednika Vlade. V skladu z drugim odstavkom 111. člena Ustave se o izvolitvi predsednika Vlade Republike Slovenije glasuje tajno. V skladu s prvim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora vodi tajno glasovanje komisija, ki jo sestavljajo predsedujoči ter štirje poslanci, ki jih izvoli Državni zbor na predlog predsedujočega.

Poslanske skupine so mi že posredovale predlog za člane komisije, ki vodijo glasovanje. To so Franc Breznik, Poslanska skupina SDS, Andreja Zabret, Poslanska skupina LMŠ, Predrag Baković, Poslanska skupina SD, in Janja Sluga, Poslanska skupina

SMC. Član te komisije sem tudi jaz kot predsedujoči te seji. Pri delu komisije bo sodelovala tudi namestnica generalne sekretarke Jerneja Bergoč.

Sprašujem vas, če kdorkoli nasprotuje temu predlogu za takšno sestavo komisije. Če ne nasprotujete, potem prehajamo na odločanje. Prosim, če preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 61 poslank in poslancev, za je glasovalo 61, proti pa nihče.

(Za je glasovalo 61.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je komisija v predlagani sestavi izvoljena.

V skladu s tretjim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora bo poslanec vročena glasovnica tako, da pride vsak poslanec k mizi predsedujočega in pove svoje ime in priimek. Glasuje se tako, da se na glasovnici obkroži beseda »za« ali beseda »proti«. V skladu s petim odstavkom 91. člena Poslovnika Državnega zbora je neizpolnjena glasovnica neveljavna. Neveljavna je tudi glasovnica, iz katere volja poslanca ni jasno razvidna.

V skladu s drugim odstavkom 111. člen Ustave bo kandidat za predsednika Vlade izvoljen, če bo zanj glasovala večina vseh poslank in poslancev, to je 46 ali več. Glasovali bomo v dvorani v glasovalnih kabinah. Poslanke in poslanci boste izpolnjeno glasovnico oddali v glasovalno skrinjico, ki bo v dvorani na mizi ob kabinah za glasovanje. Opozarjam vas, da bodo lahko v tej dvorani v času glasovanja prisotni izključno poslanci in namestnica generalne sekretarke. Vse ostale strokovne sodelavce ostalih poslanskih skupin prosim, če v času glasovanja zapustijo dvorano.

Prehajamo na izvedbo tajnega glasovanja. Prosim poslanki in poslanca, ki mi boste pomagali pri glasovanju, da se takoj zglasite v sobi 217, kjer bomo prevzeli volilni material. Glasovanje se bo začelo ob 14.10 in bo trajalo do 14.25. Poslanki in poslanca, ki mi boste pomagali pri glasovanju, prosim, da se po končanem glasovanju zberete v sobi 217.

Prekinjam 1. točko dnevnega reda in sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 14.40.

(Seja je bila prekinjena ob 14.03 in se je nadaljevala ob 14.40.)

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Drage poslanke in poslanci, nadaljujemo se prekinjeno sejo Državnega zbora.

Nadaljujemo z obravnavo prekinjene 1. točke, to je Predlog za izvolitev predsednika Vlade Republike Slovenije.

Zapisnik o ugotovitvi izida glasovanja za izvolitev Marjana Šarca za predsednik Vlade Republike Slovenije je naslednji.

Glasovanje je bilo v prostorih Državnega zbora 17. avgusta 2018. Razdeljenih

je bilo 87 glasovnic, oddanih je bilo 87 glasovnic, neveljavna je bila ena glasovnica, veljavnih je bilo 86 glasovnic. Za je glasovalo 55 poslank in poslancev, proti je glasovalo 31 poslank in poslancev.

Na podlagi izida glasovanja je bil Marjan Šarec z večino glasov vseh poslancev izvoljen za predsednika Vlade Republike Slovenije.

Marjanu Šarcu iskreno čestitam v imenu Državnega zbora in mu želim uspešno delo pri opravljanju njegovih dolžnosti. Bolje kot boste opravili svoje delo, bolj bo vsem nam in celotni Sloveniji. Prosim vas, če zaprišete.

Marjana Šarca prosim, da v skladu s 113. členom Ustave Republike Slovenije prišeže pred Državnim zborom.

MARJAN ŠAREC: Prisegam, da bom spoštoval ustavni red, da bom ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije.

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Želi predsednik Vlade Marjan Šarec nagovoriti Državni zbor? Želi.

MARJAN ŠAREC: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Zahvaljujem se vam za 55 vaših glasov. To je več, kot smo pričakovali. Zahvaljujem se tudi tistim, ki niste dali svojega glasu zame in vam povem, da bom deloval tudi za dobro vseh vas.

Ne glede na to, kdo je danes glasoval zame in kdo ni, vsak je lahko prepričan, da bom namenil vse svoje moči za to, da bo bolje vsem. Res pa je, da današnja izvolitev še ni zadnji korak. Današnja izvolitev je prvi korak k oblikovanju 13. slovenske vlade. V naslednjih dneh bomo morali vložiti velike napore v to, da bomo sestavili ministrsko ekipo, da bodo ministri uspešno opravili zaslivanja pred matičnimi odbori in da bomo potem lahko zaprišeli kot celotna vlada, ki bo vlada s polnimi pooblastili.

Še enkrat, iskrena hvala vsem. Iskrena hvala tudi tistim, ki so nam dali glas na volitvah v Državni zbor, kajti brez njih tega dogodka danes zagotovo ne bi doživel ne tem mestu. Hvala lepa. /Aplavz./

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Predsedniku Vlade se zahvaljujem za njegove besede in mu želim vse dobro na njegovi poti.

Še obvestilo Državnemu zboru. Ker je bil poslanec Marjan Šarec izvoljen za predsednika Vlade, ne more več opravljati poslanske funkcije. O tem bom takoj obvestil Državno volilno komisijo in jo zaprosil, da zboru sporoči, kateri kandidat oziroma kandidatka bo v skladu s 14. členom Zakona o poslancih namesto njega opravljal funkcijo poslanca.

S tem zaključujem 1. točko dnevnega reda.

Ker je bil Marjan Šarec izvoljen za predsednika Vlade ugotavljam, da je 2. točka dnevnega reda brezpredmetna.

Prekinjam 5. izredno sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali v četrtek, 23. Avgusta, ob 10. uri.

Verjamem, da je sedaj predsednik Vlade na voljo za vse čestitke.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 17. AVGUSTA 2018 OB 14.45 IN SE JE NADALJEVALA 23. AVGUSTA 2018 OB 10. URI)

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Dragi poslanke in poslanci, spoštovani gospe in gospodje, predstavniki Vlade!

Začenjam nadaljevanje 5. izredne seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: Franc Trček, Franc Kramar, Branislav Rajič, Lidija Ivanuša, Samo Bevk in Zvonko Černač.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Preden preidemo na 3. točko dnevnega reda, mi dovolite, da ob evropskem dnevu spomina na žrtve vseh totalitarnih in avtoritarnih režimov podam nekaj svojih misli.

Spoštovani državljanke in državljani, dragi poslanke in poslanci, na današnji dan pred 79 leti, 23. avgusta 1939, je bil med nacistično Nemčijo in tedanjo Sovjetsko zvezo sklenjen pakt Ribbentrop-Molotov o nenapadanju, pakt o medsebojni podpori obeh držav pri okupaciji ozemelj tujih držav in pakt, ki je pravzaprav tlakoval pot v 2. svetovno vojno. Ta dan, 23. avgust, je Evropski parlament z resolucijo, sprejeto 2. aprila 2009, razglasil za vseevropski dan spomina na žrtve vseh totalitarnih in avtoritarnih režimov. V Državnem zboru temu zgledu sledimo že od leta 2010, v letu 2012 pa smo ta dan tudi uradno pripoznali. S to resolucijo je Evropski parlament odločno in jasno obsodil vse zločine proti človeštvu in množične kršitve človekovih pravic, ki so jih zagrešili totalitarni in avtoritarni režimi – fašizem, nacizem in komunizem. Ti so zagrešili najhujše in nezamisljive krutosti 20. stoletja ter za seboj pustili več milijonov človeških žrtev. Trpela je tudi Slovenija. Je edina država v Evropi, ki je trpela nasilje vseh treh najhujših totalitarizmov 20. stoletja, in vsem trem je plačala visoko ceno – fašizmu, nacizmu in komunizmu. Ti so Sloveniji, Slovenkam in Slovencem povzročili mnogo gorja, ki ga čutimo in ki nas bremeni še danes, več kot sedem desetletij kasneje.

Sam trdno verjamem, da z ohranjanjem spomina na te dogodke in z njihovim ustreznim zgodovinskim vrednotenjem pomembno pripomoremo, da se kaj podobnega v prihodnosti ne bo več ponovilo. Kljub danim besedam in zavezam pa, kot je zgodovina žal že večkrat pokazala, se te stvari lahko še vedno ponovijo. A kot rečeno, mi smo tisti, ki lahko pomembno pripomoremo s čuječnostjo in s tem,

da ob odklonih nismo tiho, temveč nanje glasno in odločno opozorimo. Gotovo je ob tem pomembna tudi vzgoja v duhu demokratičnih vrednot, vzgoja, ki spodbuja kritično razmišljanje in ki omogoča pot zorenja v spoštovanju vrednot in sprejemanju resnice.

Spoštovani zbrani, dolžni smo napraviti vse, kar je v naši moči, da ne bomo ponavljali napak preteklosti. In predvsem mi, politiki, poslanke in poslanci, smo dolžni delati za mir in sožitje. Naši državljani in državljanke od nas pričakujejo veliko – in prav je tako, kajti vsi mi smo soodgovorni za stanje duha v slovenski družbi. Vsem nam torej želim, da bi zmogli in uspeli spoštljivo razčistiti s svojo preteklostjo, predvsem pa jo priznati takšno, kot je. Vsem nam želim, da s to težko izkušnjo ne bi več obremenjevali mladih rodov, ampak da bi se ti rodovi o njej in od nje učili. Učili tako, da bodo znali obsoditi in pripoznati vse, kar je bilo slabega in kar je slabega. Le tako bomo lahko gradili lepo prihodnost na tem, kar je v našem narodu in naši domovini dobrega. In ni ga malo.

Prosim vas, da se z minuto molka poklonimo vsem žrtvam.

/ minuta molka/

Naj počivajo v miru.

Postopkovno, poslanec Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS LEVICA): Hvala za besedo, predsedujoči.

Me ne preseneča, sem pa kljub temu razočaran, da vi, gospod Tonin, kot začasni predsednik Državnega zbora z današnjim dnevom v odhodu izkoriščate ta zadnji dan za ideološko obračunavanje s svojimi idejnopoličnimi nasprotniki. Ostro protestiram proti temu, da se emancipatorične ideje delavskega razreda, ki so nam priborile osemurni delavnik, ki so nam priborile pravico do javnega izobraževanja, do zdravstvene oskrbe za slehernika, izenačujejo z rasističnim terorjem ideologij fašizma in nacizma. Tudi na našem področju, navsezadnje, so bili socialisti tisti, ki so pregnali okupatorja in ki so popeljali slovenski narod skupaj z drugimi jugoslovanskimi narodi v svetlo bodočnost, v kateri smo dobili industrijsko bazo, ki je prej ni bilo, v kateri smo dobili zunanjepolično suverenost, skratka vse pridobitve, ki se jih slovenski politični razred v zadnjih 25 letih na vse kriplje prizadeva zminirati. Ampak vsi vemo, da je to morda diskusija, polemika o preteklosti, ki pa meri na sedanost, da se ubije emancipatoričen potencial delavskega gibanja tukaj in zdaj, da se njegovo orožje, idejnopolično orodje, ki je ideja socializma, diskreditira, postavi v kot in odene v isti plašč z zločini nacizma in fašizma.

To je nekaj, na kar v Levici nikakor ne moremo pristati. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Spoštovani poslanec Kordiš, Slovenija je del svobodnega sveta, del Evropske unije in

Evropski parlament je pač sprejel evropski dan spomina na žrtve vseh totalitarnih in avtoritarnih režimov in prav je, da tudi slovenski parlament te dneve spoštljivo obeležuje.

Prehajamo na 3. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ODLOKA O SPREMEMBI ODLOKA O OKVIRU ZA PRIPRAVO PRORAČUNOV SEKTORJA DRŽAVA ZA OBDOBJE 2018–2020.

Predlog odloka je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga odloka dajem besedo ministrici za finance, ki opravlja tekoče posle, mag. Matej Vraničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Gospod predsednik, hvala za besedo. Spoštovani gospe poslanke in gospodje poslanci!

Pred vami je predlog za spremembo Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2018 do 2020. Vlada predlaga spremembo maksimalnega možnega obsega izdatkov za zdravstveno blagajno, pri čemer pa je Vlada ocenila, da skupnega obsega izdatkov za sektor država zaradi predlagane spremembe ni treba spremeniti, saj nekatere ostale enote sektorja država v prvem polletju letošnjega leta izkazujejo nižjo realizacijo odhodkov in s tem ustvarjajo potreben fiskalni prostor, ki med drugim omogoča tudi predlagano povišanje obsega izdatkov za zdravstveno blagajno. Veljavni odlok je bil zadnjič spremenjen jeseni 2017 na podlagi lanskoletni makroekonomskih napovedi in lanskoletne ocene prihodkov posameznih enot sektorja država. Dejanski podatki o poslovanju blaga in javnega financiranja v prvem polletju letošnjega leta kažejo boljše rezultate. Tudi letošnja spomladanska napoved makroekonomskih kazalcev je ugodnejša od jesenske. Odlok je ključni instrument vodenja javnofinančne politike, ki ga pripravljamo na podlagi Zakona o fiskalnem pravilu. Namen odloka je, da zagotovi odgovorno vodenje javnofinančne politike v smeri zagotavljanja dolgoročne stabilnosti in vzdržnosti javnih financ. Zaradi tega zakon omogoča, da se določeni javnofinančni cilji spremenijo le, če so se spremenile okoliščine, na podlagi katerih so bili ti cilji postavljeni.

Nobenega dvoma ni, da je v letošnjem letu prišlo do spremenjenih okoliščin, ki upravičujejo predlagano ukrepanje. Kot sem že omenila, so se znatno spremenile napovedi makroekonomskih kazalcev, realizacija prihodkov zdravstvene blagajne v prvem polletju letošnjega leta pa je ugodnejša kot pričakovano še v jeseni lanskega leta. ZZS pričakuje, da bo do konca leta ustvarjenih za 35 milijonov evrov več prihodkov kot načrtovano. Ob teh pričakovanjih ima Državni zbor na razpolago dve smeri ukrepanja. Lahko odloči, da se ohrani raven maksimalnega obsega odhodkov zdravstvene blagajne, s čimer bo ZZS v letošnjem letu ustvaril presežek, ki ga ne bo

mogel porabiti v letošnjem letu, ampak ga bo moral oblikovati v rezervo za pokrivanje manjšega obsega prihodkov v prihodnjih letih. Lahko pa Državni zbor odloči, da se raven maksimalnega obsega odhodkov zdravstvene blagajne dvigne za obseg pričakovanih višjih prihodkov v višini 35 milijonov evrov in omogoči, da ZZS ta sredstva še letos nameni za izvajanje prepotrebni zdravstvenih storitev. To odločitev omogoča predlagani odlok.

V zakonodaji imamo točno določen postopek, kako se dogovarja in na koncu odloči o konkretnih namenih, za katere se lahko dodatna sredstva v letošnjem letu porabijo. Že v dosedanem postopku spreminjanja odloka je bilo jasno izraženo pričakovanje, da bodo sredstva uporabljena za zagotavljanje dodatnih zdravstvenih storitev na področjih, kjer je problematika čakalnih dob še posebej pereča. Hitra sprememba odloka je potrebna, da lahko izvajalci pravočasno organizirajo izvedbo povečanega obsega zdravstvenih programov in storitev.

S predlagano rešitvijo se po mnenju Vlade ne krši načelo previdnosti pri načrtovanju javnih financ, ki ga nalaga Zakon o fiskalnem pravilu. Prav tako Vlada poudarja, da dodatni fiskalni prostor, ki se namenja porabi v zdravstveni blagajni, ne predstavlja strukturnih odhodkov, ampak gre za enkratne učinke odprave nedopustno dolgih čakalnih dob. Na podlagi podatkov ob polletni realizaciji ostalih treh blagajn javnega financiranja sprememba zgornje meje izdatkov sektorja država ni potrebna. Prav tako pa s predlagano spremembo odloka ni ogroženo zasledovanje zastavljenih javnofinančnih ciljev, torej letos načrtovanega presežka v višini 0,4 % BDP. Dejstvo je, da je odgovorno javnofinančno načrtovanje temelj odgovorne ekonomske politike države. Vendar tudi ta ni sama sebi namen. Zagotovi naj smotno porabo javnih sredstev v skladu z ekonomsko močjo države in na najvišji ravni postavljenimi prioritetami. Uravnotežen pristop med cilji, ki se jih zasleduje, je v tem primeru izrazito v korist prebivalcev in prebivalk Slovenije.

Zato predlagam, da Državni zbor spremembo odloka podpre. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Predlog odloka je obravnaval Skupni odbor kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku Rudiju Medvedu.

RUDI MEDVED (PS LMŠ): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovane, spoštovani!

Skupni odbor je na četrti nujni seji dne 14. avgusta 2018 kot matično delovno telo obravnaval Predlog odloka o spremembi Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2018 do 2020, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije. Odboru je bilo poleg

predloga odloka predloženo naslednje gradivo: mnenje Zakonodajno-pravne službe, ocena Fiskalnega sveta in pisno stališče Vlade do ocene Fiskalnega sveta. Odbor je prejel tudi predlog za amandma odbora z dne 13. avgusta 2018. Na seji odbora so bile navzoče predstavnice in predstavniki Ministrstva za finance, Ministrstva za zdravje, Fiskalnega sveta, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije ter Zakonodajno-pravne službe.

Uvodno dopolnilno obrazložitev k predlogu odloka je podala ministrica za finance, ki je predstavila vsebino sprememb predloga odloka. Odlok je nastal na podlagi ekonomskih kazalcev v septembru 2017, ker pa so se okoliščine pomembno spremenile, lahko Vlada za zdravstveno blagajno in skrajševanje čakalnih vrst nameni več sredstev. Ob tem je ministrica opozorila, da Vlada sledi javnofinančnim ciljem in le-ti niso ogroženi. Povedala je, da je pravna podlaga za spremembo odloka zajeta v šestem členu kot v celoti. V nadaljevanju je predstavila tudi mnenje Vlade o oceni Fiskalnega sveta. Državna sekretarka Ministrstva za zdravje je v uvodu predstavila trenutno stanje na posameznih področjih v zdravstvenem sistemu, kjer so čakalne dobe najdaljše. Povedla je, da trenutno 60 tisoč ljudi čaka čez dovoljeno čakalno dobo, da pridejo do zdravstvene storitve. Dodala je, da se bo s spremembo odloka povečala dostopnost zdravstvenih storitev za zavarovane osebe. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je predstavila pisno mnenje in opozorila na pripombe glede pravne podlage, ki pa je z amandmajem ustrežneje urejena, ter napovedala redakcijski popravek. Predsednik Fiskalnega sveta je predstavil pisno oceno fiskalnega sveta ter ob tem opozoril, da gre, zavedajoč se problemov v zdravstvu, vendarle za odločanje o porabi javnega denarja. Za njegovo porabo obstajajo pravila in zakoni, ki jih je treba spoštovati. Opozoril je, da gre za porabo javnega denarja izven okvira, saj ni informacij, kako se bo povečanje sredstev zdravstvene blagajne kompenziralo pri ostalih blagajnah. Menil je, da mnenje Zakonodajno-pravne službe ni zgolj formalnost, saj šesti odstavek 6. člena Zakona o fiskalnem pravilu ni prava pravna podlaga za predlog spremembe okvira. Predstavnica Zavoda za zdravstveno zavarovanje je uvodoma pozvala k sprejetju odloka, da bi s tem pripomogli k zmanjšanju čakalnih vrst. V razpravi so bila izpostavljena predvsem vprašanja glede neskladja med Vlado in Fiskalnim svetom glede resničnega skrajševanja čakalnih vrst na posameznih področjih ter glede problematike čakalnih vrst zdravstvu nasploh in ali bo 35 milijonov evrov dovolj, saj gre za kratkoročni ukrep.

V nadaljevanju so poslanke in poslanci izpostavili tudi problem različnega vrednotenja enakih zdravstvenih storitev pri različnih izvajalcih ter vprašanje javnega zdravstva na eni strani in koncesionarjev na drugi strani.

Izpostavljeno je bilo tudi dejstvo, da sama sredstva ne zadoščajo, saj je treba zagotoviti tudi ljudi in opremo za izvajanje dodatnih zdravstvenih storitev. V razpravi in ob koncu so ministrica za finance ter predstavnice Ministrstva za zdravje in Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije podale še dodatna pojasnila. Ob obravnavi se je odbor v skladu s 130. členom Poslovnika Državnega zbora opredelil do naslednjega predloga za amandma odbora in ga sprejel. V preambuli odloka o spremembi Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorjev država za obdobje od 2018 do 2020 se črtata besedi »šestega odstavka«. S predlaganim amandmajem se sledi pripombi Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki je opozorila, da je sklicevanje na šesti odstavek 6. člena Zakona o fiskalnem pravilu kot na pravno podlago za sprejetje predlaganega odloka preozko, ker predlog odloka ni predložen Državnemu zboru v kontekstu priprave novega proračuna ali sprememb proračuna države.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga in odlok sprejel. Odbor je ob koncu razprave sprejel tudi naslednja sklepa: Odbor predlaga, da Vlada Državnemu zboru do seje Državnega zbora posreduje, na kakšen način se bo razdelilo 35 milijonov evrov sredstev za skrajšanje čakalnih vrst v zdravstvu. Skupni odbor predlaga Ministrstvu za zdravje in Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, da se dodatna sredstva v višini 35 milijonov evrov namenijo izključno za skrajševanje čakalnih vrst in pri sklepanju aneksa k splošnemu dogovoru za pogodbeno leto 2018 pričakuje od vseh akterjev, da takoj pristopijo k pripravi aneksa in zagotovijo možnost izvajanja storitev že z mesecem oktobrom 2018.

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima poslanska skupina Levica, zanjo Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS LEVICA): Hvala za besedo, predsedujoči.

Čakalne dobe v zdravstvu so resen in kompleksen problem, a ne nerešljiv. Vzroki zanje so jasni – napačno načrtovanje kadrov in pomanjkanje finančnih sredstev. Ukrepi za njihovo odpravo prav tako niso nobena skrivnost. Prepoved dela zdravnikov iz javnega sektorja v zasebnem sektorju je prvi tak ukrep, povečanje sredstev za zaposlitev zdravstvenega osebja in modernizacije zdravstvenih ustanov je drugi in boljše kadrovske planiranje je tretji ukrep. Kar manjka v tej enačbi, je politična volja. Vse od obnove kapitalizma v Sloveniji nobena koalicija ni hotela zares poseči v interese zdravniško-zavarovalniškega lobija in je namesto tega pospeševala razkroj javnega zdravstva. Korupcija, otekanje javnega denarja v privatne žepe sta legalizirana, sistem tako imenovanih dvoživk še naprej deluje nemoteno,

od 470 milijonov zbranih premij dopolnilnega zavarovanja jih 60 milijonov še vedno ostane v rokah komercialnih zavarovalnic, namesto da bi našli pot v krepitev javnega zdravstvenega sistema. Medtem se zdravstvo počasi, ampak zanesljivo amerikanizira, prednost imajo seveda tisti, ki lahko plačajo za komercialna premium zavarovanja, in tisti, ki lahko plačajo za takojšnjo oskrbo, ostali čakajo.

Glede naštetega tudi vlada v odhajanju ni naredila prav dosti in je ostala verna naslednica svojih predhodnic; ni ukinila dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in ga nadomestila s solidarno javno dajatvijo, čeprav je to zapisala v koalicijsko pogodbo, ni ustavila podeljevanja koncesij in zdravnikom javnega sektorja ni prepovedala dopolnilnega dela v zasebnem sektorju. Sprememba odloka, ki jo obravnavamo danes, pa je eden izmed redkih korakov v pravo smer – je skromen, ampak je ta pravi. Jasno, da teh 35 milijonov evrov čakalnih vrst ne bo odpravila, mislim, da tega tudi nihče ne trdi. Z ozirom na finančno podhranjenost zdravstvenega sistema bo vsekakor potrebnega kaj več kot to. Slovenija namreč za zdravje namenjuje samo 6,7 % BDP javnih sredstev, kar je precej manj od povprečja evrskega območja na 7,1 % in bistveno manj kot naša severna sosedica Avstrija, kjer so ta sredstva postavljena na 8 % BDP.

V Levici bomo ta odlok podprli. Povečanje sredstev za zdravstveni sistem mora biti namreč prioriteta tega mandata, in če gre verjeti predvolilnim obljubam, se bo to tudi zgodilo. Kljub temu pa se moramo vprašati, če se res zavedamo, ali je zdravstvo tista prioriteta, ki jo moramo kot družba slediti vsaj v praksi. V istem času, ko se pogovarjamo o 35 milijonih evrov, ki naj jih damo za odpravo čakalnih dob, bo država za nakupe ofenzivnih oklepov bojnih vozil namenila 306 milijonov evrov in v prihodnjih 30 letih za njihovo vzdrževanje skoraj še enkrat toliko. Pridemo do pol milijarde evrov sredstev. Za pol milijarde evrov, ki jih namenimo v zdravstveni sistem, bržčas zaradi čakalnih dob v zdravstvu najverjetneje ne bi bilo več treba sklicevati nujnih in izrednih sej, tako pa je očitno še vedno vztrajna politična prioriteta zaveza do Nata, ne pa zaveza do zdravja slovenskih državljanek in državljanov. Skratka, v Levici ta odlok podpiramo in politikam, ki bodo dodatna sredstva namenile zdravstveni oskrbi slovenskih državljanek in državljanov, ne pa interesom Nata, bomo sledili tudi naprej v temu mandatu. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima Poslanka skupina Nova Slovenija – krščanski demokrati, zanj Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik. Drage kolegice, dragi kolegi, spoštovana gospa ministrica!

Rad bi seveda pozdravil tukaj tudi ministrico za zdravje, ampak gotovo nas kje spremlja. V Poslanski skupini Nova Slovenija –

krščanski demokrati smo predlog za spremembo odloka o okviru za pripravo proračuna na pristojnem odboru podprli. Izpostavili smo dilemo, ali bomo striktno spoštovali Zakon o fiskalnem pravilu ali odprli javno denarnico za 35 milijonov evrov za skrajšanje čakalnih dob. Na tem mestu gre zahvala slovenskemu gospodarstvu, vsem tistim, ki v realnem in javnem sektorju vsak dan skrbijo s slovensko pridnostjo, so zaslužni, da bo letošnji pridelek za 35 milijonov na tem področju večji. So se pa razmere od glasovanja na pristojnem odboru do danes spremenile, saj smo bili seznanjeni, da je bila opravljena analiza čakalnih dob po sistemu e-naročanje, ki so jo opravili Dorjan Marušič, Biserka Simčič in Marjana Kuhar, kjer so celo ugotovili, da je le 27 % – torej malo več kot četrtina vseh – podatkov o čakalnih dobah verodostojnih. Zaskrbljujoče.

Pred dokončnim odločanjem od Vlade pričakujemo pojasnila, kateri podatki o vodenju čakalnih dob so verodostojni. Krščanski demokrati namreč pričakujemo, da se bo 35-milijonski presežek, ki se je nabral v zdravstveni blagajni, resnično porabil za odpravo čakalnih vrst, ki so se v času ministrovanja Milojke Kolar Celarc rekordno, dramatično povečale. Po podatkih Vlade nad dopustno čakalno dobo v zobozdravstvu čaka 32 tisoč 530 pacientov, po podatkih Vlade nad dopustno čakalno dobo na ortopediji čaka 13 tisoč 812 pacientov, na področju kardiologije in angiologije 13 tisoč 930 pacientov in na področju okulistike 14 tisoč 50 pacientov, skupaj torej 74 tisoč 330 čakajočih pacientov nad dopustno čakalno dobo, kar je zelo zaskrbljujoč podatek. Kljub zahtevam in sprejetemu sklepu na odboru, kako bo porabljenih predvidenih 35 milijonov evrov iz presežka zdravstvene blagajne, s pojasnili Vlade nismo zadovoljni, saj se je zopet spretno izognila konkretnemu odgovoru. V Novi Sloveniji nas zanima, kako se bodo skrajšale čakalne dobe, ker bomo vložili 35 milijonov evrov. V Novi Sloveniji zato pričakujemo poročilo o porabi teh sredstev. Pričakujemo, da bo splošni dogovor spremenjen tako, da bodo sredstva namenjena tistim izvajalcem, ki bodo dejansko odpravili čakalne dobe v zobozdravstvu, na ortopediji, na področju kardiologije in tudi okulistike. Pred dokončnim odločanjem o podpori odloka pa od Vlade pričakujemo odgovor, kateri seznam vodenja čakalnih dob je uporabila in če so podatki verodostojni, glede na to, da skupina strokovnjakov trdi drugače. V Novi Sloveniji ne dvomimo, da so se čakalne dobe povečale, saj ni bilo sprejetih ključnih ukrepov za prenovo zdravstvenega sistema, ki je tik pred razpadom. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima Poslanska skupina Stranke Alenke Bratušek, zanj Marko Bandelli.

MARKO BANDELLI (PS SAB): Spoštovani predsednik, hvala. Spoštovani kolegi!

V Poslanski skupini Stranke Alenke Bratušek bomo spremembo odloka, o katerem danes razpravljamo, podprli. Razumemo sicer določene pomisleke Fiskalnega sveta. Najprej o precedensi. Odhajajoča vlada, ki na pobudo Zavoda za zdravstveno zavarovanje zdaj predlaga, da se predvidenih presežnih 35 milijonov evrov porabi za skrajševanje nedopustno dolgih čakalnih vrst v zdravstvu, v nekaterih primerih res dela precedense, ki niso dobra popotnica. Danes se sicer pogovarjamo o dodelitvi dodatnega denarja za delno ureditev razmer v zdravstvu, kar je dobro, in to pozdravljamo, pred nekaj meseci pa smo v Državnem zboru denar, ki je bil v proračunu že zagotovljen za pokojnine, upokojencem vzeli, na kar je opozorila tudi naša predsednica Alenka Bratušek. A če je bil tisti primer res eklatanten primer, kako se ne dela, saj bi, zato da bi sploh lahko sredstva za pokojnine namenili za nekaj drugega, morali najprej sprejeti rebalans proračuna, današnja namenitev dodatnih 35 milijonov za zdravstvo ni tak primer. Ta sredstva, teh 35 milijonov evrov je Zavod za zdravstveno zavarovanje prejel od državljanov in prav je, da se ta denar zdaj tudi porabi zanje, kot bi bilo prav, da bi se denar, namenjen upokojencem, porabil za povišanje pokojnin.

Po naši oceni je treba slišati tudi oceno Fiskalnega sveta, da vlada v odhajanju v štirih letih ni uspela izvesti potrebnih reform v zdravstvu, zato vlado poziva, naj, citiram, »izvede dosleden pregled ekonomičnosti poslovanja zdravstvenega sistema in učinkovito ukrepa na ustreznih področjih«. Z drugimi besedami, Fiskalni svet se boji, da bi se denar, teh 35 milijonov evrov, o katerih danes razpravljamo, sicer dodelil za skrajšanje čakalnih dob, a zaradi tega dodatnega denarja čakalne dobe ne bi bile nič krajše, da bi sredstva spet poniknila v sistemu.

Čeprav je bojazen Fiskalnega sveta verjetno upravičena, bomo tej spremembi odloka, ki jo dejansko predlaga Zavod za zdravstveno zavarovanje, v Stranki Alenke Bratušek dali zeleno luč. Verjamemo, da je Zavod za zdravstveno zavarovanje premislil, kako bi sredstva porabil učinkovito, preden je od Vlade zahteval sprostitev teh sredstev. Smo pa, zato da bi bilo teh 35 milijonov evrov res namenjenih izključno za skrajšanje čakalnih dob v zdravstvu, na pobudo naše poslanske skupine sprejeli tudi sklep skupnega odbora, v katerem smo poslanci od Ministrstva za zdravje zahtevali, da ta sredstva resnično nameni izključno za to. Pozvali smo tudi vse ostale akterje, naj naredijo vse za to, da bi se ta dodatna sredstva lahko začela porabljati že v mesecu oktobru. Svojo nalogo v tej zgodbi bo Državni zbor v današnjem glasovanju opravil.

Poslanci Stranke Alenke Bratušek bomo predlog podprli.

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo Robert Polnar.

ROBERT POLNAR (PS DeSUS): Gospe poslanke, gospodje poslanci!

Spreminjanje okvira za pripravo proračunov sektorja država je neizogibno povezano s koristnostjo in smiselnostjo fiskalnega pravila v slovenski legislativi. Osrednja odločitvena dilema, ki jo moramo razrešiti, leži med dvema različnima interpretacijama splošnih makroekonomskih okoliščin in posebnih okoliščin v zdravstvu v letu 2018 ter možnosti porabe presežkov institucionalnih enot sektorja država, v konkretnem primeru Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Protagonista kategorično nasprotujočih si stališč sta izvršilna oblast in Fiskalni svet. Če naj bomo pravični in koristni, moramo sprejeti trajno razliko med konvencionalno modrostjo, zapisano v fiskalnem pravilu, in stvarnostjo, opredeljeno z računovodskim izkazom polletnega poslovanja zdravstvene zavarovalnice. In na koncu, kar ne preseneča, je le stvarnost tista, ki šteje. Stvarnost pa v politiki in gospodarstvu bolj kot na kateremkoli drugem področju senčijo družbene in vedenjske izbire in osebne ali skupinske denarne prednosti.

Na tem mestu pa se soočimo z neizogibno očitnim, toda vsesplošno prezrtim dejstvom, to je, da je nemogoče napovedati bodoče ekonomsko stanje v gospodarstvu, prehod iz dobrih časov v recesijo in nazaj. Obstaja obilje prognoz, ni pa trdno oprijemljive vednosti. Vsi tekmujejo z različnimi kombinacijami negotovih vladnih aktivnosti, z neznanim obnašanjem podjetij in posameznikov, tudi z nepredvidljivim tehnološkim razvojem in drugimi inovacijami, odzivom potrošnikov in investitorjev. Tu so potem še različni učinki uvoza in izvoza, gibanja kapitala in odzivi gospodarskih družb, javnosti in Vlade nanje, zato je preveč očitno naslednje: ne more biti znano, kar je rezultat kombinacij neznanega. Takšen je od nekdaj bil stvaren pogled v gospodarsko prihodnost in takšen bo vselej tudi ostal. Običajna modrost je nestabilna. Redno se spreminja v nekaj drugega, morebiti nasprotnega od prejšnje stopnje, čeprav so njeni zagovorniki spet zelo samozavestni, ko vsiljujejo novo pravovernost.

Za nazaj se pogosto strinjamo, da razvojne politike niso služile izraženemu cilju in da so temeljile na slabih zamislih. Po navadi trdimo, da slabe zamisli uspevajo, ker so v interesu vplivnih skupin, in da se to brez dvoma dogaja. Da se to dogaja, je nekaj vsakdanjega in dogaja se s presenetljivo doslednostjo. To je bistvo vsega. Slabe zamisli morebiti ne služijo deklariranim ciljem, vendar je značilno, da se za njihove poglavitne arhitekture izkažejo kot dobre zamisli. V minulih dveh desetletjih je bilo v slovenskem ekonomskem razvoju veliko

eksperimentov, ob katerih je težko prezreti njihov skupni imenovalec. Načrtovalcem gre po navadi prav dobro, subjekti poizkusov pa so pogosto tepeni. Fiskalno pravilo je s svojimi omejevalnimi določili namerjeno izključno v recesijski del gospodarskega cikla, kakšna pa je njegova uporabnost ob preobratu oziroma v obdobju konjunktura? To lahko vidimo danes, brez vseobsežne fiskalne ezoterike ne moremo uporabiti teh 35 milijonov evrov, ki predstavljajo zgolj 0,18-odstotni delež najvišjega obsega izdatkov sektorja država za leto 2018.

V Poslanski skupini Desus bomo predlagani odlok podprli. Prav je, da tako storimo, danes ne odločamo o porabi sposojenega tujega varčevanja, marveč o uporabi evidentiranega presežnega polletnega poslovnega zida, ki je nastal na podlagi vplačil naših zavezancev. Prav je tudi, da se ta denar nameni za izvajanje medicinskih storitev sodržavljanom, ki jih najbolj potrebujejo in nanje najdlje čakajo. Gospe in gospodje, ni pa možno ob vsem dogajanju v zvezi s temi 35 milijoni evrov resignirano neugotoviti, da se je tista poznana rečenica bolj papeški kot papež v resnici morala pojaviti zgolj na Slovenskem in nikjer drugje. Hvala lepa.

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke, zanjo Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI (PS SNS): Lep dober dan vsem skupaj!

Pri tem odloku se je zopet pokazalo, da vlada krši pravila, zakone, dogovore, ustavo pa še kaj. Fiskalni svet je bil na eni strani, vlada je bila na drugi strani. Dejstvo je, da se vlada ni dogovarjala s fiskalnim svetom, kar kaže na nesposobnost dosedanje vlade, in bojim se, da bo tako tudi naprej. Tukaj moramo zameriti vladi, konec koncev bi vlada morala pripraviti okvir za porabo teh 35 milijonov, pa ga ni pripravila. Edino, kar je rekla, pravi, da bo to šlo za skrajšanje čakalnih vrst, kar je neumnost. Ta denar ne more iti za skrajšanje čakalnih vrst in ta denar nikakor ne bo skrajšal čakalnih vrst. Čakalne vrste so organizacijski problem. To je treba rešiti. Ne pa, da bomo dali teh 35 milijonov verjetno, najverjetneje za migrante, za oskrbo migrantov, konec koncev je treba kupiti 179 tisoč šamponov, 179 tisoč zobnih ščetk, 179 tisoč zobnih past, 3 tisoč zavitkov damskih vložkov po 10 oziroma 16 v zavitku, 2 tisoč paketov plen, potem tisoč 200 kovinskih ležišč in podobno – to so razpisni pogoji, naročilni pogoji, ki jih je že dala Vlada ven, in verjetno bo šel velik del tega denarja sem. Drugi del denarja pa se bojim, da bo šel za poplačilo dobav, ki jih hočejo tisti, ki so preplačane dobave dobavljali državi, da bodo dobili denar. Bojim se, da bo to vse skupaj izginilo v neke nenasitne žepe, ne bo pa šlo tja, kamor bi moralo iti.

Konec koncev vlada govori o čakalnih vrstah. V tem trenutku je največji problem

slovenskih bolnišnic to, da nimajo klimatiziranih prostorov. To je treba rešiti v prvi vrsti, ne pa neke imaginarne čakalne vrste, ki jih ta denar ne bo rešil! Ker ni niti namen tega denarja in teh sredstev, da se to reši, kajti to je pesek v oči vsem nam. Mogoče nekaterim od vas ne, ker to že veste, ampak ostalim, ki tega še ne vemo, kako bodo to izpeljali, predvsem pa javnosti pa to je pesek v oči. Slovenske bolnišnice imajo grozne probleme. Konec koncev je že to, da zbiramo zamaške za operacije, svinjarija. Da prosimo ljudi in po časopisih zbiramo denar, je tudi svinjarija. Kdo je za to kriv? V največji meri dosedanja vlada. Nova še ni formirana in upam, da bo nova naredila kaj drugega, čeprav se bojim – mislim, da ne bo nič iz tega.

Skratka, zaradi te spremembe se čakalne vrste nikakor ne bodo skrajšale, bo pa teh 35 dodatnih milijonov evrov morda omogočilo boljšo in hitrejšo zdravstveno oskrbo bolnikov, zato bomo ta odlok navkljub kozlarijam, ki so vključene vanj, podprli.

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Spoštovani!

Danes bo očitno Državni zbor z veliko večino sprejel teh 35 milijonov za, verjetno bo teh 35 milijonov pod pretvezo skrajševanja čakalnih dob šlo v zdravstvo in lahko boste spet rdečo mašnico zavezali in si dali priznanje na prsi, češ, skrajšujemo čakalne dobe, ki so resen problem v slovenskem zdravstvu, vendar obvladljiv – ampak ne s takšnimi ukrepi, ki so danes pred nami. Če bi prejšnja in verjetno tudi sedanja vlada posegli po resnih ukrepih, potem bi bile te čakalne dobe krajše že danes. Če pogledate osnutek koalicijske pogodbe, ki od včeraj kroži po spletu, torej nove koalicijske pogodbe gospoda Šarca, in če berete področje zdravstva, lahko ugotovite eno: prejšnja vlada, vlada Mira Cerarja, je na tem delu padla v celoti, kajti besedilo je popolnoma isto, kot so ga pred štirimi leti podpisale stranke SMC, SD in Desus, ki tudi danes z LMŠ in Levico podpisujejo enako koalicijsko pogodbo. Torej, naredili niso nič in nadaljujejo s tem delom.

Kar nekaj denarja je bilo porabljenega za skrajševanje čakalnih dob, za tiste, ki ste bili v koaliciji in ste mogoče pozabili, pa tudi za nove: leta 2016 je prvih 8 milijonov šlo za skrajševanje čakalnih dob, glede na odgovor na moje poslansko vprašanje je bila realizacija okoli 70 %. Na vprašanje zakaj je bil odgovor ministrice, češ, ta denar je bil namenjen sredi tekočega leta in se izvajalci niso mogli pripraviti. Tudi teh 35 milijonov bo šlo konec leta in se izvajalci ne bodo uspeli pripraviti, potem je bilo 2017 namenjenih 16 milijonov evrov in do meseca aprila letošnjega leta smo lahko na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje še vedno pregledovali zbrane podatke glede čakalnih dob, čakalnih vrst in tako naprej. Po zbranih podatkih,

torej aprila še, je bilo jasno, da se čakalne dobe kljub tistemu denarju 2016 in 2017 niso skrajšale, ampak da se podaljšujejo. Aprila je nad dopustno mejo za prvi pregled in pa ostale storitve čakalo nekje 59 tisoč oseb, kar je predstavljalo 37 % vseh čakajočih. No potem je Vlada še 25. januarja 2018 odločila, da se še nameni dodatni denar in spet 16 milijonov, pardon, za skrajševanje čakajočih pacientov nad dopustno čakalno dobo na izbranih zdravstvenih storitvah, del denarja pa je šlo za slabih 4 tisoč 400 posegov za funkcionalno diagnostiko, to je MR, CT, ultrazvok in rentgen. Od aprila naprej ne moremo oziroma ni moč več javno spremljati gibanje čakalnih dob. Ni možno. Zakaj? Ker je koalicija prejšnje vlade sprejela Zakon o pacientovih pravicah, v katerem seveda govorimo o e-naročanju in e-napotnicah, ukinja staro orodje za spremljanje čakalnih dob, to je Načas in uvaja novega. In danes lahko poslušate, da noben podatek ni verodostojen, torej ne moremo vedeti, kje so najdaljše čakalne dobe. Danes boste poslanci 35 milijonov namenili za skrajševanje čakalnih dob, ker sploh ne vemo, kje je problem, kje so najdaljše čakalne dobe. Ne vemo. Ker danes vsi strokovnjaki, ki se ukvarjajo s tem, Nacionalni inštitut za javno zdravje, Zdravniška zbornica, lahko vprašate bolnišnice, ne vedo, kje so največji problem. In 35 milijonov bo ponovno vržen skozi okno, ne za skrajševanje čakalnih dob, ne za bolnike, verjetno spet za nekoga drugega. In samo spomnim se, kako težko je bilo nekaterim poslancem potrditi vmesno in pa končno poročilo preiskovalne komisije, ko so bili dokazi na mizi, dokazi o korupciji v zdravstvu. Takrat je bil strašen problem, danes za 35 milijonov zopet v bolnišnice, ker ne vemo, še enkrat, kam bo šel ta denar, pa ni nobenega problema. Ni bilo problema za 136 milijonov poplačila izgubarjem v bolnišnici, torej nagrado tistim, ki so naredili zgubo, so dobili 136 milijonov. Bil je problem potrditi končno poročilo o korupciji v zdravstvu, še enkrat, in naznanitve sumov kaznivih dejanj. Niti enega predloga prejšnje vlade in težko verjamem, da tudi sedanje, da bo predlog za zmanjšanje korupcije kadrovske probleme, javno mrežo in tako naprej. Še vedno bomo dajali denar brez kakršnihkoli učinkov. Žal je v slovenskem zdravstvu pač tako, da se ukvarjamo s klimo namesto, da bi se ukvarjali z umetno inteligenco, kakor se ukvarjajo razvite države.

V Slovenski demokratski stranki tega predloga ne bomo podprli.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima poslanska skupina Lista Marjana Šarca, zanjo Jože Lenart.

JOŽE LENART (PS LMŠ): Spoštovani predsednik, ministrica, generalna sekretarka, kolegice in kolegi!

Zdravstvo bo naša prioriteta, smo si zadali v Listi Marjana Šarca. Od leta 2013 se

kumulativno gledano sredstva iz naslova prispevkov iz obveznega zavarovanja povečujejo, kljub temu pa je dostopnost do zdravstvenih storitev vse slabša. V Poslanski skupini Liste Marjana Šarca smo prepričani, da samo višanje sredstev za zdravstvo ne bo prineslo zelenih rezultatov, temveč je predvsem treba povečati učinkovitost same porabe. Slovenija po podatkih OECD namenja primerljiv odstotek BDP za zdravstvo, zavedati se pa moramo, da Slovenija dosega 85 % BDP v povprečju Evropske unije. Istočasno smo v primerjavi z Evropsko unijo soočeni z višjimi cenami nabave zdravil, opreme, preplačano infrastrukturo, na drugi strani pa imamo v zdravstvu nižje plače in kadrovske podhranjenosti zdravstvenih timov. Sklepamo torej lahko, da težava ni zgolj v samem financiranju. Državljanke in državljani, ki so bolni in v tem trenutku čakajo na življenjsko pomemben pregled ali operacijo, se bodo verjetno strinjali, da šteje edino, kako priti do pravočasne in kakovostne zdravstvene storitve. Ustrezne politične odločitve, kadrovska podhranjenost, nesoglasja v vodstvih zavodov in zakonodajni postopki so v takih trenutkih sekundarnega pomena. Žal nas trenutne neurejene razmere v zdravstvu počasi oddaljujejo od zaželenega cilja, ki je javni, kakovostni in dostopni zdravstveni sistem za vse državljane.

V Poslanski skupini LMŠ menimo, da se je treba takoj in odločno lotiti krajšanje čakalnih vrst, racionalizacije poslovanja, boljšega organiziranja, predvsem pa učinkovitejšega vodenja in upravljanja javnih zdravstvenih zavodov. Javno in zasebno zdravstvo pa morata delovati z roko v roki v dobrobit vseh. Predlog spremembe odloka sledi temu, da se presežek v višini 35 milijonov evrov porabi izključno za skrajševanje čakalnih vrst, zato mu v Poslanski skupini LMŠ ne bomo nasprotovali. Bomo pa budno spremljali učinkovitost porabe tega denarja, ki bo možna le ob upoštevanju nacionalnih strokovnih normativov in vzpostavitvi varne in dostopne mreže zdravstvenih storitev za celotno državo. Ker se soočamo s pomanjkanjem zdravstvenih timov tako zdravnikov, sester kot drugega zdravstvenega osebja, smo pred pomembnim izzivom naše zdravstvo, in sicer kako zadržati strokovni kader doma. Poudarek mora biti na zagotavljanju ustreznih pogojev dela in nagrajevanju za njih in za mlade kadre, ki vstopajo v ta sistem. Trend, da naše učne ustanove v vedno večji meri izobražujejo kadre za tujino, moramo zaustaviti takoj. Groba ocena je namreč, da odide v tujino približno 10 % diplomantov, če pa ob tem vzamemo v ozir še podatek, da cena študija na diplomanta znaša dobrih 50 tisoč evrov, lahko povzamemo, da imamo neurejen zdravstveni sistem, ki usposobljenim kadrom trenutno žal ne omogoča osebnega in pa strokovnega razvoja.

Nenazadnje v Poslanski skupini LMS menimo, da bo nadzor nad porabo sredstev po tem odloku pomembna iztočnica za oblikovanje nadaljnjih potez za celovito zdravstveno reformo. Kot že rečeno, pa bomo predlog odloka podprli. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala, predsednik, za besedo. Spoštovana ministrica, državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Pred nami je Predlog za spremembo odloka v okviru za pripravo proračuna sektorja država za obdobje 2018–2020, s katerim omogočamo presežek vplačanih prispevkov za socialno varnost v ocenjeni višini 35 milijonov, ta sredstva so zbrali zavarovanci, zato je toliko bolj pomembno, da ta sredstva namensko damo za skrajševanje čakalnih vrst.

Zakaj za skrajševanje čakalnih vrst? Iz mesečnega poročila o čakalnih dobah Nacionalnega inštituta za javno zdravje na dan 1. 4. 2018 na prvi pregled 23 izbranih vrst zdravstvenih storitev in na 379 terapevtsko-diagnostičnih storitev skupaj čaka 157 tisoč 485 oseb. Od tega nad dopustno mejo, kot je bilo že danes povedano, nekaj več kot 58 tisoč oseb, to je kar 37,16 odstotkov vseh čakajočih. Veliko je bilo povedanega tudi o tem, da te čakalne dobe niso povsem realne. Prav tako je tudi iz pregleda najdaljših čakalnih vrst na dan 15. 7. 2018, na primer, razvidno, da so z vidika števila vseh čakajočih nad dopustno dobo najbolj kritične specialnosti s področja zobozdravstva, ortopedije, kardiologije, okulistike in tako naprej. Bruto domači proizvod Slovenije se povečuje od leta 2014. Tudi v letu 2018 se pričakuje relativno visoka rast, zato Socialni demokrati vztrajamo, kot smo že tudi nenehoma govorili, da gospodarsko rast morajo čutiti tudi ljudje.

Zato v naši poslanski skupini s tem odlokom nimamo težav. A če smo zelo togi, lahko morda res tolmačimo, da predlog odloka ni v skladu z Zakonom o fiskalnim pravilu, a vendar s to spremembo, še enkrat, ne ustvarjamo novih izdatkov. Preprosto povedano, porabljamo samo ta denar, kar so ljudje vplačali s prispevki za socialno varnost. Ker je bilo vplačanega več denarja, bomo tudi s sprejemom tega odloka omogočili večjo porabo za točno določene storitve, kjer so čakalne dobe najdaljše. S tem se bo tudi omogočal dostop do zdravstvenih storitev. In prav je tako. V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo to nadzirali.

V naši poslanski skupini bomo tudi sledili stališču Vlade, čeprav se le-ta ne strinja z oceno Fiskalnega sveta. Vlada zagotavlja, da se kljub predlagani novi zgornji meji izdatkov za zdravstveno blagajno za leto 2018 še vedno dosledno zasleduje načelo previdnosti pri načrtovanju in ocenjevanju obsega izdatkov in prihodkov, ki ga nalaga Zakon o fiskalnem

pravilu. Prav tako Vlada poudarja, da dodaten fiskalni prostor, ki se namenja porabi v zdravstveni blagajni, ne predstavlja strukturnih odhodkov. Gre torej za enkratne učinke odprave nedopustno dolgih čakalnih dob.

V poslanski skupini, kot sem že nekajkrat povedala, bomo ta predlog odloka podprli. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo Janja Sluga.

JANJA SLUGA (PS SMC): Odlok v okviru za pripravo proračunov sektorja država predstavlja osrednji dokument, ki določa naš javnofinančni okvir za obdobje od leta 2018 do 2020. Pripravljen je na podlagi Zakona o fiskalnem pravilu, z namenom odgovornega javnofinančnega načrtovanja. Odlok med drugim opredeljuje najvišji možni obseg izdatkov za sektor država in posamezne blagajne javnega financiranja. S predlagano spremembo pa se posega samo v tisti del, ki se nanaša na presežek Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije v letu 2018. Odlok o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje 2018 do 2020 je bil v Državnem zboru sprejet aprila 2017, pozneje pa noveliran septembra 2017. Oboje na podlagi izhodišč, ki sta jih za tisto obdobje pripravila Umar in Statistični urad Republike Slovenije. Okoliščine, na podlagi katerih je bil odlok sprejet, pa so se do danes občutno spremenile, kar je v prvi vrsti znak, da je vlada Mira Cerarja državo štiri leta vodila v pravi smeri. Umar v svoji pomladanski napovedi gospodarskih gibanj za leto 2018 napoveduje, da se bo visoka in široko osnovana gospodarska rast letos nadaljevala. Ugodno nadaljevanje pa pričakujemo tudi v prihodnjem letu. Ključni razlogi letošnje nadaljnje visoke rasti bodo še naprej visoke rasti izvoza in investicij. Ob višji rasti razpoložljivega dohodka se bo rast zasebne potrošnje še pospešila. Prav je, da presežke, ki smo jih uspeli ustvariti, v prvi vrsti občutijo prav ljudje, zato želimo s spremembo odloka omogočiti, da bi se presežki zdravstvene blagajne namenili za financiranje skrajševanja čakalnih dob, saj te ostajajo osnovni izziv prav vseh deležnikov v zdravstvu.

Mnenje Fiskalnega sveta pričakovano izpostavlja nekatere pomisleke, ki jih je treba primerno nasloviti. Organ po svoji funkciji teži k zasledovanju načela previdnosti pri poseganju v dogovorjene javnofinančne okvire in seveda ni naklonjen možnosti porabe presežkov institucionalnih enot sektorja država. Vendar pa Vlada v svojem obrazloženem mnenju ugotavlja, da je dejansko prišlo do okoliščin, ki utemeljujejo zvišanje zgornje meje izdatkov zdravstvene blagajne. Hkrati Vlada jasno in natančno pojasnjuje, da javnofinančna konsolidacija s spremembo odloka ni ogrožena ter da obstajajo utemeljeno pričakovanje, da bodo zastavljeni

javnofinančni cilji navkljub tej spremembi doseženi.

Na seji matičnega delovnega telesa smo bili s strani nekaterih poslancev oziroma poslanskih skupin priča namernemu nerazumevanju sprejemanja nadaljnjih internih aktov Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in njihovih pravil sprejemanja, na podlagi katerih se bo lahko ta sprememba odloka dejansko v praksi tudi realizirala. In to kljub večkratnim pojasnilom predstavnikom zavoda in Vlade o proceduri, vsebini sprejemanja aneksa k splošnemu dogovoru za leto 2018. Rezultat tega je bil sprejet sklep, s katerim je odbor predlagal Vladi, da se do izredne seje posreduje podatke, na kakšen način se bo razdelil presežek sredstev v višini 35 milijonov evrov. Naj še enkrat poudarimo, da bo natančen razrez določen v postopku partnerskih dogovarjanj med Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Ministrstvom za zdravje, ki pa nista edina deležnika, ki se o tem dogovarjata. Zato so današnje do milimetra natančne ocene, ki jih želijo nekateri, verjetno preuranjenje. Seveda pa so jasne prioritete, na katerih področjih in na kakšen način se bodo sredstva koristila.

Za SMC je pomembno, da ta denar pride do ljudi, zato je predvidena poraba osredotočena na plačilo zdravstvenih storitev na primarni in tudi na sekundarni ter terciarni ravni, kjer so čakalne dobe nedopustno dolge. In to je vsa umetnost. Upamo, da so vas vladna pojasnila na sklep skupnega odbora še bolj utrdila v prepričanju, zakaj je treba ta današnji odlok podpreti, čeprav ta formalno sploh niso podlaga za končno odločanje o predlogu odloka.

V Poslanski skupni SMC seveda predlog odloka podpiramo.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu odloka niso bili vloženi, prehajamo na glasovanje o predlogu odloka. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje vaših glasovalnih naprav. Imate težavo? Pridemo do tja.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmaja, sprejetega na matičnem delovnem telesu, predlog odloka neuskkljen, kar pomeni, da lahko glasujemo. Sem opazil, da so želje po obrazložitvah glasu.

Najprej sprašujem, če kdo želi obrazložiti glas v imenu poslanske skupine? Ne želi. Potem pa dajem besedo za obrazložitev glasu v svojem lastnem imenu poslanki Lidiji Divjak Mirnik.

Imate besedo.

LIDIJA DIVJAK MIRNIK (PS LMŠ): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Lepo pozdravljeni!

Glasovala bom za.

Vendar bi ob tem želela povedati naslednje. Ker smo slišali, da se bo ta denar začel porabljati komaj v mesecu oktobru in tudi ni nujno, da se ga bo mogoče v celoti tudi porabilo, predlagam, in ta moj apel gre skupščini Zavoda za zdravstveno zavarovanje, da od teh 35 milijonov vsaj en milijon nameni za posodobitev in namestitev klimatskih naprav v UKC Maribor. Vsi smo bili seznanjeni s tiskovno konferenco, ki jo je strokovni direktor sklical, zato tudi obrazložim moj predlog, ker je nedopustno in skrajno neodgovorno, da morajo bolniki dodatno trpeti v bivanjskih razmerah, ki niso primerne. S tem so bolniki dodatno podvrženi stresu, isto pa velja tudi za zaposlene, ki delajo v nemogočih razmerah v UKC Maribor.

Zato še enkrat predlagam skupščini, da en milijon nameni za prenos oziroma prenovo in namestitev klimatskih naprav v UKC Maribor, in to takoj. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Želi še kdo obrazložiti glas v svojem lastnem imenu? Če ne želi, potem prehajamo na glasovanje.

Prosim vas, da še enkrat preverite delovanje vaših glasovalnih naprav.

Glasujemo. Glasovanje poteka. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 44, proti 23.

(Za je glasovalo 44.) (Proti 23.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet. S tem zaključujem 3. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA VOLITVE PODPREDSEDNIKOV DRŽAVNEGA ZBORA.**

Obveščam vas, da sta predloga za izvolitev podpredsednikov Državnega zbora predložili skupina 52 poslank in poslancev s prvopodpisano Andrejo Zabret, ki za podpredsednico Državnega zbora predlaga Tino Heferle, ter skupina 49 poslank in poslancev s prvopodpisanim Igorjem Zorčičem, ki za podpredsednico Državnega zbora predlaga Moniko Gregorčič, ki pa je 22. avgusta 2018 umaknila soglasje h kandidaturi, zato je omenjeni predlog s tem postal brezpredmeten.

Za dopolnilno obrazložitev predloga kandidature dajem besedo predstavniku predlagatelja Aljažu Kovačiču.

ALJAŽ KOVAČIČ (PS LMŠ): Hvala za besedo. Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Skupina poslank in poslancev šestih poslanskih skupin meni, da je Tina Heferle primerna kandidatka za zasedbo mesta podpredsednice Državnega zbora Republike Slovenije. Študij prava je zaključila z odliko leta 2011 na Pravni fakulteti v Ljubljani, nato pa je svojo karierno pot nadaljevala v državni upravi ter kasneje v odvetništvu. V tem času je opravila pravniški državni izpit in odvetniški izpit. Glede na njeno pravno izobrazbo menimo, da se bo

lažje soočala z tolmačenjem določb Poslovnika Državnega zbora, kar je pri delu vodenja seje Državnega zbora najbolj pomembna lastnost. Tina Heferle je zanesljiva, umirjena in hitro odzivna oseba, ki zagovarja spoštljiv dialog, spoštovanje sogovornika ter se zavzema za dosledno zagotavljanje svobode govora.

Iz navedenih razlogov verjamemo, da bo znala opravičiti dano zaupanje za zasedbo te odgovorne funkcije. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin, besedo ima poslanska skupina Demokratične stranke upokoencev Slovenije, zanjo Jurij Lep.

JURIJ LEP (PS DeSUS): Gospod predsednik, hvala za besedo. Spoštovane kolegice, cenjeni kolegi, vsi lepo pozdravljeni!

Prejšnji petek smo prestopili prvo stopnico na poti k novi levosredinski vladi, za katero smo se v stranki Desus veš čas zavzemali, kar nas izjemno veseli. Močna socialna država je za nas ključnega pomena, in to lahko zagotovi le levosredinska vlada. Pred dvema mesecema, ko so se kazali nekoliko drugačni obrisi naše vlade, smo izvolili prvega med enakimi, mag. Mateja Tonina, nismo pa izvolili njegovih namestnikov, ki bi mu olajšali delo, danes bomo to popravili. Izvolili bomo novo podpredsednico in tako omogočili nemoteno delovanje parlamenta, saj je mag. Tonin napovedal svoj sestop s parlamentarnega premetanega trona. In ker se mag. Tonin rad pohvali, da je mož beseda, verjamemo, da bo to tudi storil in bo stopil s funkcije predsednika Državnega zbora. Kot rečeno, danes je pred nami kandidatka za podpredsednico Državnega zbora, ki je prav tako predstavnica mlajše generacije – gospa Tina Heferle. V enem od intervjujev smo lahko prebrali, da eno njenih življenjskih vodil pravi: Vse se da, če se hoče. Kandidatka je povedala, da tak stavek opisuje njeno voljo, zagnanost in željo, nenazadnje pa tudi iskrenost in poštenost. Menimo, da so to prave lastnosti za tako visok položaj, pa tudi dejstvo, da je kandidatka pravnica, opravlja pa delo odvetnice, zagotovo koristi.

V Poslanski skupini Desus bomo soglasno podprli Tino Heferle za podpredsednico Državnega zbora.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke, zanjo Zmago Jelinčič Plemeniti. Se odpoveduje. Potem ima besedo Poslanska skupina Lista Marjana Šarca, zanjo Andreja Zabret.

ANDREJA ZABRET (PS LMŠ): Hvala za besedo gospod predsednik. Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanke in poslanci ter vsi, ki spremljate današnjo sejo!

Naša država je relativno mlada in v veliko ozirih šele utrjuje in gradi parlamentarno

tradicijo, kar se tudi manifestira v samem delovanju. Kot novinci v osrednji, najvišji predstavniki in zakonodajni instituciji Slovenije, lahko spremljamo kulturo dialoga, ki je po naši oceni vsaj v nekaterih primerih skrajno neprimeren poziciji, ki naj bi jo Državni zbor zaradi svojega pomena moral imeti. V Listi Marjana Šarca zato podiramo vse napore in aktivnosti za oblikovanje boljšega načina dela v tej instituciji. Med drugim tudi oblikovanje ter implementacijo etičnega kodeksa, ki smo ga v začetni fazi edini podprli, in ki bi vsaj deloma omogočil, da bi obravnavanje tematik v tej in vseh ostalih dvoranah te stavbe potekalo na bolj učinkovit ter bolj kulturnen način. Širok pogled, spoštovanje sogovornikov, njihovega dela in njihove osebnosti je v tem aspektu ključno. Tisti, ki ta pogovor vodi, pa mora znati presoditi, ali govornik svojo pravico do svobode govora uporablja skladno s poslovníkom in obravnavano tematiko. Spol, politično ali kakršnokoli drugo prepričanje tukaj nima prostora, važna je doslednost, strokovnost ter zmožnost presoje. Tudi zato za pozicijo podpredsednice Državnega zbora predlagamo članico naše poslanske skupine Tino Heferle, ki bo s svojim znanjem ter integriteto zagotovo učinkovito zastopala Državni zbor v vseh pogledih. Njena zagnanost, sposobnost, empatije in pravna podkovanost so zagotovilo, da bo lahko delovanje te ustanove lahko dvignila na nov nivo za posameznika skupnost in tudi državo, ki jo konec koncev vsi skupaj zastopamo.

Državnemu zboru predlagam, da kandidatko Tino Heferle podpre. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Spoštovani predsednik, spoštovani kolegice in kolegi!

Danes bomo poslanke in poslanci storili pomemben korak, ko bomo izvolili novo popolneno vodstvo Državnega zbora. Ne samo, da je to ključno za naše nadaljnje delo in izzive, ki nas čakajo, je tudi pomembno sporočilo našim državljanom in državljanom, da smo v teh dveh mesecih uspeli odgovoriti na ključna vprašanja glede nove sestave državnega vodstva. Tako da lahko končno s polnimi pljuči, močni, kakor želite, pričnemo z vsebinskim delom, torej zakonodajnimi postopki. Zadovoljen sem, da je Lista Marjana Šarca za podpredsednico Državnega zbora predlagala poslanko gospo Tino Heferle. Prav je, da imamo v vodstvu tudi žensko predstavnico, ker s tem sporočamo, da ne samo v besedah, vendar tudi v dejanjih podpiramo uravnoteženost žensk v politiki. Da pa je gospa Heferle predstavnica mlajše generacije, pa je hkrati pomembna spodbuda celotni mlajši generaciji, da je politika odprta in pripravljena prisluhniti mladim za soustvarjanje naše boljše Slovenije. Prav gotovo bodo gospe Tini Heferle pri delu podpredsednice pomagale

njene izkušnje, ki jih je pridobila kot odvetnica, ter pravna izobrazba, kljub temu da je z nedavnimi volitvami prvič stopila v ta parlament oziroma na parlamentarni parket. Še več, tudi z neobremenjenostjo s starimi zgodbami je lahko pri vodenju državnega zbora prednost.

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo gospo Heferle soglasno podprla za mesto predsednice Državnega zbora. Tako stranka kot tudi jaz ji želimo vse dobro.

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo Gregor Perič.

GREGOR PERIČ (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanke in poslanci!

V Poslanski skupini SMC bomo kandidatko za podpredsednico Državnega zbora gospo Tino Heferle podprli. Menimo, da bo gospa Tina Heferle kot univerzitetna diplomirana pravica hitro pridobila znanje glede postopkov in delovanja Državnega zbora, ter da bo uspešno in predano opravljala svoje delo. Verjamemo, da bo izkazala dosleden in odgovoren odnos do zahtevnih vodstvenih nalog v Državnem zboru, hkrati pa pokazala, da ima zelo dobre strokovne sposobnosti in že veliko nabranih izkušenj, ki jih bodo pomagale pri učinkovitem upravljanju nalog, ki jih ima podpredsednik oziroma podpredsednica Državnega zbora. Sicer pa smo v Poslanski skupini SMC zadovoljni, da je kot kandidat za podpredsednika Državnega zbora predlagana ženska, saj se v programu naše stranke zelo zavzemamo za to, da bi imeli več žensk na vodstvenih položajih različnih državnih institucij. Prepričani smo, da bo predlagana kandidatka profesionalno vodila naš zbor in da bo s tem deležna zaupanja poslank in poslancev iz vseh poslanskih skupin.

Iz navedenih razlogov bomo v Poslanski skupini SMC kandidatko za podpredsednico Državnega zbora gospo Tino Heferle soglasno podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ TAŠNER VATOVEC (PS Levica): Hvala lepa. Lep pozdrav vsem!

Dobra dva meseca po imenovanju gospoda Tonina na mesto predsednika parlamenta s kar 80 glasovi podpore, je napočil dan njegove zamenjave. Imenovanje podpredsednice Državnega zbora je namreč očitno osnovni pogoj za to, da se to zgodi. V Levici seveda ne skrivamo zadovoljstva ob odhodu trenutnega predsednika, ki zagovarja amerikanizacijo zdravstva in še hitrejšo razprodajo državnega premoženja, ki bi, podobno kot v letih 2004–2008, med konjunkturo spet nižal davke, da bi krizo zopet pričakali s prazno blagajno; ki postavlja pod

vprašaj tudi ali celo pravico do splava; ki zagovarja preživete neoliberalne koncepte evropske periferije, kamor nas take politike silijo. Imenovanje gospoda Tonina na mesto predsednika Državnega zbora je bila napoved obrata sredinske koalicije v desno, proč ali pa stran od volje volivcev. 3. junija je namreč večina na volitvah zavrnila projekte desnice, velika večina je volila sredinsko in levo, s tem pa izrazila pričakovanje, da bo politika delala v smeri ohranjanja in krepitve socialne države, boljšega javnega zdravstva, šolstva, stanovanjske politike, varovanja okolja, več denarja za znanost, razvoj in kulturo. In čeprav so ljudje s sredinskimi in levimi prepričanji izvolili 52 poslancev, je do nedavnega kazalo, da bo v vladi sodelovala vsaj desnica, Matej Tonin pa je na položaju storil vse, da mandatar ne bi postal gospod Šarec, a, seveda, po možnosti kdo iz vrst desnice, gospod Janša, recimo. In po vsej verjetnosti tudi bi, če Levica ne bi ponudila sredinskemu peterčku projektnega sodelovanja. Navkljub temu vztrajnemu zatrjevanju in dokazovanju, da je Levica koalicijska stranka, ki prihaja iz ust trenutnega predsednika Državnega zbora, status čiste opozicije pa da bi si zaslužile ali si zaslužijo samo desne stranke, je v času svojega predsednikovanja uspel dokazati, da je ravno on tisti, ki je del vodilnega establishmenta, del vladajočega privilegiranega političnega razreda, ki zase in za svoje poskrbi, ne glede na svoj status in ne glede na odnos do vlade. Gospod Tonin si je od prvega dne, ko je nastopil na trenutno funkcijo, pa do praktično zadnjega dne prizadeval za dvig plač in privilegijev poslancem, po drugi strani pa je pozabil na najslabše plačane v Državnem zboru. Njegovi predlogi in pobude, ki jih je na vsak način skušal obuditi v življenje, vsebujejo splošen dvig poslanskih plač, dvig minimalnega neto dodatka k poslanski plači za 300 evrov, bolj ugodno obračunavanje potnih stroškov, ki predstavlja izjemo od javnega sektorja, ter dodatne subvencije za najemnine poslanskih stanovanj. S tem bi bili nekateri poslanci oproščeni celotnega stroška za te že tako nizke ali, lahko rečemo, celo smešne najemnine. Poleg tega si skupaj s SDS prizadeva za reformo načina financiranja političnih strank, ki bi ponovno dovoljevalo financiranje političnih strank s strani zasebnega kapitala.

Gospod začasni predsednik, opozicija je praksa, praksa, ki ne pomeni, da si vedno proti, ampak pomeni to, da nisi vedno avtomatično zraven, da povzdigneš glas takrat, ko presodiš, da se godi krivica, da se zavoljo parcialnih interesov ali pa politične kohezije potihlo sprejemajo škodljivi ukrepi. Levica se je v sporazumu o sodelovanju z bodočo manjšinsko vlado zavezala k podpori mandatarju in predsedniku Državnega zbora. Vladne projekte pa bo Levica presojala skozi prizmo našega programa. Nastajajoča manjšinska vlada že danes ve, da pri Levici ne bo dobila podpore pri ukrepih, ki bi za posledice imeli privatizacijo tako

javnega premoženja kot drugih področij, zmanjševanje pravic zaposlenih ali pa povečevanje prekamnosti, omejevanje človekovih pravic in svoboščin, višje izdatke za obrambo ali pa nižanje okoljskih standardov. Vse to je jasno opredeljeno v sporazumu med opozicijsko stranko Levica in strankami, ki tvorijo manjšinsko vlado, ne glede na taka ali pa drugačna pravna mnenja. Levica bo svojo opozicijsko držo ohranjala in jo izkazovala vse dotlej, dokler bo politika interese kapitala in tujih centrov moči postavljala pred interese ljudi. Če potegnem črto, gospod Tonin, kot doslej se prekarizaciji, pisanju okoljske zakonodaje po okusu tega ali onega investitorja, krčenju pravic zaposlenih, ožanju socialne države ali omejevanje človekovih pravic ne bo upirala vaša, ampak naša leva opozicija.

Ampak ker je to slavnostni trenutek iz dveh vidikov in ker govorimo o kandidaturi oziroma volitvah podpredsednice, bodoče podpredsednice Državnega zbora, izražam vso podporo Levice gospe Tini Heferle in tudi napovedujemo, da bomo v naši poslanski skupini podprli njeno imenovanje. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN:
Postopkovno.

Gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani predsednik Državnega zbora. Ddragi kolegice in kolegi!

Obžalujem, da je prav danes, na današnji dan, 23. avgust, ko je dan vseevropskega spomina na žrtve vseh totalitarnih sistemov, prisoten sovražni govor v slovenskem parlamentu. To je šolski primer sovražnega govora, samo korak je še do likvidacije našega kolega in predsednika Državnega zbora. Pričakujem, da bo tudi koalicija, ki nastaja, ki ji želim vso srečo, iskreno, da se bo tudi oglasila in rekla, da je konec takšnemu sovražnemu govoru v Državnem zboru. Mi pač zagovarjamo evropske vrednote, tradicionalne slovenske vrednote, tukaj jih nekateri izganjajo iz tega parlamenta. Mi verjamemo, da je Evropa projekt miru, če kdo ni za Evropo, mu pač ne moremo pomagati. Kar se tiče tega, kar Levica konstantno obtožuje našega predsednica, predsednika Nove Slovenije in še vedno predsednika Državnega zbora, da je ne vem kaj vse naredil glede plač in tako naprej. Gospe in gospodje, spoštovana slovenska javnost, vse to je bilo dogovorjeno na ravni vodij poslanskih skupin, res je za zaprtimi vrati. In ni bil kolega Tonin, predsednik, tisti, ki je iniciral te zadeve, bil je nekdo drug, ampak od mene imena ne boste izvedeli, ker je bil posvet za zaprtimi vrati, vse, kar je delal, je delal v dobri veri, korektno in še enkrat in stotič v soglasju z vsemi vodji poslanskih skupin. Želim si na današnji dan toliko bolj, da bi res ne bili več priča nadaljevanju takšnih obtožb, tako nizkotnega besednjaka in sovražnega govora s

strani Levice, danes smo to poslušali že najmanj dvakrat in verjamem, da še bomo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Imam dve prijavi za postopkovno, najprej poslanka Nataša Sukič, potem pa poslanec Miha Kordiš.

NATAŠA SUKIČ (PS LEVICA): Spoštovani, hvala lepa za besedo.

Poglejte, jaz sem že na prejšnji seji opozorila, vas zaprosila, predsedujoči, da zamenjajte sovražni govor, ko je bilo govora o pozivanju k oboroževanju državljanek in državljanov, pa ste takrat potem poslanki Tomičevi, ki je to ponovno omenila v svoji razpravi, rekli, da je to svoboda govora. Danes jaz v stališču, ki ga je izrekel moj tovariš Vatovec, nisem zasledila ne ksenofobije, ne rasizma, ne pozivanja k sovraštvu do katerekoli manjšine, torej ne k poseganju oziroma preseganju mej, ki definirajo sovražni govor, namreč mislim, da se bomo v tem državnem zboru morali resno v bodoče pozabavati z vprašanjem in razmejitvijo, kaj je svoboda govora in kaj je sovražni govor. Sovražni govor je takrat, ko s svojim nastopom posežeš v svobodo drugega in ogrožaš celo njegovo življenje. To danes ni bil tak primer. Zadnjič je pač bil, pa ste definicijo obranili na glavo, kot jo je pač poslanec Jožef Horvat pravkar spet obrnil na glavo. To bi imela za enkrat za povedati. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN:
Postopkovnega predloga nisem prepoznal, zato je šlo za zlorabo postopkovnega predloga.

Besedo ima poslanec Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Desnica rada navaja šolske primere, ampak edini primer so oni sami, ki bi morali nazaj v šolo. Če ne drugega zato, da se podučijo o tem, kaj sovražni govor je in kaj sovražni govor ni. Ravno trda parlamentarna desnica je nosilec sovražnega govora pri nas, ampak bog ne daj, da bi jim človek karkoli takega očital, potem pa skrivajo to svojo sovražno držo, seveda z agresivnim napadom na leve klopi, da kadarkoli se desnemu bloku nekdo postavi po robu, je to sovražni govor in potem že zvijajo tisto svojo definicijo na neki način, da pade v okvirčke sovražnega govora, kot njim paše. Kaj dejansko sovražni govor je, kdo ta sovražni govor sprovaja? Pred menoj je nastopila tovarišica Nataša Sukič, lahko greste v šolo kar k njej. Sicer imate pa tudi vsak svojo tablico, vsak svoj telefon, vsak svoj računalnik, izvolite poguglati.

Če želite postopkovni predlog. Predsedujoči moj postopkovni predlog je, da s tako težkimi okvirji, kot je sovražni govor, ne delamo lahkotno, ampak to uporabljamo samo takrat, ko mu je mesto, ko dejansko pride do sovražnega govora, to tudi preganjajo, ne pa

kapriciozno na podlagi idejno politične agende ene, dveh poslank, poslancev ali političnih strank, kjer in ko jim to paše. Bodimo konkretni!

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev. Besedo ima poslanec dr. Matej T. Vatovec. Se odpoveduje. Potem je še zadnji razpravljavec, poslanec dr. Darij Krajčič. Se tudi odpoveduje.

Prehajamo v sklepi del razprave, kjer dobi besedo še predstavnik predlagatelja Aljaž Kovačič. Se tudi odpoveduje.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo, ker čas določen za razpravo še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika še kdo razpravljati? Ne želi. Zaključujem razpravo.

Prehajamo na glasovanje.

Zbor v skladu s tretjim odstavkom 199. člena Poslovnika Državnega zbora o izvolitvi podpredsednice odloča s tajnim glasovanjem. V skladu s prvim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora vodi tajno glasovanje komisija, ki jo sestavljajo predsedujoči ter štirje poslanci, ki jih izvoli državni zbor. Vodje poslanskih skupin so mi že posredovali predloge za člane komisije, ki vodijo glasovanje, to so: Franc Breznik za Poslansko skupino SDS, Andreja Zabret za Poslansko skupino LMŠ, Janja Sluga za Poslansko skupino SMC in Blaž Pavlin za Poslansko skupino NSi. Član te komisije sem tudi jaz kot predsedujoči. Pri delu komisije bo sodelovala tudi namestnica generalnega sekretarke Jerneja Bergoč.

Ali kdo temu predlogu za sestavo komisije nasprotuje? (Ne.)

Prehajamo na odločanje. Prosim, če preverite delovanje vaših glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 63, proti 1.

(Za je glasovalo 63.)(Proti 1.)

Ugotavljam, da je komisija v predlagani sestavi izvoljena.

V skladu s tretjim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora bo poslancem glasovnica vročena tako, da pride vsak poslanec k mizi predsedujočega in pove svoje ime in priimek. Glasuje se tako, da se na glasovnici obkroži besedo za ali proti. V skladu s petim odstavkom 91. člena Poslovnika Državnega zbora je neizpolnjena glasovnica neveljavna. Neveljavna je tudi glasovnica, iz katere volja poslanca ni jasno razvidna. V skladu s četrtem odstavkom 199. člena Poslovnika Državnega zbora bo kandidatka za podpredsednico izvoljena, če bo zanjo glasovala večina vseh poslancev, to je 46 ali več. Glasovali bomo v dvorani v glasovalnih kabinah. Poslanke in poslanci boste izpolnjene glasovnice oddali v glasovalno skrinjico, ki bo v dvorani na mizi ob kabinah za glasovanje. Vse ostale strokovne sodelavce poslanskih skupin, ki ste v tem

trenutku v dvorni, zaprošam, da v času, ko bo teklo glasovanje, dvorano zapustite. Prav tako naj se izprazni balkon.

Prehajamo na izvedbo tajnega glasovanja. Prosim poslanki in poslanca, ki boste pomagali pri glasovanju, da se takoj zglasite v sobi 217, kjer bomo prevzeli volilni material.

Glasovanje se bo začelo ob 11. in 40 minut ter bo trajalo do 11. ure in 55 minut. Po končanem glasovanju prosim poslanke in poslance, ki mi boste pomagali, da se še enkrat zberemo v sobi 217.

Prekinjam 2. točko dnevnega reda in sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 12. uri in 10 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 11.32 in se je nadaljevala ob 12.10.)

PRESEDNIK MAG. MATEJ TONIN: Dragi poslanke in poslanci! Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora.

Prehajamo na obravnavo **prekinjene 4. točke dnevnega reda, to je na Volitve podpredsednikov Državnega zbora.**

Zapisnik o ugotovitvi izida glasovanja za izvolitev Tine Heferle za podpredsednico Državnega zbora je naslednji. Glasovanje je bilo v prostorih Državnega zbora 23. avgusta 2018. Razdeljenih je bilo 83 glasovnic, oddanih je bilo 83 glasovnic, neveljavnih je bilo 9 glasovnic, veljavnih je bilo 74 glasovnic. Za je glasovalo 66 poslank in poslancev, proti je glasovalo 8 poslank in poslancev.

(Za je glasovalo 66.)(Proti 8.)

Na podlagi izida glasovanja je bila Tina Heferle z večino glasov vseh poslancev izvoljena za podpredsednico Državnega zbora. Iskrene čestitke!

/ aplavz/

Novoizvoljeni podpredsednici Državnega zbora Tini Heferle seveda čestitam in ji želim vse dobro pri opravljanju njenih dolžnosti.

Ker pa je to tudi moja zadnja seja Državnega zbora, ki sem jo vodil, se vam resnično iskreno zahvaljujem za vse. Bilo mi je v veliko čast, da sem smel služiti kot predsednik Državnega zbora. Hvala lepa.

/ aplavz/

S tem zaključujem 4. točko dnevnega reda in 5. izredno sejo Državnega zbora.

Obveščam vas, da se bo 6. izredna seja zbora začela ob 12.45.

Seja se je končala 23. avgusta 2018 ob 12.12.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BANDELLI, MARKO 14, 37

Č

ČESNIK, PETER JOŽEF 27

D

DIMIC, IVA 25

DIVJAK MIRNIK, LIDIJA 22, 42

G

GODEC, JELKA 39

H

HAN, MATJAŽ 10, 43

HEFERLE, TINA 6

HORVAT, JOŽEF 12, 37, 45

HORVÁTH, FERENC 21

J

JELINČIČ PLEMENITI, ZMAGO 15, 39

JURŠA, FRANC 15, 20

K

KORDIŠ, MIHA 34, 36, 45

KOVAČIČ, ALJAŽ 26, 42

KRAJČIČ, DR. DARIJ 26

KRIVEC, DANIJEL 17

L

LENART, JOŽE 32, 40

LEP, JURIJ 43

M

MEDVED, RUDI 29, 35

MURŠIČ, MAG. BOJANA 41

N

NOVAK, LJUDMILA 19

P

PAULIČ, EDVARD 30

PAVLIN, BLAŽ 29

PAVŠIČ, ROBERT 30

PEČEK, IGOR 31

PERIČ, GREGOR 22, 44

POLNAR, ROBERT 32, 38

R

RAJIĆ, MAG. BRANISLAV 31

REBERŠEK, ALEKSANDER 30

S

SLUGA, JANJA	25, 41
SUKIČ, NATAŠA	16, 45

Š

ŠAREC, MARJAN	7, 33
ŠIŠKO, DUŠAN	20, 32

T

TAŠNER VATOVEC, DR. MATEJ	11, 44
TOMIČ, VIOLETA	28
TRČEK, DR. FRANC	23

V

VRANIČAR ERMAN, MAG. MATEJA	35
VRTOVEC, JERNEJ	23

Z

ZABRET, ANDREJA	43
ZORČIČ, IGOR	10

Ž

ŽIŽA, FELICE	16
--------------------	----

LEGENDA

- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS LMŠ – Poslanska skupina Liste Marjana Šarca**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra**
- PS Levica – Poslanska skupina Levica**
- PS NSi – Poslanska skupina Nova Slovenija – krščanski demokrati**
- PS SAB – Poslanska skupina Stranke Alenke Bratušek**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SNS – Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke**
- PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**